

Oplegvel Raadsstuk

Portefeuille C. Mooij
Auteur Mevr. C. Lensen
Telefoon 5113043 E-mail: clensen@haarlem.nl
CS/CC Reg.nr. 2012/397332
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 9 oktober 2012

Onderwerp

Bestuursrapportage 2012-2

DOEL: Besluiten

In deze bestuursrapportage 2012-2 wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van het voorgenomen beleid en de financiën in het lopende begrotingsjaar.

Zoals vastgelegd in de Planning en Control kalender 2012 behandelt de raad de bestuursrapportage 2012-2 op 1 november 2012.

B&W

1. Het college stelt de raad voor om de bestuursrapportage 2012-2 en de daaruit voortvloeiende wijzigingen vast te stellen en deze financieel technisch te verwerken in de begroting 2012 (door middel van de 3^e begrotingswijziging 2012).
2. Het college stelt de raad voor het krediet voor de vervanging van de GEO/BAG applicatie van in totaal €200.000 (€180.000+ €20.000) te schrappen en een aanvullend krediet te voteren van €21.500 voor vervanging van de bedrijfsauto geo-informatie (IP-nummer 05.3 AR.02). Met dit extra krediet wordt het totaal krediet voor de aanschaf van 2 bedrijfsauto's voor 2012 €57.500
3. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissies hierover een advies hebben uitgebracht.
4. Publicatie van de bestuursrapportage vindt plaats op 11 oktober a.s.

Raad:

Besluit in te vullen door griffie	Moties en amendementen in te vullen door griffie
☐ Conform	☐ Ja
☐ Gewijzigd	☐ Nee
☐ Aangehouden	
☐ Afgevoerd	Datum vergadering

Raadsstuk

Onderwerp: Bestuursrapportage 2012-2

Reg.nummer: 2012/397332

1. Inleiding

Vaststelling van deze tweede bestuursrapportage inclusief de financiële gevolgen daarvan voor de begroting 2012 (3^e suppletoire begrotingswijziging 2012), is een bevoegdheid die is voorbehouden aan uw Raad.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. de bestuursrapportage 2012-2 en de daaruit voortvloeiende wijzigingen vast te stellen en deze financieel-technisch te verwerken in de begroting 2012 (door middel van de 3^e begrotingswijziging 2012)
2. het krediet voor de vervanging van de GEO/BAG applicatie van in totaal €200.000 (€180.000 + €20.000) te schrappen en een aanvullend krediet te voteren van €21.500 voor vervanging van de bedrijfsauto geo-informatie (IP-nummer 05.3 AR.02). Met dit extra krediet wordt het totaal krediet voor de aanschaf van 2 bedrijfsauto's voor 2012 €57.500

3. Beoogd resultaat

In deze bestuursrapportage worden afwijkingen ten opzichte van de begroting 2012 (inclusief de wijzigingen uit 1^e en 2^e suppletoire begrotingswijziging) in beeld gebracht. De uitkomst van deze rapportage geeft een indicatie van het rekeningresultaat 2012.

Voor de beleidsmatige rapportage sluiten wij aan bij de programmabegroting en de daarin vastgestelde doelen en prestaties. Bij ieder programma is per doel en prestatie door middel van een "verkeerslicht" (groen, geel, rood) een score gegeven van de verwachte realisatie in 2011. Gele verkeerslichten (realisatie is onzeker) en rode verkeerslichten (vermoedelijk geen realisatie) worden toegelicht. Groene verkeerslichten (wordt naar verwachting gerealiseerd) worden met het oog op het streven naar "meer informatie met minder papier" niet toegelicht.

Uit de bestuursrapportage 2012-2 blijkt een voorlopig nadelig resultaat over 2012 van €11.631.000. In dit raadsvoorstel wordt de begrotingsuitkomst gemeld en wordt niet ingegaan op de hoofdlijnen van de bestuursrapportage 2012-2. Deze zijn opgenomen in de bestuursrapportage zelf bij de samenvatting in hoofdstuk 1. Een nadere toelichting op de afwijkingen per programma treft u aan in hoofdstuk 2.

De financiële effecten voor de begroting 2012 worden verwerkt in de 3^e begrotingswijziging 2012, die onderdeel uitmaakt van deze bestuursrapportage (zie bijlage 3 van deze rapportage).

4. Argumenten

Zie bestuursrapportage 2012-2.

5. Kanttekeningen

Zie bestuursrapportage 2012-2.

6. Uitvoering

Zie bestuursrapportage 2012-2.

7. Bijlagen (ter inzage)

Zie bestuursrapportage 2012-2.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. de bestuursrapportage 2012-2 en de daaruit voortvloeiende wijzigingen vast te stellen en deze financieel-technisch te verwerken in de begroting 2012 (door middel van de 3^e begrotingswijziging 2012)
2. het krediet voor de vervanging van de GEO/BAG applicatie van in totaal €200.000 (€180.000 + €20.000) te schrappen en een aanvullend krediet te voteren van €21.500 voor vervanging van de bedrijfsauto geo-informatie (IP-nummer 05.3 AR.02). Met dit extra krediet wordt het totaal krediet voor de aanschaf van 2 bedrijfsauto's voor 2012 €57.500

Gedaan in de vergadering van ... ..

De griffier

De voorzitter

Bestuursrapportage 2012-2

Inhoudsopgave

1.	SAMENVATTING EN LEESWIJZER	4
1.1	Analyse uitkomst begroting 2012 op hoofdlijnen	4
1.2	Samenvatting bestuursrapportage 2012-2	5
1.3	Samenvatting realisatie beleid.....	7
1.4	Leeswijzer	8
2.	BELEIDSREALISATIE EN FINANCIËLE AFWIJKINGEN BEGROTING 2012.....	9
2.1	Programma 1 Burger en Bestuur	10
2.2	Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving	13
2.3	Programma 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg	17
2.4	Programma 4 Jeugd, Onderwijs en Sport	21
2.5	Programma 5 Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	25
2.6	Programma 6 Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie	30
2.7	Programma 7 Werk en inkomen.....	32
2.8	Programma 8 Bereikbaarheid en mobiliteit.....	35
2.9	Programma 9 Kwaliteit Fysieke Leefomgeving.....	37
2.10	Programma 10 Financiën / Algemene dekkingsmiddelen	42
2.11	Budgetoverheveling	48
2.12	Overige financiële afwijkingen	50
2.13	Samenvatting financiële afwijkingen	52
3.	REALISATIE INVESTERINGEN.....	56
4.	VOORTGANG GROTE PROJECTEN.....	62
5.	VOORTGANG AANBEVELINGEN ACCOUNT EN REKENKAMERCOMMISSIE 2010	71
6.	VOORTGANG AANBEVELINGEN ACCOUNT EN REKENKAMERCOMMISSIE 2011	90
	BIJLAGE 1: OVERZICHT OPENSTAANDE MOTIES, AMENDEMENTEN EN TOEZEGGINGEN	105
	BIJLAGE 2: LIJST VAN AAN- EN VERKOPEN ONROEREND GOED GEMEENTE.....	106
	BIJLAGE 3: 3^E SUPPLETOIRE BEGROTING 2012	107

1. Samenvatting en leeswijzer

In de bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over de financiën in het lopende begrotingsjaar. De rapportage geeft een vooruitblik van de te verwachten realisatie over het gehele jaar.

1.1 Analyse uitkomst begroting 2012 op hoofdlijnen

In onderstaande tabel melden wij de financiële afwijkingen ten opzichte van de door de raad vastgestelde begroting 2012. Deze tabel geeft de uitkomst van de begroting 2012 weer na vaststelling van deze bestuursrapportage 2012-2. Aangegeven wordt wat de voornaamste wijzigingen zijn geweest in 2012. Een aantal wijzigingen is reeds in eerdere P&C documenten voorgelegd aan de raad.

bedragen x € 1.000

Omschrijving		
budgettair effect; v (-) is voordelig; n is nadelig		
a	Uitkomst begroting 2012 na bestuursrapportage 2012-2	11.631 n
b	Programmabegroting 2012-2016 (zie pagina 35)	-48 v
Voornaamste wijzigingen 2012:		
c	- Algemene uitkering accres september- decembercirculaire 2011	1.800 n
d	- Cao gemeente ambtenaren	800 n
e	- Investeringsplan 2012-2017	4.200 n
f	- Niet kunnen doorberekenen korting AU aan Regionale Uitvoerings Dienst	450 n
g	- Uitgaven versterken bedrijfsvoering	1.750 n
h	- Ramingsmethodiek Vastgoedbeheer	1.340 n
i	- Diverse wijzigingen	1.339 n

Toelichting bij resultaat:

- a. Het saldo van de begroting 2012 inclusief de wijzigingen in deze bestuursrapportage bedraagt € 11.631.000 nadelig. Voor dit tekort zal de algemene reserve als bufferfunctie dienen. Gelet op het meerjarenbeeld zal de Algemene Reserve als tijdelijke leenfaciliteit gebruikt worden. Dat betekent dat een onttrekking ter dekking van het tekort in latere jaren weer wordt gedoteerd aan de algemene reserve.

Het structurele effect van de afwijkingen in deze bestuursrapportage is meegenomen in de begroting 2013-2017 voor de actualisering van het meerjarenbeeld 2013-2017. Bij opstellen van de begroting zijn de afwijkingen van de 2^e bestuursrapportage 2012 ingeschat. De verschillen met de werkelijke uitkomst worden in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inschatting effect 2e bestuursrapportage 2012 bij opstellen begroting 2013:	3.600 n	3.500 n	3.500	3.500	3.500 n	3.500 n	3.500 n
Werkelijke uitkomst bestuursrapportage 2012-2	3.933 n	3.451 n	3.387 n	3.195 n	3.007 n	3.065 n	
Vershil	333 n	-49 v	-113 v	-305 v	-493 v	-435 v	

- b. Het startpunt 2012 is de op 10 november 2011 vastgestelde programmabegroting 2012 (boekwerk pagina 35).

De voornaamste wijzigingen die de uitkomst van de begroting 2012 bepalen worden hieronder toegelicht.

- c. In de september- en decembercirculaire 2011 van het gemeentefonds is de raming van het accres aangepast. Voor Haarlem heeft dat een nadelig effect van € 1,8 miljoen. (Bestuursrapportage 2012-1)
- d. In 2012 leidt de aanpassing van de Cao voor gemeente ambtenaren tot een nadelig effect van € 0,8 miljoen. (Kadernota 2012)
- e. Het investeringsplan 2012-2017 heeft in 2012 een nadelig effect van € 4,2 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door het verkorten van afschrijvingstermijnen die leiden tot een stijging van het jaarlijkse afschrijvingsbedrag. (Kadernota 2012).
- f. Het Rijk heeft via de algemene uitkering een korting doorgevoerd in verband met de Regionale uitvoeringsdiensten (RUD). De door het rijk ingehouden middelen worden in eerste instantie gereserveerd voor mogelijke knelpunten bij de invoering van de Wet Werken naar Vermogen. De korting voor Haarlem komt neer op € 4,5 ton in 2012 en kan niet doorberekend worden in de lasten. (Bestuursrapportage 2012-1)
- g. Voor de noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering worden in 2012 kosten gemaakt (€ 1,7 miljoen). Deze worden in hoofdstuk 2 van deze rapportage toegelicht.
- h. Het opstellen van een ramingsmethodiek voor vastgoedbeheer heeft ertoe geleid dat de ramingen voor huurbaten en de OZB-lasten voor gemeentelijke panden zijn bijgesteld. Het nadelig effect bedraagt € 1,3 miljoen. In hoofdstuk 2 van deze rapportages wordt dit toegelicht.
- i. De overige wijzigingen worden hier niet verder toegelicht.

1.2 Samenvatting bestuursrapportage 2012-2

In de toelichting bij de programma's (deel 2 van deze rapportage) worden de afwijkingen afzonderlijk toegelicht. In onderstaande tabel laten wij de structurele doorwerking van de afwijkingen in deze bestuursrapportage 2012-2 per programma zien.

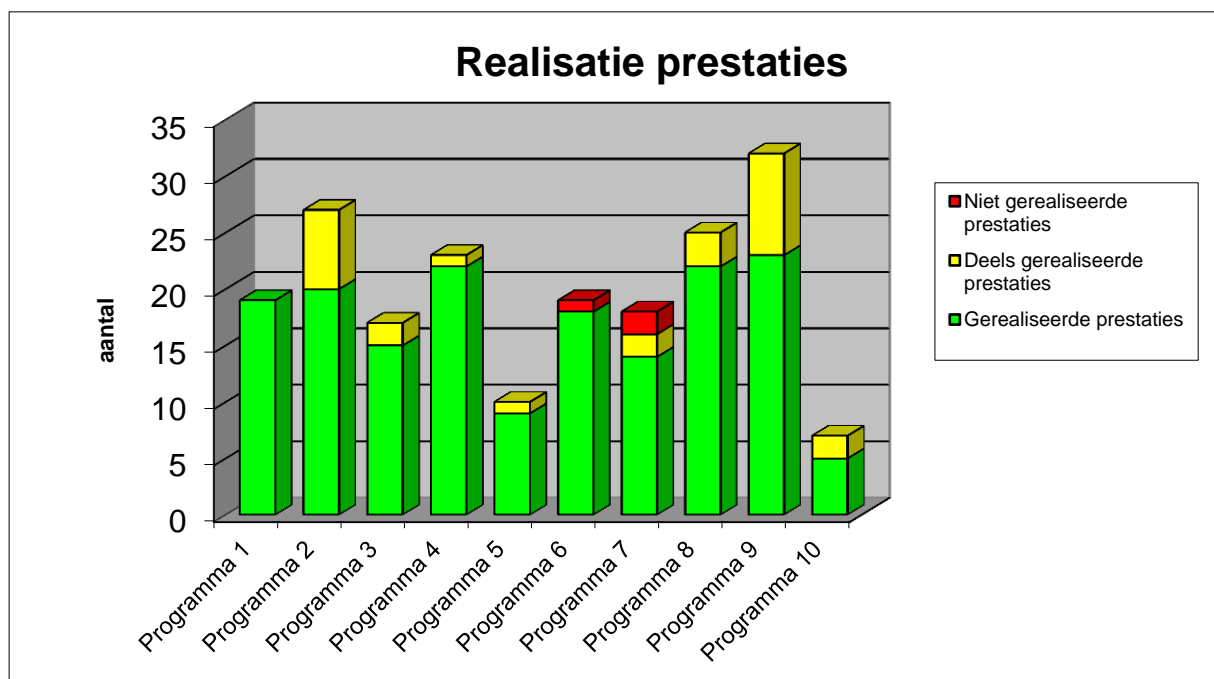
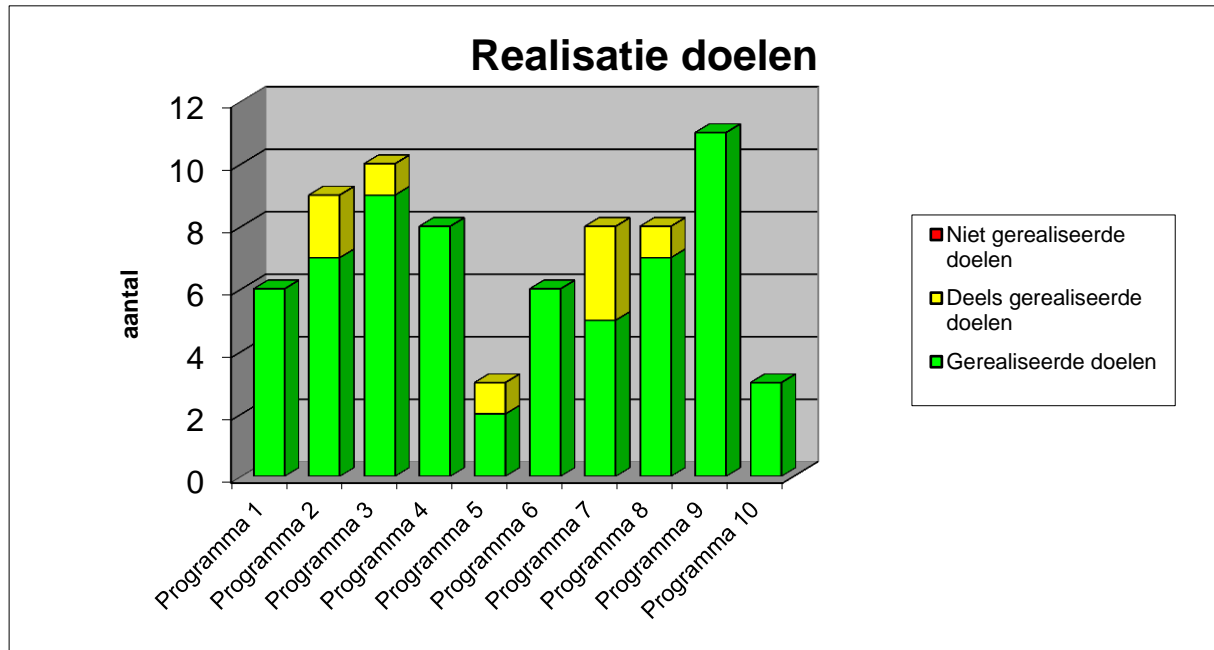
Programma	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1 Burger en Bestuur	238 n	274 n	124 n	115 n	43 n	45 n	43 n
2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving	218 n	1.245 n	1.110 n	1.095 n	975 n	785 n	845 n
3 Welzijn, Gezondheid en Zorg	79 n						
4 Jeugd, Onderwijs en Sport	-228 v	288 n	288 n	288 n	288 n	288 n	288 n
5 Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	1.662 n	1.939 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n
6 Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie	-12 v	-296 v	-296 v	-296 v	-296 v	-296 v	-296 v
7 Werk en Inkomen	70 n						
8 Bereikbaarheid en Mobiliteit	-670 v						
9 Kwaliteit Fysieke Leefomgeving	1.045 n	280 n	280 n	280 n	280 n	280 n	280 n
10 Financiën / Algemene dekkingsmiddelen	440 n	35 n	10 n	10 n	10 n	10 n	10 n
Totaal alle programma's	2.842 n	3.765 n	3.280 n	3.256 n	3.064 n	2.876 n	2.934 n
<i>Overige wijzigingen:</i>							
Totaal kleine wijzigingen (diverse programma's)	319 n	168 n	171 n	131 n	131 n	131 n	131 n
Totaal budgetoverheveling (programma 9)	380 n						
Totaal alle wijzigingen	3.541 n	3.933 n	3.451 n	3.387 n	3.195 n	3.007 n	3.065 n

Het resultaat van de wijzigingen in deze bestuursrapportage wordt in onderstaande tabel verklaard aan de hand van de voornaamste verbeteringen en verslechtingen:

Programma	Omschrijving	<i>bedragen x € 1.000</i>
	Verbeteringen	
4	Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	-500 v
8	Afkoopsom vervallen parkeerplaatsen garage Houtplein	-600 v
10	Renteresultaat	-866 v
10	Belasting per saldo	-474 v
10	Reductie nadeel telefonie Berap 2012-1	-350 v
subtotaal		-2.790 v
	Verslechtingen	
1	Appa pensioenen	328 n
2	Veiligheidsregio Kennemerland (per saldo)	218 n
4	Verhoging budget OZB onderwijsgebouwen	212 n
4	Verhoging budget tijdelijke onderwijshuis vesting	218 n
5	Vorstschade zwembad De Planeet	265 n
5	Ramingsmethodiek Vastgoedbeheer	1.340 n
9	Vervallen Rijksbijdrage Wet Bodembescherming	265 n
9	Boerhaavewijk/Zomerzone (correctie 2011)	380 n
9	Afval-en rioolheffing	228 n
9	Afschaffen Reinigingsrecht	195 n
9	Havendienst, brugwachters en energiekosten	190 n
10	Gevolgen nieuwe cao-Gemeenten	200 n
10	Uitgaven versterken bedrijfsvoering	1.750 n
div	Totaal kleine wijzigingen (paragraaf 2.12)	319 n
div	Diverse wijzigingen	223 n
subtotaal		6.331 n
Resultaat bestuursrapportage 2012-2		3.541 n

1.3 Samenvatting realisatie beleid

De beleidsmatige rapportage sluit aan bij de doelen en prestaties die in de programmabegroting 2012-2016 zijn vastgesteld. De stand van zaken voor wat betreft de uitvoering en realisatie van beleid wordt bij elk van de 10 programma's door middel van een "verkeerslicht" (groen, geel, rood) weergegeven. Gele verkeerslichten (realisatie twijfelachtig) en rode verkeerslichten (vermoedelijk geen realisatie) worden toegelicht. Groene verkeerslichten (realisatie verwacht) worden niet toegelicht. Onderstaande grafieken geven een overzicht van de realisatieverwachting van de doelen en prestaties per programma.

Programma 1: Burger en Bestuur
 Programma 2: Veiligheid, Vergunningen en Handhaving
 Programma 3: Welzijn, gezondheid en Zorg
 Programma 4: Jeugd, Onderwijs en Sport
 Programma 5: Wonen, wijken en stedelijke ontwikkeling

Programma 6: Economie, cultuur, toerisme en recreatie
 Programma 7: Werk en inkomen
 Programma 8: Bereikbaarheid en mobiliteit
 Programma 9: Kwaliteit fysieke leefomgeving
 Programma 10: Financiën en algemene dekkingsmiddelen

1.4 Leeswijzer

Voor de herkenbaarheid van de informatie is de indeling van de bestuursrapportage gelijk aan de begroting.

In hoofdstuk 2 wordt per programma gerapporteerd over beleidsrealisatie en de financiële afwijkingen groter dan € 50.000. De financiële wijzigingen kleiner dan € 50.000 komen aan de orde in paragraaf 2.12 samen met de budgettair neutrale wijzigingen die meer technisch van aard zijn. In de laatste paragraaf van hoofdstuk 2 worden alle afwijkingen in een totaaloverzicht gemeld.

Hoofdstuk 3 geeft de realisatie investeringen weer en er is een onderdeel aan toegevoegd waarin wordt gerapporteerd over begrotingsrechtmatigheid kredieten.

In hoofdstuk 4 wordt gerapporteerd over de voortgang van grote projecten.

Hoofdstuk 5 en 6 geeft de voortgang van de aanbevelingen accountant en de rekenkamercommissie weer.

Tevens is een aantal bijlagen bijgevoegd:

- Bijlage 1 geeft een actueel overzicht van het proces moties, amendementen en toezeggingen.
- Bijlage 2 bevat een overzicht van aan- en verkopen onroerend goed.
- Bijlage 3 bevat de 3^e suppletoire begrotingswijziging voor het begrotingsjaar 2012.

3^e suppletoire wijziging begroting 2012

Uit deze bestuursrapportage vloeit een wijziging van de begroting 2012 voort. Hierin worden alle voorgestelde wijzigingen uit deze rapportage en reeds genomen besluiten van de gemeenteraad op de juiste wijze administratief verwerkt. Deze 3^e suppletoire begrotingswijziging maakt onderdeel uit van de bestuursrapportage (zie bijlage 3) en zal gelijktijdig met de bestuursrapportage in de raadsvergadering van 1 november 2012 worden vastgesteld.

2. Beleidsrealisatie en financiële afwijkingen begroting 2012

In dit hoofdstuk wordt volgens het stramien van de programma's in de begroting inzicht gegeven in de realisatie van de doelen en prestaties uit de begroting 2012 en de financiële afwijkingen groter dan € 50.000.

De financiële effecten zijn per programma in een overzicht samengevat. In dat overzicht zijn ook de structurele effecten te zien. Deze structurele effecten zijn ook in de kadernota 2012 verwerkt. Onder ieder samenvattend overzicht per programma worden de financiële afwijkingen toegelicht. Aan het einde van de beleidsvelden worden alle afwijkingen nog eens in een totaaloverzicht samengevat.

Voor het onderdeel beleidsrealisatie sluiten wij aan bij de programmabegroting 2011 – 2015 en de daarin vastgestelde doelen en prestaties. Per doel en prestatie wordt door middel van een 'verkeerslicht' (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

Betekenis van de kleuren	
	Naar verwachting wordt of is het doel resp. de prestatie (nagenoeg) volledig gerealiseerd.
	Het is twijfelachtig of het doel resp. de prestatie wordt gerealiseerd: aandacht blijft vereist.
	Naar verwachting wordt het doel resp. de prestatie niet gerealiseerd.

Alleen indien er sprake is dat het voorgenomen beleid niet wordt gerealiseerd of dat realisatie onzeker is, wordt dat toegelicht (oorzaken, voorstel tot beleidswijziging, bijsturingmogelijkheden). Groene verkeerslichten worden daarom niet toegelicht.

Nieuw Beleid

Bij de behandeling van de begroting 2012 is de motie "Besteding budget nieuw beleid" aangenomen. In 2012 worden de middelen ingezet voor Haarlemse banen, Uitstapprogramma prostituees en Bomen. Over de uitvoering hiervan wordt gerapporteerd in de betreffende programma's 2, 7 en 9.

2.1 Programma 1 Burger en Bestuur

Commissie:	Bestuur
(Coördinerende) portefeuille(s):	Bestuurszaken en organisatie
Hoofdafdeling(en):	Concernstaf, Middelen en Services en Dienstverlening

2.1.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een 'verkeerslicht' (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

1	Burger en Bestuur		Toelichting bij gele of rode score
1.1	Gemeentelijk bestuur en samenwerking		
1	Stad	☺	
a	Bevorderen partnerschap tussen burgers / bedrijven	☺	
b	Verduidelijken rolverdeling tussen burgers, bedrijven, instellingen en overheid	☺	
2	Regio	☺	
a	Bestendigen van de samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam	☺	
b	Afstemming ontwikkeling kantoren- en bedrijvenlocaties	☺	
c	Versterking van de creatieve industrie	☺	
d	Intensivering samenwerking Zuid-Kennemerland ter verbetering van de bereikbaarheid van de regio	☺	
3	Europa	☺	
a	Voortzetten van jumelages met Angers en Osnabrück en ondersteuning van Emirdag en Mutare	☺	
b	Uitvoeren subsidiescan	☺	
1.2	Communicatie, participatie en inspraak		
1	Deelname van Haarlemmers en organisaties bij wijkgerichte aanpak	☺	
a	Voortzetten van wijkcontracten in alle wijken die dat op prijs stellen, maar in principe beperkt tot het "schoon, heel en veilig" houden van de buurt	☺	
b	Toepassen van het gemoderniseerde beleid en de regels voor inspraak en participatie	☺	
c	Gerichte aandacht voor het nuttige en goed functionerende systeem van wijkraden	☺	
2	Haarlemmers zijn goed geïnformeerd over en betrokken bij beleid en actuele gebeurtenissen	☺	
a	Afstemmen gemeentelijke informatievoorziening op ontwikkelingen en het gebruik van de digitale media	☺	
b	Invullen wijkgerichte communicatie	☺	
c	Duidelijkere en slimmere participatie en inspraak	☺	
1.3	Beleidsveld dienstverlening		
1	Adequate, transparante dienstverlening en tevreden klanten	☺	
a	Vlotte afhandeling van aanvragen en goede service aan klanten aan de balie en telefoon	☺	
b	Verbeteren digitale zelfbediening	☺	
c	Adequate informatievoorziening vanuit basisregistraties	☺	
d	Verbeteren dienstverlening aan bedrijven en instellingen	☺	
e	Uitvoeren Kadernota "minder regels, meer service"	☺	

2.1.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	01.01.02	Appa pensioenen	328 n	89 n	89 n	89 n	89 n	89 n	89 n
1	01.03.01	Hogere kosten inhuur derden a.g.v. organisatie verkiezingen	20 n		40 n	20 n			
1	01.03.01	Hogere kosten overig a.g.v. organisatie verkiezingen	70 n		140 n	70 n			
		Leges							
1	01.03.01	Leges burgerzaken: paspoorten	-137 v						
1	01.03.01	Leges burgerzaken: huwelijken	47 n						
1	01.03.01	Datawerkzaamheden BGT		150 n					
1	01.03.01	Datawerkzaamheden BGT wijziging kapitaallasten		5 n	5 n	-4 v	-46 v	-44 v	-46 v
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves							
1	01.03.01	Onttrekking reserve verkiezingen i.v.m. kosten organisatie verkiezingen	-90 v		-180 v	-90 v			
1	01.03.01	Toevoeging reserve verkiezingen i.v.m. op peil houden saldo		30 n	30 n	30 n			
		Totaal Programma 1	238 n	274 n	124 n	115 n	43 n	45 n	43 n

Toelichting op afwijkingen:

Appa-pensioenen

De gemeente Haarlem heeft haar APPA-pensioenen voor wethouders en oud-wethouders herverzekerd bij Nationale Nederlanden en Reaal. Door de hogere inwonersklasse van de gemeente Haarlem per 1 januari 2011 is de wedde gestegen. Hierdoor zijn ook de pensioenrechten verhoogd per 1-1-2012 volgens de wetgeving van de APPA. Tevens heeft de daling van de rentestand een enorme impact gehad op de doelvermogens die bijgesteld zijn op de opbouw van het doelvermogen. Hierdoor is een tekort in opbouw ontstaan bij zowel Lang-leven als het Kort-leven risico. Om dit hiaat te repareren is het noodzakelijk om de huidige premie te verhogen vanaf augustus 2012. Het betreft de pensioenopbouw van de vier huidige collegeleden en 9 oud wethouders. De incidentele kosten voor de aanvullende koopsommen bedragen € 238.635 en de structurele kosten voor de aanvullende jaarlijkse premies bedragen € 89.017.

Verkiezingen Tweede Kamer der Staten Generaal in september 2012

Dit jaar hebben in september 2012 niet geplande verkiezingen plaatsgevonden. Dat ging gepaard met € 90.000 extra kosten voor de gemeente. Deze kosten worden, als te doen gebruikelijk, gedekt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve verkiezingen.

Voor de jaren 2014 en 2015 zijn verkiezingen te verwachten voor het Europees Parlement, de Gemeenteraad en de Provinciale Staten. De bestemmingsreserve moet daarvoor op een adequaat peil worden gebracht. Daarvoor moet gedurende de jaren 2013, 2014 en 2015 jaarlijks extra € 30.000 worden gedoteerd.

Leges

Vanaf 26-6-2012 mogen kinderen op grond van Europese regelgeving niet meer worden bijgeschreven op het paspoort van hun ouders, maar moeten zij over een eigen reisdocument beschikken. Als gevolg van deze regelgeving zijn er in de eerste helft van 2012 ruim 5.100 paspoorten en ruim 330 identiteitskaarten meer verstrekt dan in dezelfde periode van 2011. Als gevolg hiervan bedraagt de meeropbrengst leges burgerzaken rond € 137.000.

De opbrengsten uit huwelijksleges blijven als gevolg van de economische crisis achter bij de raming. Het nadeel wordt geprognosticeerd op € 47.000.

Digitalisering / Basisregistratie Grootchalige Topografie

Door het in werking treden van de nieuwe Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie zijn voor de gemeente extra werkzaamheden nodig. Hiervoor wordt van rijkswege geen

vergoeding gegeven. De werkzaamheden kunnen grotendeels zelf worden uitgevoerd. Datawerkzaamheden zullen echter gedeeltelijk moeten worden uitbesteed. De kosten hiervan bedragen € 150.000 in 2013. Er is hiervoor geen dekking. De tegenvaller wordt gecompenseerd door een meevaller die vanaf 2014 optreedt. Door de huidige mantelovereenkomsten met de leverancier van de huidige BAG-applicatie, het slim inkopen van nieuwe software en het op een andere manier gebruiken van software is de oorspronkelijke investering voor het vervangen van de BAG-applicatie in 2014/2015 niet meer nodig. Verwezen wordt naar hoofdstuk 3 realisatie investeringen.

2.2 Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving

Commissie:	Bestuur
(Coördinerende) portefeuille(s):	Openbare orde en veiligheid
Hoofdafdeling(en):	Veiligheid, vergunningen en handhaving

2.2.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

2	Veiligheid, Vergunningen en Handhaving		Toelichting bij gele of rode score
2.1	Sociale veiligheid		
1	Afname jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit	☹	Aangezien de objectieve gegevens nog niet beschikbaar zijn, is het nog niet mogelijk een uitspraak te doen over de feitelijke afname van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast.
a	Aanpak jeugdgroepen	☹	De inzet van nieuwe instrumenten, zoals de Wet MBVEO, wordt verder onderzocht om die dit jaar nog in te zetten. Verder wordt actief de intensievere samenwerking en afstemming gezocht met o.a. het CJG en andere lokale partners.
b	Individuele aanpak overlastgevend en criminele jeugd	☹	Hoewel de individuele jongeren (overlastgevend en/of crimineel) in het vizier zijn, is het niet altijd mogelijk een passend aanbod te doen (bijv. vermindering leerwerktrajecten, wegvallen jongerenloket).
c	Een sluitende keten	☹	Informatievoorziening, uitwisseling en afstemming tussen justitiële partners en lokale zorgpartners verloopt steeds beter. Aandachtspunt blijft het monitoren van de individuele overlastgevend en/of criminele jongeren, d.w.z. terugkoppeling van justitiële partners over het verdere verloop van een strafrechtelijk traject en het actueel houden van dossiers van individuele jongeren.
d	Gemeentelijke inzet in veiligheidshuis	☺	
2	Een veilige binnenstad	☺	
a	Aanpak uitgaansoverlast	☺	
b	Aanpak overlast daklozen, verslaafden en veelplegers	☺	
3	Een veiliger en leefbaarder Schalkwijk	☹	Het actieprogramma Schalkwijk is volop in ontwikkeling in samenwerking met de partners.
a	Ontwikkelen van programmatische aanpak	☹	
b	Een goede en actuele informatievoorziening	☺	
2.2	Branden en Crises		
1	Kwalitatief goede crisisbeheersing	☺	
a	Slagvaardige crisisbeheersing	☺	
b	Overzicht van de veiligheidsrisico's	☺	
c	Risicocommunicatie	☹	Het aantal deelnemers aan Burgernet voldoet vooralsnog niet aan het gewenste aantal. Er worden momenteel veel activiteiten ontplooid om dit aantal wel te halen.
2	Kwalitatief goede brandweezorg	☺	
a	Pro-actie	☺	
b	Preventie	☺	
c	Preparatie	☺	
d	Repressie	☺	
2.3	Integrale vergunningverlening & handhaving		
1	Zorgvuldig en binnen redelijke termijnen afgeven van vergunningen	☺	
a	Optimale vergunningverlening	☺	
b	Snellere vergunningverlening	☺	
2	Toezicht en handhaving op reguliere taken	☹	
a	Op bouw en kinderopvang	☹	1. Het aantal eerste controles bouw is afgenomen, zodat de controles zich meer voordoen op illegale bouw en vele incidenten rond asbest. 2. De rechter heeft eind 2011 de landelijke beleidsregels op kinderopvang nietig verklaard, zodat eerst na de inwerkingtreding van de nieuwe AMvB (mei 2012) het toezicht en de handhaving weer ter hand kon worden genomen.
b	Op milieu, gemeentelijke inrichtingen en horeca	☺	
c	Bij klachten en meldingen	☺	
d	Ontwikkelen op vastgoed en woonfraude	☹	De werving projectleider is nog niet afgerond.
3	Effectieve bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit	☺	
a	Toepassen Wet BIBOB	☺	
b	Inzet toezicht- en bestuurlijke maatregelen	☺	

4	Minder overlast en criminaliteit in de woonbuurt	😊	
a	Aanpak overlastlocaties	😊	
b	Aanpak woninginbraken	😊	
c	Zichtbare handhaving in de stad	😞	Door een groot aantal vacatures is de zichtbaarheid van de handhavers in het geding. Daar staat tegenover dat formatie daar ingezet wordt waar het het meest nodig is. De handhaving wordt wel zo zichtbaar en effectief mogelijk ingezet door o.a. de bikers en de scanauto consequent in te zetten.
d	Inzet handhavingscapaciteit volgens informatiegestuurde handhaving	😊	Door zogenaamde informatiegestuurde handhaving wordt het personeel daar ingezet waar het het meest nodig is.

2.2.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
2	02.01.01	RIEC NWC 2012-2013	735 n	735 n					
2	02.01.01	RIEC NWC 2012-2013 Rijksbijdrage	-735 v	-735 v					
2	02.01.01	Veiligheidshuizen (dekking via pr. 10)		219 n	219 n	219 n	219 n	219 n	219 n
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)									
2	02.02.02	Nadeel basis; niet verwerkte aanpassing 2010	860 n	860 n	860 n	860 n	860 n	860 n	860 n
2	02.02.02	Effect menukaarten 2012	-396 v						
2	02.02.02	Ontvlechting P&P-taken	-192 v						
2	02.02.02	Extra indexering	246 n	246 n	246 n	246 n	246 n	246 n	246 n
2	02.02.02	Voordeel Functioneel Leeftijdsonslag (FLO)	-300 v	-80 v	-215 v	-230 v	-350 v	-540 v	-480 v
2	02.02.02	Overdracht P&P-taken	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v
2	02.02.02	VVH fte tbv P&P-taken	206 n	206 n	206 n	206 n	206 n	206 n	206 n
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves									
geen									
Totaal programma 2			218 n	1.245 n	1.110 n	1.095 n	975 n	785 n	845 n

Toelichting op afwijkingen:

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Noord West Nederland 2012-2013

Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft in december 2011 een subsidie toegekend aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Noord-West Nederland (RIEC NWN) van € 735.000 per jaar voor de jaren 2012 en 2013. Het RIEC is een samenwerkingsverband van overheidsdiensten (waaronder de gemeente Haarlem) in het NWN gebied, om de bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit te stimuleren. De gemeente Haarlem is verantwoordelijk voor de verdeling en de financiële verantwoording van de subsidie. Het effect voor de gemeente Haarlem is budgetneutraal.

Veiligheidshuizen

Van het Rijk worden vanaf 2013 middelen ter beschikking gesteld voor de gemeenschappelijke kosten en basisfaciliteiten, die nodig zijn voor een goede ketensamenwerking in het veiligheidshuis. zgn. veiligheidshuizen. De bijdrage van het ministerie wordt uitgekeerd aan de 25 zetelgemeenten van de veiligheidsregio's. Haarlem ontvangt hierdoor voor de regio Kennemerland een structureel bedrag van € 219.450 en sluit dat door naar de gemeente Haarlemmermeer die deze regeling uitvoert. De dekking is opgenomen bij programma 10.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

In 2010 bleek dat de bedrijfsvoering van de VRK niet op orde was. Uit onderzoek is gebleken dat bij de opzet van de VRK te weinig middelen waren geraamd om de bedrijfsvoering naar behoren te kunnen ondersteunen. Op grond daarvan hebben de deelnemende gemeenten besloten om de bijdragen aan de VRK ten behoeve van de bedrijfsvoering te verhogen met totaal € 2.900.000,-. Het aandeel van Haarlem daarin bedraagt € 860.000 prijspeil 2010. In de Raadsvergadering van 25 november 2010 heeft de Raad bij amendement besloten deze verhoging vooralsnog alleen incidenteel (voor 2011) toe te kennen in afwachting van de succesvolle implementatie van de verbetervoorstellen. Bij de jaarrekeningstukken over het jaar

2011 heeft de VRK haar eindrapportage opgeleverd inclusief een (positieve) beoordeling daarvan door de accountant. Op grond hiervan kan nu bij de Berap 2012-2 de bijdrage structureel worden opgenomen in de begroting van de gemeente Haarlem. Dit betreft een bedrag van € 860.000 per jaar. In de door het Algemeen Bestuur van de VRK vastgestelde begrotingen voor 2012 en 2013 is met deze verhoging overigens al rekening gehouden. De andere deelnemende gemeenten in de VRK hebben de verhoging al eerder structureel verwerkt in hun begrotingen.

Effect menukaarten

Het financiële effect van de ombuigingen (menukaarten) van de VRK wordt zichtbaar in een lagere bijdrage 2012 dan begroot. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 396.000.

Ontvlechting taken Proactie en Preventie (P&P)

Uit overleg met de VRK over de ontvlechting van de P&P-taken is naar voren gekomen dat in de bijdrage van Haarlem aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) voor taken op het gebied van proactie en preventie ook een betaling voor taakuitvoering Bloemendaal is opgenomen. Het gaat om een bedrag van € 192.000. In de jaarrekening 2011 is hiervoor een transitorische post van € 192.000 opgenomen. De besluitvorming rondom de ontvlechting van de proactie en preventietaken is afgerond en daarbij is duidelijk geworden dat dit bedrag niet meer voor rekening van Haarlem komt. De post kan dus vrijvallen wat leidt tot een incidenteel voordeel van € 192.000 in 2012.

Indexatie 2012

Het Algemeen Bestuur van de VRK heeft in juli 2012 bij het vaststellen van de begroting 2013 ook besloten tot een extra indexatie van 1,86% in 2012 (structureel). Vanaf 2012 betekent deze autonome correctie structureel nadeel van € 246.000.

Herziene prognose Functioneel Leeftijds Ontslag (FLO)-kosten

In 2012 is de FLO-raming uit 2008 tegen het licht gehouden. Per medewerker met “FLO-rechten” is een nieuwe prognose van (te verwachten) FLO-kosten gemaakt. In deze raming is voor personeel dat nog een keuze moet maken gerekend met de gemiddelde keuzes die tot nu toe gemaakt zijn. Dat leidt voor 2012 en latere jaren tot een voordeel. De voordelen worden ingezet ter dekking van de bezuinigingstaakstelling op de verbonden partij VRK.

Proactie en Preventie taken

Een aantal toezichthoudende taken op het vlak van proactie en preventie (brandveiligheid bij evenementen, horeca, kantoorpanden etc.) is overgegaan van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) naar de gemeente. Bij de VRK blijft het toezicht op de meer complexe bouwaanvragen en een paar nader aangewezen grote evenementen. Het gaat om een beperkt(er) aantal bouwwerken en/of panden waarvoor in nog sterkere mate het belang van de veiligheidsketen geldt (verminderde zelfredzaamheid bij verpleeghuizen) dan wel dat het specialisme te incidenteel aan de orde is om daar als gemeente eigen specialisme in op te bouwen. De overdracht en uitvoering van de taken op het vlak van proactie en preventie van de VRK aan de eigen organisatie is budgetneutraal.

Raming Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges zijn in de begroting geraamd op € 4,2 mln. Naar het zich laat aanzien zal dat bedrag met een klein surplus gerealiseerd worden. Als risico daarvoor geldt nog het project ‘Azieweg’ van Pré-wonen. Indien de aanvraag voor dit project wordt ingetrokken vervalt een legesbedrag van circa € 0,35 mln.

Nieuw beleid: Uitstapprogramma prostituees

Voor het voortzetten van het uitstapprogramma prostituees heeft de Raad voor de jaren 2012 en 2013 in totaal € 130.000 uit het budget voor nieuw beleid vrijgemaakt. Na bespreking in de raadscommissie is voor de jaarschijf 2012 een overeenkomst met het "Scharlaken Koord" afgesloten. In oktober vindt een eerste evaluatie plaats van de resultaten van het programma 2012.

2.3 Programma 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg

Commissie:	Samenleving
(Coördinerende) portefeuille(s):	Maatschappelijke ontwikkeling
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken en Dienstverlening

2.3.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

3	Welzijn, Gezondheid en Zorg		Toelichting bij gele of rode score
3.1	Sociale samenhang en diversiteit		
1	Grotere sociale samenhang in wijken	☺	
a	Faciliteren bewonersactiviteiten gericht op ontmoeten, verbinden en meedoen	☺	
2	Goede verstandhouding tussen allochtone en autochtone bevolkingsgroepen	☺	
a	Ondersteunen allochtone groepen bij integratie en faciliteren van ontmoeten en verbinden bevolkingsgroepen	☺	
3	Meer vrijwilligers	☺	
a	Werven vrijwilligers uit verschillende doelgroepen	☺	
3.2	Zorg en dienstverlening voor mensen met een beperking		
1	Mensen met een beperking leven en wonen zoveel mogelijk zelfstandig	☺	
a	Aanbieden laagdrempelige informatie en advies	☺	
b	Preventieve en ondersteunende huisbezoeken	☺	
c	Beschikbaar stellen van collectieve voorzieningen	☺	
d	Verstrekken individuele voorzieningen	☺	
2	Minder overbelaste mantelzorgers	☺	
a	Verbeteren ondersteuning mantelzorgers	☺	
3.3	Maatschappelijke opvang en zorg voor kwetsbare groepen		
1	Zo zelfstandig mogelijk leven voor de doelgroep van OGGZ	☹	Zie prestatie 1a
a	Mede realiseren voorzieningen opvang en wonen	☹	De realisatie van de unilocatie (gemeenschappelijke locatie voor de sterk verouderde dag- en nachtopvang, gecombineerd met de sociale verzorgingszorg) is niet tot stand gekomen. Daarnaast is nog een tekort aan AWBZ-gefinancierde voorzieningen voor beschermd wonen.
2	Minder overlast van de OGGZ-doelgroep en minder daklozen	☺	
a	Doelgroep OGGZ beter in beeld brengen én houden	☺	
b	Preventie en nazorg	☺	
3	Zo min mogelijk huiselijk geweld	☺	
a	Versterken Steunpunt Huiselijk Geweld	☺	
b	Versterken vrouwenopvang	☹	De landelijke financieringsstructuur vrouwenopvang staat ter discussie, eventuele gevolgen hiervan zijn nog niet bekend. Er is nog geen structurele oplossing voor de financiering van de bovenlokale voorziening in Alkmaar. Er is nog geen oplossing voor de vervangsvraag ten aanzien van de huisvesting van de vrouwenopvang in Haarlem en Heemskerk.
c	Investeren in bewustwording, vroegsignalering en preventie	☺	
3.4	Publieke Gezondheid		
1	Gezondere leefstijl	☺	
a	Keuze gezondere leefstijl	☺	
2	Kleinere gezondheidsverschillen	☺	
a	Wijkgerichte gezondheid inwoners bevorderen	☺	
b	Doelgroepgerichte gezondheid inwoners bevorderen	☺	

2.3.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
3	03.02.01	WMO collectief vervoer: rolstoeltoeslagen 2011 en 2012	-170	v						
3	03.02.01	WMO huishoudelijke hulp	180	n	180	n				
3	03.02.01	WMO innovatieve projecten	-125	v	125	n				
		<i>Subtotaal financiële wijzigingen WMO</i>	<i>-115</i>	<i>v</i>	<i>305</i>	<i>n</i>				
3	03.02.01	VRK Voordeel pluspakket	-434	v						
3	03.02.01	VRK Aanpassing raming standaardpakket	320	n						
3	03.02.01	Onderbesteding WMO tijdelijk personeel	-75	v						
3	03.02.01	Actief Talent (dekking reserve WMO)	50	n						
3	03.02.01	Overheveling budget WMO naar boerhaavewijk 40+ pr.9	-50	v						
3	03.03.03	Huiselijk geweld (Doeluitkering)	286	n						
3	03.03.03	Reservering DU huiselijk geweld uittreding Castricum	57	n						
3	03.03.03	Onderbesteding budget huiselijk geweld	-50	v						
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
3	03.02.01	Toevoeging/onttrekking per saldo mutaties berap 2012-2 WMO	115	n	-305	v				
3	03.02.01	Toevoeging reserve Wmo (onderbesteding Wmo tijdelijk personeel)	75	n						
3	03.02.01	Onttrekking reserve WMO tbv Actief Talent	-50	v						
3	03.02.01	Onttrekking reserve WMO tbv Boerhaavewijk 40+ pr.9	-50	v						
		Totaal programma 3	79	n	0	v	0	v	0	v

Toelichting bij de tabel:

Conform het door de raad geformuleerde uitgangspunt, dat Wmo-gelden voor de uitvoering van de Wmo beschikbaar moeten blijven, wordt voorgesteld om het saldo van de financiële wijzigingen op de Wmo (zie subtotaal € 115.000 voordelig en € 305.000 nadelig) toe te voegen respectievelijk te onttrekken aan de Wmo reserve.

Toelichting op afwijkingen:

Wmo Collectief vervoer

Tijdens de periodieke interne controles die de gemeente uitvoert is geconstateerd dat zowel in 2011 als in 2012 niet contractueel overeen gekomen rolstoeltoeslagen in rekening zijn/worden gebracht. Omdat de provincie Noord Holland formeel contractpartij is voor het collectief vervoer is de provincie daarop door de gemeente gewezen. Verwacht wordt dat de bemoeienis van de provincie zal resulteren in een correctie op de over 2011 en 2012 gefactureerde bedragen van rond € 170.000.

Wmo Huishoudelijke hulp

Op grond van de tot en met mei 2012 ontvangen facturen van de zorgaanbieders voor huishoudelijke hulp verwachten wij voor 2012 en 2013 een overschrijding van het budget voor huishoudelijke hulp met € 180.000.

Meenemen ongebruikte budgetten Wmo innovatieve projecten

Dit jaar is er binnen de hoofdafdeling Dienstverlening naar verwachting geen capaciteit beschikbaar om uitvoering te geven aan de volgende innovatieve projecten:

- ontwikkelen en verbeteren van de afstemmingsrelatie met ziekenhuizen, verpleeg- en revalidatie instellingen;
- voorbereiding op wijzigingen in het awbz-beleid richting verdere extramuralisatie;
- eenmalige uitbreiding van woningen die geschikt zijn voor mensen met een beperking.

Voorgesteld wordt het hiermee samenhangende budget ad € 125.000 over te hevelen naar 2013.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Bijdrage gemeenschappelijke regeling (basispakket GGD)

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling VRK wordt jaarlijks verhoogd met de Haarlemse begrotingsuitgangspunten (vastgelegd in de Kadernota). De VRK hanteert haar eigen uitgangspunten voor de begroting. Deze worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRK. In dit bestuur heeft ook Haarlem zitting. De door de VRK gehanteerde indexatie is hoger dan de uitgangspunten die door Haarlem zijn gehanteerd. Omdat de VRK een gemeenschappelijke regeling is, zijn wij verplicht de Haarlemse bijdrage uit door het AB vastgestelde begroting aan de VRK te betalen. Hierdoor ontstaat een verschil tussen de Haarlemse raming en de werkelijke bijdrage aan de VRK in enig jaar. Voor 2012 bedraagt het tekort € 320.000.

Daarnaast is er in 2012 sprake van een onderbesteding op het pluspakket GGD van € 434.000. De onderbesteding op het pluspakket wordt veroorzaakt door een kritische herbeoordeling van de taken die thuishoren in het pluspakket en het basispakket. Een notitie aan de commissie over de precieze verdeling van activiteiten naar pakket is toegezegd. Het voordeel dat is ontstaan in het pluspakket is deels verwerkt in de nota lokaal gezondheidsbeleid (Bis 2011/386411).

Onderbesteding Wmo tijdelijk personeel

Als gevolg van uitstel van de invoering van de AWBZ is op dit structurele budget in 2012 sprake van onderbesteding van € 75.000. Conform het door de raad geformuleerde uitgangspunt, dat Wmo-gelden voor de uitvoering van de Wmo beschikbaar moeten blijven, wordt voorgesteld € 75.000 toe te voegen aan de reserve Wmo.

Actief Talent

In navolging van de motie Accent op Activering heeft het college besloten eenmalig subsidie te verlenen aan Actief talent, dagbesteding en activering voor mensen met verslavingsproblematiek. Het betreft een eenmalige bijdrage van € 50.000 ten laste van de reserve Wmo.

Overheveling budget Wmo naar Boerhaavewijk 40+ pr.9

Besloten is (Bis 2010/58610) om ten behoeve van het gemeentelijk aandeel in de cofinanciering binnen het uitvoeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing € 100.000 te reserveren vanuit het WMO-budget (Bis 2010/58610) . Dit ten behoeve van het project Boerhaavewijk. Dit bedrag dient in de begroting opgenomen te worden en wordt gedekt uit de Wmo-reserve (€ 50.000) en de begroting WWGZ/Stadzaken (€ 50.000)

Huiselijk geweld/ Vrouwenopvang

De doel uitkering Vrouwenopvang is in de junicirculaire 2012 structureel verhoogd met € 456.000 ter versterking van het tegengaan van huiselijk geweld. In 2012 zal hiervan € 286.000 worden besteed ten behoeve van de brede aanpak huiselijk geweld en ouderen mishandeling en het opstellen van een regiovisie. In 2012 ontstaat hierdoor een eenmalig voordeel van € 170.000. (De hogere lasten voor vrouwenopvang vanuit de junicirculaire 2012 waren nog niet in de begroting 2012 opgenomen. Er kan daarom geen budget worden afgeraamd. Het voordeel ontstaat doordat nu een lager budget voor 2012 wordt geraamd). Dit voordeel wordt als volgt ingezet.

Omdat Haarlem als centrumgemeente budgethouder is, zou het voordeel als gevolg van de hogere doeluitkering feitelijk ten goede moeten komen van alle deelnemende gemeenten. Dit is besproken in het portefeuillehoudersoverleg op 6 september 2012. Daarin is afgesproken dat de gemeente Haarlem een bedrag van € 114.000 kan inzetten ter dekking van het tekort Maatschappelijke Opvang/OGGZ (zie hieronder).

Het restant van € 57.000 moet gereserveerd worden voor de financiële gevolgen van de uittreding van Castricum, waarover het Ministerie naar verwachting op korte termijn een besluit zal nemen. In lijn met dit bestuursbesluit vallen deze middelen vooralsnog niet vrij. Bij de jaarrekening 2012 wordt beoordeeld hoe hier mee om te gaan.

Onderbesteding budget Huiselijk geweld

Voor het jaar 2012 is op dit product een onderbesteding te verwachten van € 50.000. Dit betekent een incidenteel voordeel van € 50.000.

Maatschappelijke Opvang/OGGZ

Jaarlijks ontvangt centrumgemeente Haarlem een Decentralisatie Uitkering van het Rijk voor het uitvoeren van de activiteiten vallende onder de Maatschappelijke Opvang/OGGZ. In de junicirculaire 2012 heeft het Rijk een bezuiniging aangekondigd voor het lopende jaar 2012 van € 114.000. Deze verlaging kan niet meer gevonden worden binnen het product omdat het budget voor 2012 via verleningsbeschikkingen aan uitvoerende instellingen is verstrekt (Uitvoeringsnota Regionaal Kompas 2012, Bis 2011/468634). De korting is verwerkt in de berekening van de algemene uitkering op programma 10. De verlaging van de lasten wordt niet op het beleidsveld verwerkt. Wij hebben ons ongenoegen over deze subsidieverlaging binnen het lopende jaar gemeld bij de VNG die namens de centrumgemeenten het overleg voert met het Rijk. Omdat Haarlem als centrumgemeente budgethouder is, zou het nadeel als gevolg van de lagere DU feitelijk ten laste moeten komen van alle deelnemende gemeenten. Dit is besproken in het regionaal portefeuillehoudersoverleg op 6 september 2012. Daarin is afgesproken dat de gemeente Haarlem het nadeel van € 114.000 voor haar rekening neemt en financiert uit het eenmalig voordeel op vrouwenopvang zoals afgesproken met de regiogemeenten.

2.4 Programma 4 Jeugd, Onderwijs en Sport

Commissie:	Samenleving
(Coördinerende) portefeuille(s):	Onderwijs, jeugd, sport en welzijn
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken

2.4.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

4	Jeugd, Onderwijs en Sport		Toelichting bij gele of rode score
4.1	Voorzieningen en zorg voor de jeugd		
1	Afgestemd kwantitatief en kwalitatief hoogwaardig aanbod en gebruik jeugdvoorzieningen	☺	
a	Regie voeren op voldoende aanbod op peuterspeelzalen en uitbreiding van kinderdagverblijven	☺	
b	Regisseren en subsidiëren aanbod Sociaal Cultureel Werk jeugd	☺	
c	Informerende jeugd over jongerensites en digitaal raadplegen jeugd via Digipanel Jeugd	☺	
2	Afgestemde kwantitatief en kwalitatief hoogwaardige zorg voor jeugd	☺	
a	Verhogen effectiviteit zorg door optimalisatie samenwerking tussen de Centra voor Jeugd en Gezin	☺	
b	Verbeteren bereik en bekendheid Centra voor Jeugd en Gezin	☺	
c	Versterken vroegsignalering risico's jeugd door uitbreiden aantal samenwerkingspartners Verwijsindex Risico Jeugdigen	☺	
4.2	Onderwijs		
1	Vermindering onderwijsachterstanden	☺	
a	Aanbieden en stimuleren deelname aan voor- en vroegschoolse educatie	☺	
b	Aanbieden van vijf schakelklassen met taalvoorzieningen	☺	
c	Stimuleren Brede Schoolontwikkeling	☺	
2	Voorkomen en terugdringen voortijdig schooluitval	☺	
a	Vermindering voortijdige schooluitval	☺	
b	Realiseren samenwerking op het gebied van onderwijs-arbeidsmarkt tussen (beroeps)onderwijs, werkgevers en gemeente	☺	
c	Verbeteren afstemming tussen Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs en het reguliere voortgezet Onderwijs	☹	In het Regionaal Bestuurlijk Overleg Zuid-Kennemerland (R.B.O.-ZK) worden in oktober afspraken gemaakt tussen besturen V.O. en NOVA-College.
3	Aanbieden onderwijs huisvesting	☺	
a	Voldoende aanbod van goed onderhouden schoolgebouwen	☺	
b	Evenwichtige spreiding onderwijs gebouwen over de stad	☺	
4.3	Sport		
1	Meer Haarlemmers gaan sporten	☺	
a	Uitbreiden aanbod combinatie functionarissen	☺	
b	Ondersteunen en faciliteren sportverenigingen	☺	
c	Zorgen voor laagdrempelig aanbod aanbod	☺	
d	Ontwikkelen nieuw schoolzwemprogramma	☺	
2	Bieden topsportklimaat voor sporttalenten	☺	
a	Faciliteren, ondersteunen en begeleiden van sporttalenten	☺	
b	Ondersteunen Haarlemse kernsporten	☺	
c	Faciliteren topsport evenementen	☺	
3	Voldoende aanbod van goed onderhouden sportaccommodaties	☺	
a	Voldoende aanbod goed onderhouden sportaccommodaties	☺	
b	Stimuleren multifunctioneel gebruik sportaccommodaties	☺	

2.4.2 2.4.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
4	04.01.02	Vrijval budget Flynties	-75 v						
4	04.01.02	Vrijval subsidie Kamer met Kansen en Zwerfjongeren	-70 v						
4	04.02.01	Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	-500 v						
4	04.02.03	Verhoging budget OZB onderwijsgebouwen	212 n	212 n	212 n	212 n	212 n	212 n	212 n
4	04.02.03	Verhoging budget bewegingsonderwijs	76 n	76 n	76 n	76 n	76 n	76 n	76 n
4	04.02.03	Bijstelling inkomsten uit verhuur medegebruik	80 n	80 n	80 n	80 n	80 n	80 n	80 n
4	04.02.03	Bijstelling onderhoudskosten onderwijs	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v
4	04.02.03	Verhoging budget tijdelijke onderwijshuisvesting	218 n						
4	04.03.01	Vrijval BOS middelen	-96 v						
4	04.03.01	Kosten Socrates	54 n						
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves									
4	04.02.01	Dotatie opbrengst Gen. De La Reijstraat aan SHO	132 n						
4	04.02.03	Aanpassing rentetoerekening reserve SHO	-179 v						
Totaal programma 4			-228 v	288 n	288 n	288 n	288 n	288 n	288 n

Toelichting op afwijkingen:

Vrijval budget Flinty's

In de begroting 2012 is ten behoeve van de nieuwe huisvesting van jongeren centrum Flinty's een bedrag van € 125.000 opgenomen. In 2012 is ten behoeve van tijdelijk vervangende ruimte € 50.000 nodig. Het verschil van € 75.000 kan eenmalig vrijvallen en worden ingezet als compenserende maatregel voor het tekort 2012.

Vrijval subsidie kamers met kansen en zwerfjongeren

Na vaststelling van de provinciale subsidie voor de projecten kamers met kansen en zwerfjongeren valt dit jaar (eenmalig) de resterende € 70.000 vrij.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) onderdeel Voor- en Vroegschoolse Educatie(VVE)

De specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) loopt tot en met 2014 en de verantwoording vindt dan plaats. Voor 2012 zijn verplichtingen aangegaan om de gestelde doelen voor 2012 te realiseren. In 2012 wordt niet het gehele budget ingezet. De redenen hiervoor zijn dat de personeelslasten ten behoeve van de regiefunctie naar verwachting lager uitvallen en de kosten voor de compensatie van de maximale ouderbijdrage zijn uitgesteld in afwachting van een wetwijziging. Het gaat hierbij om een bedrag van € 500.000. Dit bedrag moet besteed worden aan VVE omdat OAB een specifieke uitkering is met strenge subsidievoorwaarden. De gemeente bekostigt een deel van het peuterspeelzaalwerk met VVE uit eigen middelen. De OAB-uitkering kan daar wel ingezet worden. Dit betekent dat er incidenteel in 2012 een bedrag van € 500.000 vanuit OAB ingezet kan worden voor peuterspeelzalen waardoor daar een bedrag vrijvalt van € 500.000.

Verhoging budget OZB onderwijsgebouwen

Omdat het economisch eigendom van schoolgebouwen bij de gemeente ligt, bekostigt de gemeente de onroerende zaak belasting (OZB). Voor de OZB is € 365.000 begroot. Uit onderzoek is gebleken dat het budget met € 212.000 structureel wordt overschreden. Naar aanleiding van het onderzoek kan geconcludeerd worden dat grofweg drie aspecten ten grondslag liggen aan de OZB lasten niet in de raming werden meegenomen:

- Ten eerste de verhoging van de OZB. In 2010 en 2011 is de OZB verhoogd. Door het hanteren van een nullijn in de begroting is deze verhoging niet opgenomen in de raming.
- Ten tweede de areaaluitbreiding van de schoolgebouwen. Sinds 2006 wordt het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) uitgevoerd. De doelstelling van het SHO het uitbreiden van de onderwijshuisvestingscapaciteit in Haarlem. Sinds de start

van het SHO zijn meer dan 20 scholen in het primair, speciaal en voortgezet onderwijs uitgebreid. Deze uitbreiding van vierkante meters betekent een hogere OZB-aanslag welke niet is meegenomen in de raming.

- c) Ten derde bleek uit het onderzoek dat de waarde van de schoolgebouwen door onder andere de uitbreiding met vierkante meters maar ook door het verbeteren van de kwaliteit heeft geleid tot een hogere WOZ-waarde. De hogere WOZ-waarde resulteert in een hogere OZB-aanslag welke niet is meegenomen in de oorspronkelijke raming.

Verhoging budget bewegingsonderwijs

De gemeente is wettelijk verplicht om een klokuurvergoeding voor het bewegingsonderwijs uit te betalen. Jaarlijks wordt het rooster bewegingsonderwijs door de gemeente vastgesteld. Op het rooster zijn klokuren gymnastiek per school opgenomen. Deze klokuren worden berekend op grond van vastgestelde criteria (1,5 klokuur per week per groep). Deze criteria zijn opgenomen in een verordening.

Aan de hand van de klokuren ontvangen schoolbesturen financiële middelen om hun eigen lokalen in stand te houden. Ook ontvangt SRO, op basis van het aantal uren dat gebruik wordt gemaakt van de gemeentelijke accommodaties, middelen om gemeentelijke accommodaties in stand te houden.

Sinds 2009 heeft er een toename plaatsgevonden van bijna 400 leerlingen. Deze toename heeft geleid tot een uitbreiding van het aantal klokuren gymnastiek. Door bij het opstellen van de begroting een nullijn te hanteren is er geen rekening gehouden met deze toename.

In 2012 moest ook het Mendel College worden voorzien in voldoende klokuren gymnastiek. Zij maken gebruik van de Provincie Noord-Holland Hal. In de begroting 2012 is geen rekening gehouden met deze structurele toename van het aantal klokuren gymnastiek. Om te voorzien in voldoende klokuren gymnastiek is structureel € 593.000 noodzakelijk. Dit betekent een structureel nadeel van € 76.000 ten opzichte van de raming in de begroting.

Minder inkomsten uit verhuur medegebruik

In de eerste bestuursrapportage 2012 is de raming inkomsten uit verhuur en medegebruik met structureel € 200.000 verhoogd tot € 300.000. Op basis van recent beschikbaar gekomen gegevens blijkt dat de inkomsten op jaarbasis € 220.000 bedragen. De raming van € 300.000 is dus € 80.000 te hoog. Deze wordt nu structureel verlaagd. Conform de afgesproken systematiek wordt de dotatie aan het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs met hetzelfde bedrag verlaagd (b&w-nota's BIS 2009/153810 en 2009/194046).

Verhoging budget tijdelijke onderwijshuisvesting

Het voorzien in tijdelijke huisvesting tijdens een uitbreiding of renovatie van een schoolgebouw behoort tot de wettelijke zorgplicht van de gemeente. In 2012 wordt gebruik gemaakt van tijdelijke huisvesting door onder andere het ECL, Coornhert, Sancta Maria en een aantal scholen voor primair onderwijs. Sancta Maria heeft in het schooljaar 2010-2011 gebruik gemaakt van het pand aan de Zwemmerslaan. De rekening van het Sancta Maria is € 218.000 en bestaat grotendeels uit verbouwingskosten om de Zwemmerslaan in gebruik te kunnen nemen en te laten voldoen aan de eisen van de brandweer. De rekening hiervoor is in 2012 ontvangen, omdat het Sancta Maria pas in 2012 de eindafrekening voor het gebruik van de gemeente heeft ontvangen.

Vrijval subsidie BOS

Om het risico op terugbetaling aan het rijk af te dekken was een bedrag van € 96.000 gereserveerd. Het Rijk heeft de sisa-regeling BOS impuls tranche drie definitief vastgesteld. Dit betekent dat in dit geval het gehele bedrag van € 96.000 kan vrijvallen.

Socrates

Zoals bekend liep er een langdurige juridische procedure tussen Haarlem en sportvereniging Socrates over de door sportvereniging Socrates gedane investeringen op het sportcomplex (Haarlems bezit). Dit risico is gemeld in de risicoparagraaf. Haarlem is door de rechter in het

ongelijk gesteld en moet een bedrag van € 54.000 voldoen. Het is niet mogelijk deze kosten vooraf te ramen, daarom ontstaat nu een incidenteel nadeel.

Dotatie opbrengst Generaal De La Reijstraat aan SHO

In programma 5 wordt de verkoopopbrengst van de generaal De La Reijstraat verantwoord. Van de opbrengt wordt € 132.000 gestort in de reserve Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs.

Aanpassing rentetoerekening reserve SHO

Aan de reserve Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs wordt rente toegerekend op basis van het saldo op 1 januari van het betreffende jaar. Het saldo is ten opzichte van de inschatting bij opstellen van de begroting 2012 gewijzigd. Het bedrag aan toe te rekenen rente wordt hierop aangepast.

2.5 Programma 5 Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling

Commissie:	Ontwikkeling
(Coördinerende) portefeuille(s):	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken

2.5.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

5	Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling		Toelichting bij gele of rode score
5.1	Wijken en Stedelijke Vernieuwing		
1	Leefbaarheid en veiligheid van de Haarlemse wijken	☺	
a	Bestuurlijke betrokkenheid	☺	
b	Wijkgericht en vraaggestuurd werken	☺	
c	Integrale gebiedsaanpak	☺	
5.2	Wonen		
1	Duurzaam, goed en gedifferentieerd woonmilieu	☹	Zie toelichting bij prestatie 1a.
a	Bevorderen van een goede, betaalbare en gedifferentieerde woningvoorraad	☹	De economische crisis heeft een remmend effect op de uitvoering van het nieuwbouw-programma en de aanpak van de bestaande woningvoorraad.
b	Maken van prestatieafspraken en bevorderen van samenwerking en participatie	☺	
c	Ondersteunen van specifieke groepen en projecten	☺	
d	Kaderstellen en regievoeren op woningbouwprogramma's	☺	-
5.3	Ruimtelijke ontwikkeling		
1	Duurzame ruimtelijk kwaliteit	☺	
a	Structuur en richting geven aan de duurzame ruimtelijke ontwikkeling	☺	
b	Aanpak van ruimtelijke processen	☺	
c	Bovenlokale samenwerking	☺	

2.5.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
5	05.02.01	Toevoeging BLS middelen aan bestemmingsreserve ISV	-3.066	v						
5	05.02.01	Toevoeging ISV middelen aan bestemmingsreserve ISV	-1.803	v						
5	05.02.01	Vervallen lasten (oud) budget BLS (is onderdeel WoonVisie)	-600	v						
5	05.02.01	Vervallen baten (oud) budget BLS (is onderdeel WoonVisie)	600	n						
5	05.02.01	Hogere lasten Stimuleringsregeling woningbouw	230	n						
5	05.02.01	Hogere baten Stimuleringsregeling woningbouw	-230	v						
5	05.02.01	Onderbesteding subsidies Wonen	-84	v						
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) lasten	120	n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n	120 n
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) baten	-120	v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v	-120 v
5	05.03.01	Personele lasten Ruimtelijk plannen	-100	v						
5	05.03.02	Inzet t.b.v.Regionale samenwerking	100	n						
5	05.03.02	Intergemeentelijk project Binnenduinrand	60	n						
5	05.03.02	Binnenduinrand bijdrage Gemeenten	-10	v						
5	05.03.02	Binnenduinrand bijdrage Provincie	-50	v						
5	05.03.02	Structuurvisie Openbare Ruimte 2e fase	62	n	175 n					
5	05.03.02	Schalkstad	100	n						
5	05.04.01	Bijstelling begroting huuropbrengsten ramingsmethodiek vastgoedbeheer	1.000	n	1.000 n	1.000 n	1.000 n	1.000 n	1.000 n	1000 n
5	05.04.01	Bijstelling begroting OZB lasten ramingsmethodiek vastgoedbeheer	340	n	340 n	340 n	340 n	340 n	340 n	340 n
5	05.04.01	Bijstelling begroting waterschapslasten	65	n	65 n	65 n	65 n	65 n	65 n	65 n
5	05.04.01	Verkoop vastgoed	1.900	n						v
5	05.04.01	Huurinkomsten Leidsevaart (vertrek Hart)	175	n	350 n	350 n	350 n	350 n	350 n	350 n
5	05.04.01	Huurlasten Westergracht	-400	v						
5	05.04.01	Oplevering 't Hoenstraat	65	n						
5	05.04.01	Stadhuis	90	n						
5	05.04.01	Sloop Zwemmerslaan	-250	v						
5	05.04.01	Vorstschade zwembad De Planeet	265	n						
5	05.04.01	Kosten achterstallig onderhoud podia	100	n						
5	05.04.01	Verkoop gen. De la rey straat verkoopopbrengst	-310	v						
5	05.04.01	Verkoop gen. De la rey straat boekwaarde en overige baten en lasten	88	n	9 n	9 n	9 n	9 n	9 n	9 n
5	05.04.01	Asbest Frans Halsmuseum	110	n						
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										
5	05.02.01	Toevoeging BLS middelen aan bestemmingsreserve ISV	3.066	n						
5	05.02.01	Toevoeging ISV middelen aan bestemmingsreserve ISV	1.803	n						
5	05.04.01	Onttrekking reserve onderhoud podia (achterstallig onderhoud)	-100	v						
5	05.04.01	Toevoeging reserve Vastgoed (Zwemmerslaan)	250	n						
5	05.04.01	Onttrekking reserve Vastgoed (lagere reserve Vastgoed)	-1.900	v						
5	05.04.01	Dotatie opbrengst Gen. De La Reijstraat aan reserve Vastgoed	95	n						
5	05.04.01	Aanpassing rentetoerekening reserve kapitaallasten culturele gebouwen	1	n						
Totaal programma 5			1.662	1.939 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n	1.764 n

Toelichting op afwijkingen:

ISV/BLS/woonvisie

Conform Kadernota 2012 worden de resterende vooruit ontvangen subsidies BLS en ISV toegevoegd aan de bestemmingsreserve ISV. Het betreft € 3.066.000 BLS en € 1.803.000 ISV. Dit is budgettair neutraal.

Vervallen baten en lasten (oud) budget BLS (is onderdeel Woonvisie)

In het kader van de vaststelling van de Woonvisie 2012-2016 (BIS: 2012/220951), waar het budget BLS onderdeel van is, komt het oude budget BLS te vervallen (€ 600.000).

Stimuleringsregeling woningbouw

De lasten van € 230.000 met betrekking tot de uitvoering van de Tijdelijke Stimuleringsbijdrage Woningbouw (Ministerie WWI) worden volledig gedekt door de rijksbijdrage.

Onderbesteding subsidies Woonservice Kennemerland

Het subsidie aan Woonservice Kennemerland is voor 2012 € 84.000 lager vastgesteld dan begroot. Dit betreft een structureel voordeel als gevolg van een nieuwe beoordeling van de jaarlijkse prestatieafspraken. Dit bedrag kan vrijvallen ten gunste van de bezuinigingen binnen het spoor subsidies.

Subsidies op termijn (SOT)

In het kader van de (inmiddels ingetrokken) Subsidie op Termijn-regeling handelt het NRF de betaling van de reguliere subsidies af. Tussentijds afgerekende en uitbetaalde subsidies op termijn (i.v.m. het niet meer voldoen aan de subsidieregels en/of het vervreemden van de woning) worden conform het contract met het NRF door de gemeente aan de aanvrager naar rato uitbetaald. De dekking hiervoor is het gespaarde bedrag op de rekening-courant bij het NRF. Met deze mutatie worden de ingeschatte baten en lasten voor de looptijd van de regeling in de begroting geregeld.

Inzet Regionale Samenwerking

Ten behoeve van de Haarlemse inbreng in ruimtelijke ontwikkeling van Zuid-Kennemerland en de Metropool Regio Amsterdam is in 2012 gewerkt aan regionale beleidsproducten, totale personele lasten zijn € 100.000. Dit betekent een budgettair neutrale verschuiving van personele lasten tussen producten binnen programma 5.

Ontwikkelperspectief Binnenduinrand

Ten behoeve van het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand, die wordt gemaakt door de provincie en de gemeentes in Zuid-Kennemerland en Velsen, treedt de gemeente Haarlem als trekker op. De bijdrages van de verschillende gemeenten (€ 10.000 in totaal) en de provincie (€ 50.000) zijn reeds vastgelegd in het Plan van Aanpak, dat door het college is vastgesteld (Bis 2012/211509).

Structuurvisie Openbare Ruimte

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het plan van aanpak voor de 2^e fase van de ontwerp Structuurvisie Openbare Ruimte. De kosten van deze 2^e fase worden begroot op € 307.000 (€ 132.000 voor 2012 en € 175.000 voor 2013). Dit bedrag bestaat uit kosten voor extern advies, materiaal en ambtelijke inzet. Voor de 1^e fase van de Structuurvisie Openbare Ruimte is bij eerste bestuursrapportage 2012 € 190.000 beschikbaar gesteld. Hiervan resteert een bedrag van € 70.000 dat kan worden ingezet voor de dekking van een deel van de kosten fase 2 in 2012. Dit betekent dat incidenteel € 62.000 nodig is voor de uitvoering van fase 2 in 2012 en € 175.000 in 2013.

Schalkstad

In 2011 zijn kosten gemaakt voor initiatief en voorbereiding Schalkstad. Het betreft uren die niet binnen de grondexploitatie kunnen worden verantwoord. Deze kosten zijn veroorzaakt door adviezen op het gebied van ruimtelijk beleid € 20.000 en planeconomie € 150.000 en overige kosten € 5.000. Er is binnen de bestaande budgetten nagenoeg geen ruimte om deze kosten te kunnen dekken. Dit betekent dat € 100.000 van deze kosten ten laste van de algemene middelen moeten worden gebracht.

Bedrijfsvoering vastgoedbeheer

Bij het op orde brengen van de bedrijfsvoering van vastgoedbeheer is een aantal structurele knelpunten inzichtelijk geworden waardoor het resultaat over 2012 als ook de raming vanaf 2013 op onderdelen moet worden bijgesteld:

a. Huuropbrengst vastgoed

Het totale gemeentelijke vastgoedbezit is in beeld gebracht en vastgesteld is tot welke huuropbrengst dit bezit leidt. Dat is afgezet tegen de in de begroting geraamde huuropbrengsten. Hieruit blijkt een structureel tekort van € 1.000.000.

b. OZB en Waterschapslasten

Het totale gemeentelijke vastgoedbezit is in beeld gebracht en vastgesteld is welke vaste lasten dit eigendom met zich meebrengt. Dit is afgezet tegen de in de begroting geraamde vaste lasten bij de opzet van de conceptbegroting 2013. Hieruit blijkt een structureel tekort van €

340.000 voor de OZB-aanslagen en € 65.000 voor de waterschapslasten die ten tijde van de Kadernota nog niet bekend waren. Uitbreiding van onroerende zaken binnen het gemeentelijk bezit ligt hieraan ten grondslag.

Verkoop vastgoed

In kadernota 2009 is besloten tot en met 2012 een extra onttrekking te doen uit de reserve Vastgoed van € 1.000.000. In kadernota 2011 is besloten over de jaren 2012 en 2013 een extra onttrekking te doen van respectievelijk € 1.000.000 en € 500.000. Deze onttrekkingen komen ten gunste van het gemeentebrede exploitatieresultaat. Dit is gebaseerd op het afstoten van niet strategisch bezit met een boekwinst van tenminste € 2.000.000. Echter, gegeven het huidige economisch klimaat wordt er niet of nauwelijks bezit verkocht met boekwinst. Daarbij moet nog worden aangetekend dat, indien er wordt verkocht, de opbrengst veelal gaat naar projecten (VMBO, ambtenarenhuisvesting, grexen) en bijvoorbeeld het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs Het afstoten van gemeentelijke bezit en de daarmee samenhangende geraamde opbrengst van € 2 miljoen in 2012 wordt dan ook niet gerealiseerd. Op dit moment is sprake van € 100.000 boekwinst. Voor het nadelig effect van € 1,9 miljoen wordt een extra onttrekking uit de reserve vastgoed gedaan met hetzelfde bedrag.

Huurinkomsten Leidsevaart (vertrek Hart)

In verband met het beëindigen van het huurcontract van Stichting Hart per 1 juli 2012 vallen de huurinkomsten in 2012 € 175.000 lager uit. Hiertegenover staat een eenmalig voordeel van € 175.000 huursubsidie (zie programma 6). Vanaf 2013 verwachten wij het pand deels te kunnen verhuren voor € 100.000 per jaar. Vanaf 2013 wordt de huurinkomst op dit pand van € 450.000 met € 350.000 verlaagd naar € 100.000. Dit structurele nadeel valt weg tegen het structurele voordeel op de huursubsidie in programma 6.

Huurlasten Westergracht

De huurlasten van het eerste kwartaal 2012 leveren een voordeel op van € 400.000, omdat de factuur reeds in 2011 is betaald. Bij de oplevering van het pand zijn kosten ontstaan (€ 265.000) die betrokken worden bij dit voordeel (zie melding in Programma 10). Per saldo levert dit een eenmalig voordeel op van € 135.000.

Oplevering 't Hoenstraat

Eind 2011 is het krediet van 't Hoenstraat afgesloten. Het positieve saldo is destijds aan het rekeningresultaat toegevoegd. Hiervoor had binnen het krediet een reservering voor het nog lopende geschil ten aanzien van de te treffen maatregelen voor de klimaatbeheersing moeten plaatsvinden. Verzuimd is deze reservering op te nemen. Dit levert in 2012 een incidenteel nadeel op van € 65.000.

Stadhuis

Tijdens onderhoudswerkzaamheden aan het stadhuis is houtrot aan de vloer geconstateerd, een gevolg van de in de jaren zestig genomen maatregelen. Deze calamiteit levert een extra kostenpost op van € 90.000 die niet binnen het beschikbaar gestelde budget voor monumentenonderhoud kan worden gedekt. Het budget voor monumentenonderhoud van € 650.000 is volledig besteed aan herstel van de gevel.

Sloop Zwemmerslaan

In april 2012 is besloten aan de reserve Vastgoed een bedrag van € 1.000.000 te onttrekken voor de sloop van het schoolgebouw aan de Zwemmerslaan. De kosten vallen € 250.000 lager uit dan geraamd. Voorgesteld wordt dit incidentele voordeel toe te voegen aan de reserve Vastgoed.

De Planeet

Het zwembad had afgelopen winter te maken met vorstschade aan glas en metselwerk. Dit levert binnen het onderhoudsbudget een incidenteel nadeel op van € 265.000 die overigens

niet op de verzekering is te verhalen. Het valt ook niet onder het contract met SRO. De uitvoering van de werkzaamheden start medio oktober.

Achterstallig onderhoud cultuurpodia

Er wordt in 2012 voor € 100.000 onderhoud gepleegd aan de podia. Dit bedrag wordt onttrokken aan de daarvoor beschikbare reserve onderhoud podia.

Verkoop Generaal de la Reijstraat

De opbrengst uit de verkoop van het voormalige schoolgebouw aan de Generaal de la Reijstraat 6 bedraagt € 310.000. Van dit bedrag wordt € 132.000 gedoteerd aan de reserve SHO (BIS 2012/76053). Dit bedrag wordt ingezet als dekking van de kapitaallasten behorende bij de investering in het schoolgebouw aan de Tetterodestraat. Het restant van € 95.000 wordt ten gunste van de overdracht van de VMBO-gebouwen naar de gemeente gestort in de reserve Vastgoed. Besluitvorming over de overdracht van gebouwen inclusief een financiële paragraaf wordt verwacht medio oktober.

Asbest Frans Halsmuseum

Bij verbouwingswerkzaamheden bij het FHM (deels gefinancierd met donatie van de Postcode-loterijshow) is een nieuwe asbestvervuiling geconstateerd. De kosten van het verwijderen bedragen € 150.000. Van het krediet Asbest Frans Hals museum resteert nog € 40.000. Per saldo is sprake van een incidenteel nadeel van € 110.000.

Aanpassing rentetoerekening reserve kapitaallasten culturele gebouwen

Aan de reserve kapitaallasten culturele gebouwen wordt rente toegerekend op basis van het saldo op 1 januari van het betreffende jaar. Het saldo is ten opzichte van de inschatting bij het opstellen van de begroting 2012 gewijzigd. Het bedrag aan toe te rekenen rente wordt hierop aangepast.

2.6 Programma 6 Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie

Commissie:	Ontwikkeling
(Coördinerende) portefeuille(s):	Cultuur, economische zaken, en stadspromotie
Hoofdafdeling(en):	Stadszaken

2.6.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

6	Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie		Toelichting bij gele of rode score
6.1	Economie		
1	Ruimte voor bedrijven	☺	
a	Vergroten areaal bedrijventerrein	☺	
b	Versterking detailhandelsaanbod	☺	
c	Bestendigen kantorenaanbod	☺	
d	Meer bedrijfsverzamelgebouwen	☺	
2	Goed ondernemingsklimaat	☺	
a	Verbetering gemeentelijke dienstverlening	☺	
b	Verbinden onderwijs en arbeidsmarkt	☺	
c	Economische agenda afstemmen op de Metropoolregio Amsterdam	☺	
6.2	Cultuur en erfgoed		
1	(Behoud) gevarieerd basisaanbod van cultuur en erfgoed	☺	
a	Behoud basisinfrastructuur culturele instellingen en stimuleren cultureel ondernemerschap	☺	
b	Faciliteren van broedplaatsen	☺	
c	Stimuleren monumenteneigenaren tot goed onderhoud	☺	
d	Beheer kunst in de openbare ruimte	☺	
2	Deelname aan kunst en cultuur door Haarlemmers	☺	
a	Realisatie huisvesting Centrum voor Cultuureducatie en Vrije Tijd	☹	Nieuwbouw van CCVT (voortaan stichting Hart) is nog niet gerealiseerd vanwege vertraging ontwikkeling terrein nieuwe energie.
b	Uitvoeren Fonds voor Cultuurparticipatie	☺	
c	Behoud productiemogelijkheden Haarlemse kunstenaars en amateurs	☺	
6.3	Toerisme, recreatie, evenementen en promotie		
1	Meer toeristen en recreanten	☺	
a	Bevorderen van (water)toerisme en -recreatie	☺	
b	Realisatie fysieke infrastructuur t.b.v. verblijf bezoekers	☺	
2	Goed aanbod evenementen en goede promotie van Haarlem	☺	
a	Uitvoeren van promotiecampagnes	☺	
b	Regionale samenwerking binnen Metropoolregio Amsterdam	☺	
c	Uitvoeren van evenementen beleid	☺	

2.6.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)					
			2012	2013	2014	2015	2016	2017
6	06.02.04	Huursubsidie Hart	-175 v	-350 v	-350 v	-350 v	-350 v	-350 v
6	06.02.04	Bijdrage Hart, investeringskosten	109 n					
6	06.02.05	Beeldende kunst	59 n	113 n				
6	06.03.01	Bijdrage Recreatieschap Spaarnwoude onderdeel SGP	54 n	54 n	54 n	54 n	54 n	54 n
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
6	06.02.05	Onttrekking reserve beeldende Kunst	-59 v	-113 v				
Totaal programma 6			-12 v	-296 v	-296 v	-296 v	-296 v	-296 v

Toelichting op afwijkingen:

Huursubsidie Hart

In verband met het beëindigen van het huurcontract van Stichting Hart per 1 juli 2012 vervalt de huursubsidie. (zie ook Huurinkomsten Leidsevaart (vertrek Hart) bij programma 5).

Bijdrage Hart, investeringskosten

Met Stichting HART is in 2009 de afspraak gemaakt dat bij huuropzegging de gemaakte investeringskosten in het gemeentelijk pand Leidsevaart 220 te vergoeden. Het gaat om een incidentele bijdrage van € 109.000.

Beeldende kunst

Op 3 november 2011 is de raadsnota 2011/102914 Herziening beleid Kunst in de Openbare Ruimte vastgesteld. In totaal is € 172.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het achterstallig onderhoud. Ter uitvoering van deze raadsnota wordt in 2012 € 59.000 aan de reserve beeldende kunst onttrokken. In 2013 zal het restant van € 113.000 worden onttrokken.

Bijdrage Recreatieschap Spaarnwoude onderdeel SGP

De bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling Spaarnwoude is opgebouwd uit 2 onderdelen, Recreatieschap Spaarnwoude en Haarlemmermeer Groen (SGP).

De bijdrage aan SGP is in 2005 tot en met 2015 ingeschat (nota MO/SR/2005/282). In deze nota zijn aannames gedaan over het verloop van de participantenbijdragen en is vooruitgelopen op de ontwikkeling van de Verenigde Polders als recreatiegebied. De bedoeling was dat Haarlem na oplevering van deze toevoeging aan het recreatiegebied de polders zelf zou onderhouden en hiervoor een aftrek zou krijgen van ongeveer € 45.000. De ontwikkeling van dit gebied tot recreatiegebied heeft niet plaatsgevonden en de aftrek van de bijdrage vindt dus niet plaats. Verder is de participanten-bijdrage in de loop der jaren bijgesteld en niet meer in overeenstemming met het in onze begroting opgenomen bedrag. In de jaarrekening van Haarlem is al jaren sprake van een tekort van € 54.000. In de separate raadsnota (in voorbereiding) wordt daarom voorgesteld de in het recreatieschap afgesproken bijdrage van de gemeente Haarlem in onze eigen begroting structureel op het juiste niveau te brengen. Dit betekent dat € 54.000 structureel toegevoegd moet worden vanuit de algemene middelen. Alternatieve dekking binnen het product dan wel beleidsveld is niet aanwezig.

2.7 Programma 7 Werk en inkomen

Commissie:	Samenleving
(Coördinerende) portefeuille(s):	Sociale zaken
Hoofdafdeling(en):	Sociale Zaken en werkgelegenheid

2.7.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

7	Werk en Inkomen		Toelichting bij gele of rode score
7.1	Werk en participatie		
1	Bevorderen directe uitstroom	☹	Zie prestaties 1a t/m d
a	Bieden elektronische dienstverlening	☺	
b	Directe plaatsing op de arbeidsmarkt	☹	Paswerk en andere arbeidsbemiddelaars plaatsen cliënten op de arbeidsmarkt. Door de huidige economische situatie blijft het behaalde resultaat achter bij de doelstelling.
c	Bevorderen zelfstandig ondernemerschap	☹	Dit jaar zijn weinig financiële middelen beschikbaar voor het inkopen van externe trajecten gericht op de begeleiding van startende ondernemers. Nieuw beleid wordt ontwikkeld bij de uitwerking van de nota Werk!
d	Vergroten aantal klanten dat deeltijd werkt	☺	
2	Meer Haarlemmers werken naar vermogen	☺	
a	Plaatsen geschikte kandidaten op werkstage	☺	
b	Versterken werkgeversbenadering	☺	
3	Meer Haarlemmers presteren naar vermogen	☹	Zie prestaties 3a en b
a	Introductie en toepassen participatieovereenkomst	☹	Vanwege het controversieel verklaren van de Wet Werken naar Vermogen en de onduidelijkheid over een alternatief is de participatieovereenkomst nog niet geïntroduceerd. Beleid hierop wordt meegenomen bij de uitwerking van de nota Werk! Deze nota wordt naar verwachting aan het eind van het jaar vastgesteld.
b	Uitvoeren wettelijke taak inburgering	☺	
4	Bieden beschutte werkplek	☺	
a	Bieden werkplek voor mensen met WSW-indicatie	☺	
7.2	Inkomen		
1	Verstrekken inkomensvoorziening voor hen die dat nodig hebben	☺	
a	Tijdig en rechtmatig verstrekken inkomensvoorziening	☺	
b	Versterken handhaving aan de poort	☺	
7.3	Minimabeleid en dienstverlening bij schulden		
1	Verstrekken bijzondere bijstand	☺	
a	Tijdig en rechtmatig verstrekken bijzondere bijstand	☺	
2	Verstrekken minimabeleid gekoppeld aan inzet en motivatie burger	☹	Zie prestaties 2a en b
a	Activerend minimabeleid	☹	Het nieuwe minimabeleid heeft als doelstelling mensen te stimuleren tot groei naar zelfstandigheid en biedt mogelijkheden om armoede te ontstijgen. Het nieuwe beleid wordt binnenkort via de nota 'Samen voor elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid' vastgesteld. Het eisen van een prestatie gekoppeld aan minimaregeling past niet in dit beeld. Hieraan wordt invulling gegeven via de WWB. In de WWB is de tegenprestatie voor de uitkering mogelijk; wanneer mensen niet kunnen werken, mag een tegenprestatie voor de uitkering worden verlangd.
b	In stand houden generieke regelingen en voortzetten individuele voorzieningen	☺	
3	Vergroten zelfredzaamheid bij het regelen van schulden en beheer financiële administratie	☺	
a	Ondersteunen inzet schuldenaar	☺	
b	Voorlichting, vroegsignalering, budgetbegeleiding en budgetcursussen	☺	
c	Schulden voorkomen door ketensamenwerking	☺	
d	Kortdurend en intensief budgetbeheer	☺	

2.7.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Re-integratie en Sociale activering										
7	07.01.01	Eindafrekening Vluchtenlingenwerk	130	n						
7	07.01.01	Eindafrekening Vluchtenlingenwerk	254	n						
Europees Integratie Fonds (EIF)										
7	07.01.01	Verhoging baten ministerie EIF	-171	v	-96	v				
7	07.01.01	Verhoging lasten EIF Taalplein	171	n	96	n				
Re-integratie										
7	07.01.01	Incidentele baat ID banen, debiteuren reïntegratie en subsidies	-74	v						
7	07.01.01	Hogere lasten reïntegratie	39	n						
7	07.01.01	Hogere lasten ID banen	35	n						
7	07.02.02	Afrekening WWIK	-79	v						
7	07.02.02	Afrekening BBZ 2010	-235	v						
7	07.01.01	Kinderopvang	-100	v						
7	07.03.02	Kinderopvang	100	n						
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										
n.v.t.										
Totaal programma 7			70	n	0	v	0	v	0	v

Toelichting op afwijkingen:

Eindafrekening Vluchtelingenwerk

Naar aanleiding van de eindafrekeningen van contracten 2007-2010 met Vluchtelingenwerk Noord-Holland wordt een bedrag van € 254.000 niet teruggevorderd en wordt € 130.000 nabetaald. Het verschil werd veroorzaakt door verschillende interpretaties van de rijks- en gemeenteregels voor de verantwoording van de betreffende contracten. Het betreft hier totaal een bedrag van € 387.000. Het oorspronkelijke bedrag betrof in totaal € 500.000 door intensieve onderhandelingen is het gelukt om hier in totaal € 387.000 van te maken. Het risico maakte onderdeel uit van onze geïdentificeerde risico's zoals deze zijn betrokken bij de beoordeling van ons weerstandsvermogen van de jaarrekening 2011.

Europese subsidies (EIF) voor het Taalplein in Haarlem

Vanaf 2014 zijn de rijksmiddelen voor inburgering landelijk niet meer beschikbaar. Om hierop te kunnen anticiperen, doen we een beroep op de rijksbudgetten die voor dit doel beschikbaar zijn. In dit kader is een bedrag van € 267.213 aan EIF-subsidies binnengehaald voor een taalplein in de Bibliotheek van Haarlem (collegebesluit 'Europese subsidies, (EIF) voor het Taalplein in Haarlem: Bis 2012/283354). Binnen de genoemde nota is opgenomen dat de raad zal worden voorgesteld een bestemmingsreserve in te stellen. Uit nader onderzoek is gebleken dat dit niet nodig is.

Re-integratie

In 2012 zijn incidentele baten ontvangen van afrekeningen ID banen, debiteurenontvangsten en subsidies ter hoogte van € 74.000. Deze middelen zijn onderdeel van een specifieke uitkering van het rijk en worden derhalve ingezet ten behoeve van re-integratie.

Afrekening WWIK

De Rijksoverheid heeft de Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) met ingang van 1 januari 2012 afgeschaft. Op basis van een gerechtelijke uitspraak heeft de wetgever een overgangsregeling in het leven geroepen tot 1 juli 2012. De uitgaven aan uitkeringen waren binnen deze overgangsregeling in 2012 € 14.000 lager dan begroot en de baten van het ministerie € 41.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn de debiteurenontvangsten € 24.000

hoger dan verwacht. De afrekening van de overgangsregeling WWIK leidt tot een incidenteel voordeel van € 79.000.

Afrekening BBZ

Het ministerie heeft de eindafrekening van de BBZ over het jaar 2010 vastgesteld. Uit deze afrekening ontstaat een incidenteel voordeel van € 235.000.

Kinderopvang

Op verschillende producten binnen programma 7 worden kosten gemaakt voor kinderopvang. De kosten voor kinderopvang vanuit het bijzondere bijstandsbudget laten in 2012 een sterke verhoging zien. Voor 2012 wordt daarom een bedrag van €100.000 overgeheveld vanuit het product re-integratie en sociale activering (kinderopvang) naar het budget Bijzondere Bijstand. In het najaar 2012 zal een voorstel worden voorbereid om alle kosten voor kinderopvang binnen één budget onder te brengen.

Nieuw Beleid: Haarlemse Banen

Tijdens de begrotingsbehandeling heeft de Raad € 290.000 vrijgemaakt voor de bekostiging van de Haarlemse Banen. De kosten voor de Haarlemse Banen bedragen in 2012 € 80.000 en in 2013 € 80.000. Het restant van € 130.000 zal worden besteed ter aanvulling van de overbruggingssubsidie 2012 (Bis2 012/122897: Definitieve afwikkeling beëindiging loonkostensubsidie).

2.8 Programma 8 Bereikbaarheid en mobiliteit

Commissie:	Beheer
(Coördinerende) portefeuille(s):	Verkeer- en vervoersbeleid
Hoofdafdeling(en):	Wijkzaken

2.8.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

8	Bereikbaarheid en Mobiliteit		Toelichting bij gele of rode score
8.1	Autoverkeer en verkeersveiligheid		
1	Bereikbaarheid van Haarlem duurzaam verbeteren	☺	
a	Ontwikkelen regionaal dynamisch verkeersmanagement waaraan gekoppeld aan regionaal monitoringssysteem	☺	
b	Ontwikkelen duurzame verbeteringen ketenmobiliteit	☺	
c	Uitwerken maatregelen i.h.k.v. regionale bereikbaarheidsvisie	☺	
d	Verbetering systeem bestaande verwijzingsborden	☺	
e	Stimulering elektrisch vervoer en onderzoek opstarten centrum voor goederendistributie	☺	
2	Betere verkeersveiligheid	☺	
a	Inrichten woongebieden als 30 km zone conform het principe <i>duurzaam</i> veilig	☺	
b	Maatregelen verkeersveiligheid schoolroutes	☺	
c	Analyseren en verbeteren black-spot locaties	☺	
d	Aanleg van obstakelvrije voetgangersruimte bij iedere reconstructie	☺	
8.2	Openbaar vervoer en langzaam verkeer		
1	Meer gebruik openbaar vervoer	☺	
a	Resterende bushaltes op instaphoogte van 18 cm brengen	☺	
b	Realisatie vernieuwd Stationsplein en omgeving met nieuw busstation	☺	
c	Verbeteren doorstroming openbaar vervoer bij kruisingen met verkeerslichten	☺	
2	Meer fietsgebruik	☺	
a	Uitbreiden fietsnetwerk	☺	
b	Aanleggen extra fietsstallingsplaatsen rond knooppunten van openbaar vervoer en/of in het centrum	☺	
c	Start werkzaamheden fietssnelweg Haarlem-Amsterdam/Sloterdijk	☹	In het 4e kwartaal wordt bij vaststelling van het IP 2012-2017 (bij behandeling van de begroting 2013) een besluit genomen over de financiering van dit project. De fysieke werkzaamheden zijn daarom in 2013 te verwachten.
3	Actief participeren in de ontwikkeling van HOV en Lightrail	☺	
a	Ontwikkelen van een regionaal Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-netwerk	☺	
b	Routekeuze voor een HOV busverbinding in Haarlem Noord	☺	
8.3	Parkeren		
1	Autoluwe binnenstad	☺	
a	Uitwerken beleid en maatregelen parkeren	☺	
b	Ontwikkelen realisatie P&Rvoorzieningen	☹	Uitvoering is afhankelijk van de prioritering van het uitvoeringsplan dat deel uitmaakt van de dit jaar vast te stellen parkeervisie.
c	Realisatie parkeergarage Frederikspark	☺	
2	Betugelen parkeerdruk op straat	☺	
a	Uitvoeren gerichte controle-acties wijkparkeren in gebied met belanghebbendenparkeren	☺	
b	Stimuleren (bedrijfs-) vervoermanagement en deelauto-gebruik	☺	
c	Ontwikkelen en uitvoeren maatregelen om gebruik parkeergarages te stimuleren	☺	
d	Handhaving	☺	
3	Handhaafbare parkeernormen	☹	
a	Actualiseren parkeernormen i.h.k.v. de Wet Ruimtelijke Ordening	☹	Uitvoering is afhankelijk van de prioritering van het uitvoeringsplan dat deel uitmaakt van de dit jaar vast te stellen parkeervisie.

2.8.1 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
8	08.01.01	Omslagfonds Waarderpolder tbv Fly-over	2.406	n						
8	08.01.01	Energiekosten product wegverkeer	-70	v						
8	08.02.01	Voormalige OV-gelden (Connexxion)	268	n						
8	08.02.01	Voormalige OV-gelden (Connexxion)	-268	v						
8	08.03.01	Afkoopsom vervallen parkeerplaatsen garage Houtplein	-600	v						
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										
8	08.01.01	Omslagfonds Waarderpolder tbv Fly-over	-2.406	v						
Totaal programma 8			-670	v	0	v	0	v	0	v

Toelichting op afwijkingen:

Omslagfonds Waarderpolder t.b.v. Fly-over

In het raadsbesluit 2011/119896 is het saldo van de reserve “omslagfonds Waarderpolder € 2.405.714 beschikbaar gesteld ten behoeve van het project aanleg Fly-overs Waarderpolder. Hierbij wordt deze post in de begroting opgenomen.

Energiekosten product wegverkeer

Doordat de energieafrekening over 2011 lang op zich liet wachten waren de te verwachten kosten € 70.000 te hoog ingeschat. Voorgesteld wordt dit voordeel in te zetten voor het verwachte nadeel van € 70.000 bij de energiekosten van het product Havendienst (zie programma 9).

Voormalige Openbaar Vervoer-gelden (oud Connexxion)

Deze voormalige op de balans opgenomen OV-gelden, zijn ontstaan in de tijd dat de gemeente nog opdrachtgever was voor het openbaar vervoer in deze regio. Dit is nu een provinciale taak. Deze post was opgebouwd uit geormerkte bedragen van het Rijk aan de gemeente ten behoeve van het toegankelijker maken van het openbaar vervoer. In de afgelopen jaren is daar veel aan gebeurd en is een groot gedeelte daarvoor aangewend. In april 2012 is het resterende saldo oud Connexxion-gelden van € 267.884 ten gunste van het product Openbaar Vervoer geboekt. In de begroting is hier geen rekening mee gehouden. Om die reden wordt dit hiermee in de begroting opgenomen. Afhankelijk van nog in 2012 te beschikken subsidie door de Provincie (ophogen haltes lijn 3 van circa € 203.000) worden deze gelden in 2012 besteed aan het ophogen van bushaltes, conform de oorspronkelijke doelstelling.

Afkoopsom vervallen parkeerplaatsen parkeergarage Houtplein

In juli is een eenmalige afkoopsom voor het vervallen van parkeerplaatsen (in verband met verbouw door de Provincie Noord-Holland) van € 602.800 ontvangen.

2.9 Programma 9 Kwaliteit Fysieke Leefomgeving

Commissie:	Beheer
(Coördinerende) portefeuille(s):	Beheer en onderhoud openbare ruimte
Hoofdafdeling(en):	Wijkzaken en Stadszaken

2.9.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

9	Kwaliteit Fysieke Leefomgeving		Toelichting bij gele of rode score
9.1	Milieu, duurzaamheid en leefbaarheid		
1	Klimaatneutrale gemeente in 2030 en klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2015	😊	
a	Stimuleren van energiebesparing, zoveel mogelijk benutten van duurzame energie, en monitoren feitelijk gebruik	😊	
b	Duurzame inkoop gemeentelijke organisatie	😊	
c	Uitvoeren kadernota Duurzaamheid	😊	
2	Minder bestaande milieuhinder	😞	Zie prestatie 2b.
a	Aanpak bodemsanering	😊	
b	Bestrijden diverse soorten lawaai	😞	Er wordt voor twee akoestische isolatieprojecten overlegd over de kosten in relatie tot de subsidie. Dit leidt tot vertraging.
3	Minder nieuwe milieuhinder	😊	
a	MilieuKwaliteitseisen in bestemmingsplannen	😊	
b	Milieuprogramma met kwaliteitseisen en adviezen bij ontwikkelingsprojecten	😞	Het aantal ontwikkelingsprojecten en dus ook onze adviezen daarbij blijft achter bij de verwachtingen als gevolg van de economische omstandigheden
9.2	Openbare ruimte bovengronds		
1	Handhaven huidige kwaliteit openbare ruimte	😊	
a	Uitvoeren regulier onderhoud op basis van de kwaliteitsambities schoon, heel en veilig	😊	
b	Uitvoeren projecten volgens de nota Scenario's beheer en onderhoud	😊	
c	Inlopen achterstallig onderhoud	😊	
d	Openbare ruimte op normniveau brengen	😊	
e	Uitvoeren bestaande stadsdeeluitvoeringsprogramma's	😞	De bevroren werken worden dit jaar niet meer uitgevoerd
2	Realiseren van meer groen, kwaliteit bestaande groen verbeteren en bevorderen biodiversiteit	😊	Het groenoppervlak blijft nagenoeg gelijk. Wel neemt de kwaliteit van het groen als geheel langzaam maar zeker toe, onder meer door specifiek beheer. De biodiversiteit wordt bevorderd door stimuleren van kleinschalig beheer door bewoners, het treffen van voorzieningen voor inheemse dieren en het meer aanplanten van inheems groen. Het natuur- en milieucentrum brengt dit voortdurend door projecten en evenementen onder de aandacht.
a	Creëren meer kleinschalig groen	😞	De realisatie hiervan gaat langzamer dan gewenst vanwege de beperkte ruimte. Voor de gewenste aanleg van een Doetuin aan de Amsterdamsche vaart zijn geen middelen in de huidige begroting beschikbaar. Er wordt wel samengewerkt met diverse particuliere initiatieven van bijvoorbeeld 5e Kwartier, GIDZ, Doetuinen en meer in het algemeen met het platform Haarlem Groener (bundeling initiatieven stadslandbouw).
b	Breder inzetten wijkgerichte aanpak	😞	Zie prestatie 2a.
c	Meer inheems groen aanplanten	😊	De nulmeting betreft 2011 en het cijfer over 2012 is in het voorjaar van 2013 bekend. De parameter hiervoor is de hoeveelheid inheemse bomen die worden aangeplant in relatie tot het totaal. Vooralnog wordt uitgegaan van een gematigde toename.
3.	Meer aandacht duurzaamheid projecten	😊	
a	Meer aandacht voor duurzaamheid en hergebruik materiaal in projecten	😊	
4	Educatie over duurzaamheid intensiveren	😊	
a	Uitvoeren jaarprogramma natuur- en milieueducatie	😊	
b	Nadere vormgeving duurzaamheidseducatie	😊	

9.3	Openbare ruimte ondergronds		
1	Kwaliteitsverbetering van riolering- en drainagesystemen en vermindering wateroverlast	😊	
a	Aanleg, vervangen en vergroten van riolering en drainage	😊	
2	Verminderen van de vuilemissie op het Haarlemse oppervlaktewater	😊	
a	Afkoppelen verharding van het gemengde rioolstelsel	😊	
b	Aanleg bergbezinkbassins	😊	
9.4	Waterwegen		
1	Betere voorzieningen voor beroeps- en pleziervaart	😊	
a	Realiseren van voorzieningen ten behoeve van het watertoerisme, recreatie- en beroepsvaart in en aan het Spaarne	😊	
b	Realiseren gemeentelijke vaste afmeervoorzieningen voor pleziervaartuigen in grachten en singels	😐	Het realiseren van de vaste afmeervoorzieningen wordt in één project uitgevoerd. In verband met de toezegging om meer afmeervoorzieningen te creëren en de geldstroom die daarmee gemoeid is, laat de uitvoering op zich wachten
c	Onderhoud en vervangen oeverconstructies en bruggen	😊	Onderhoud en vervanging is op schema. Omdat de werkzaamheden een continu karakter hebben, blijft aandacht ook de komende jaren vereist.
2	Voldoende afvoerend en bergend vermogen van het openbaar water	😊	
a	Baggeren nog niet gebaggerde watergangen	😊	
b	Realiseren extra waterberging en nieuwe waterverbindingen	😊	De plannen (DO) t.b.v. de realisatie van de Centrale Watergang in Waarderpolder op schema, inclusief 2,1 mln euro subsidie van Rijnland. Reeds bestaande plannen voor watergangen in Schalkwijk worden opnieuw opgepakt inclusief subsidie aanvraag voor 3,1 mln euro van Rijnland. Aandacht de komende jaren hierop vereist.
9.5	Afvalinzameling en reiniging		
1	Inzameling en verwerking huishoudelijk fijn en grof afval	😊	
a	Inzameling via ondergrondse containers voor restafval en Textiel, Papier, Glas en Kunststof	😊	
b	Verbeteren service en scheiding grof vuil op milieustraat	😐	Wacht op in aanbouw zijnde nieuwe milieuplein van Spaarnelanden.
c	Voorlichting afvalscheiding algemeen en kunststofscheiding in het bijzonder	😊	
2	Schone stad	😊	
a	Implementatie beeldgestuurd reinigen	😐	Monitoring beeldgestuurd reinigen levert een beeld dat aan kwaliteitsniveau wordt voldaan. Ervaringen leren echter dat er hotspots aanwezig zijn, die via monitoring "boven water komen". In najaar 2012 wordt systematiek geëvalueerd en aangepast voor 2013. Beeldbestek voor Spaarnelanden wordt in 2e helft 2012 afgerond.
b	Voortzetting gesubsidieerde projecten met als doel zwerfafval tegen te gaan	😊	
c	Proef niet chemische onkruidbestrijding	😐	Resultaat van landelijke proeven geven beeld dat "warm-water-methode" (wave) het beste alternatief voor chemische onkruid bestrijding is. Het is niet zinvol om nog een Haarlemse proef te doen. Haarlem start z.s.m. met wave methode. Dit is echter wel een duurdere werkwijze.

2.9.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
9	09.01.01	Anterieure overeenkomst Bouwplan Houthof	70	n						
9	09.01.01	Anterieure overeenkomst Bouwplan Houthof	-70	v						
9	09.01.01	Co-financiering Boerhaavewijk	100	n						
9	09.01.01	Verkoopteam	35	n						
9	09.01.06	Bodemprojecten, grondwatersanering (Wet Bodembescherming)	211	n						
9	09.01.06	Grondwatersanering bijdrage Rijk (Wet Bodembescherming)	-211	v						
9	09.01.06	Vervallen specifieke Rijksbijdrage (Wet Bodembescherming)	265	n						
9	09.01.07	Omgevingslawaaï	54	n						
9	09.01.07	Omgevingslawaaï bijdrage Rijk	-54	v						
9	09.01.07	Sanering railverkeer lawaaï	188	n						
9	09.01.07	Sanering railverkeer lawaaï bijdrage Rijk	-188	v						
9	09.01.07	Luchtkwaliteit (lasten)	17	n	67	n	16	n		
9	09.01.07	Luchtkwaliteit (baten)	-17	v	-67	v	-16	v		
9	09.02.01	Kosten Watersysteemheffing Rijnland	25	n	25	n	25	n	25	n
9	09.02.03	Kosten Watersysteemheffing Rijnland	60	n	60	n	60	n	60	n
9	09.04.02	Havendienst, brugwachters en energiekosten	190	n						
9	09.05.01	Huisontruimingen	101	n	101	n	101	n	101	n
9	09.05.01	Huisontruimingen	-101	v	-101	v	-101	v	-101	v
		Afval- en rioolheffing								
9	09.03.01	Rioolheffing	82	n						
9	09.05.01	Afvalstoffenheffing	146	n						
9	09.05.01	Afschaffen Reinigingsrecht	195	n	195	n	195	n	195	n
9	09.05.01	Bijdragen inzamelen gescheiden afval	-90	v						
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
9	09.01.01	Onttrekking kosten verkoopteam aan reserve Vastgoed	-35	v						
9	09.04.02	Aanpassing rentetoerekening reserve Omslagwerken Waarderpolder	72	n						
		Totaal programma 9	1.045	n	280	n	280	n	280	n

Toelichting op afwijkingen:

Anterieure overeenkomst Bouwplan Houthof

Voor de realisatie van het Bouwplan Houthof is een anterieure overeenkomst afgesloten met de ontwikkelaar. Hiermee kunnen de kosten die de gemeente maakt verhaald worden. Daarom dienen deze lasten en baten in de begroting opgenomen te worden.

Cofinanciering Preventiebudget 40+ Boerhaavewijk

Besloten is (Bis 2010/58610) om ten behoeve van het gemeentelijk aandeel in de cofinanciering binnen het uitvoeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing € 100.000 te reserveren vanuit het WMO-budget (Bis 2010/58610). Dit ten behoeve van het project Boerhaavewijk. Dit bedrag dient in de begroting opgenomen te worden en wordt gedekt uit de WMO-reserve (€ 50.000) en de begroting WWGZ/Stadzaken (€ 50.000)

Verkoopteam

Ten behoeve van de verkoop van Prinsen Bolwerk 3 wordt er een verkoopteam ingezet. De kosten worden geraamd op € 35.000. De dekking komt uit de reserve vastgoed.

Bodemprojecten

In het Bodemprogramma 2010-2014 (Bis 2010/372236) wordt aangegeven welke locaties onderzocht worden op bodemverontreiniging, op welke locaties een sanering staat gepland of waar na een sanering nog nazorg nodig is. De financiering loopt via de Doel Uitkering Bodem, ISV (reserve) en subsidie Wet bodembescherming (Wbb). Voor de Wbb-subsidie worden voor 2012 baten en lasten geraamd op € 211.000.

Vervallen baten specifieke Rijksbijdrage Wbb

In 2010 is de specifieke uitkering van € 265.000 van het rijk omgezet in een decentralisatie uitkering. In 2010 is het Bodemprogramma 2010-2014 (Bis 2010/372236) vastgesteld waarbij de specifieke uitkering niet structureel is afgeraamd. In de begroting 2013 is de aanpassing verwerkt. Daarom betreft dit nu een incidentele aframing voor 2012.

Omgevingslawaaai

Op het gebied van Omgevingslawaaai hebben we de wettelijke taak iedere 5 jaar een inventarisatie omgevingslawaaai uit te voeren en een actieplan op te stellen. De huidige werkzaamheden kunnen nog worden bekostigd uit een eerder vanuit het ministerie ontvangen subsidie van € 54.000.

Sanering railverkeerslawaaai

In het kader van de sanering railverkeerslawaaai voeren we het project Zuidtak uit. Door middel van een contract met Prorail worden schermen geplaatst langs het baanvak Haarlem-Leiden. De uitvoeringskosten van in totaal € 188.000 worden volledig afgedekt door een subsidie vanuit het Ministerie van I&M en nu in de begroting verwerkt.

Luchtkwaliteit

Haarlem heeft in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) een subsidie van € 100.000 ontvangen. Besloten is (Bis 2012/347075) om deze subsidie in 2012 t/m 2014 voor een drietal projecten in te zetten:

- Bevorderen rijden op “groen” gas, aardgas en elektriciteit
- Verbetering van fietsverbindingen ronde Houtvaart
- Aanleg van een fietsoversteek over de Prins Bernardlaan vanuit de Zomervaart

Kosten watersysteemheffing Rijnland

Rijnland heft een watersysteemheffing op basis van bebouwde en onbebouwde oppervlakten. Het gaat hier om ca. 3.500 verschillende kadastrale aanduidingen. Gezien de grootte en ingewikkeldheid zijn de (onvermijdelijke) kosten hiervan grof verdeeld over de betreffende exploitatiebudgetten en grondexploitaties. In 2012 is gestart met een verdieping van deze verdeling. Daarbij is gebleken dat tot een andere verdeling van de watersysteemheffing gekomen moest worden, waarbij minder kan worden doorbelast aan grondexploitaties. Daarnaast zijn de tarieven van Rijnland voor met name de onbebouwde verharde bezittingen (wegen, straten en pleinen) fors gestegen van € 48,60 per ha in 2008 naar € 137,50 per ha in 2012. Dit alles leidt tot een structureel hogere belasting van € 85.000 van de exploitatiebudgetten.

Havendienst: brugwachters en energiekosten

De kosten van de inhuur van de seizoengebonden brugwachters zijn in de afgelopen periode fors toegenomen (€ 120.000). Hiervoor zijn geen structurele middelen beschikbaar. Voor 2013 is wel in dekking voorzien.

Daarnaast zijn de geprognostiseerde energiekosten voor bruggen voor € 70.000 te laag opgenomen in de begroting. Voor 2012 wordt voorgesteld dit nadeel te compenseren door het verwachte eenmalige voordeel van € 70.000 bij de energiekosten van het product wegverkeer (programma 8). In de Kadernota 2013 zal een structurele oplossing worden gezocht.

Huisontruimingen

Met ingang van 2012 worden de kosten van huisontruimingen, uitgevoerd door Spaarnelanden, doorbelast aan de gemeente. De gemeente factureert uiteindelijk aan de opdrachtgever van de ontruiming. Er dient daarom budgettair neutraal een bedrag van € 101.400 zowel als lasten als aan baten in de begroting te worden opgenomen.

Afval- en rioolheffing

Op basis van de 2^e rapportage over 2012 van Cocensus over de realisatie van de opbrengsten afval-en rioolheffing dienen de geraamde opbrengsten met ongeveer 1% verlaagd te worden. De prognose van de afvalstoffenheffing wordt € 18.472.000, terwijl € 18.518.000 is geraamd. De lagere opbrengst wordt veroorzaakt door een lagere areaaluitbreiding en door hogere leegstand. De prognose voor de rioolheffing wordt € 10.303.000, terwijl € 10.385.000 is geraamd. Ook hier is de areaaltoename hoger ingeschat dan wordt gerealiseerd. Per saldo een lagere opbrengst van € 228.000.

Afschaffen reinigingsrecht

Per 1 januari 2012 is het reinigingsrecht (het inzamelen en verwerken van bedrijfsafval) afgeschaft, omdat de gemeente dit niet rekent tot haar taken en dit tot een besparing binnen de begroting zou moeten leiden. In de begroting stond hier oorspronkelijk een bedrag voor opgenomen van € 697.000. In dit bedrag waren niet alleen de directe kosten voor het verzamelen en verwerken van bedrijfsafval, maar ook voor de indirecte kosten, zoals overhead en het verlaadstation. In de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) werd dit onderscheid niet gemaakt. Bij het beëindigen van het Reinigingsrecht per 1 januari 2012 zijn de kosten van Spaarnelanden voor de gemeente verminderd met € 502.000. Dit bedrag is in de DVO met Spaarnelanden verminderd. Dit bedrag heeft betrekking op de kosten van afvoer en verwerking. Aangezien de indirecte kosten gemaakt blijven worden, konden deze niet in de DVO worden verminderd. Er zal een evaluatie plaatsvinden waarbij het proces van opstellen van begroting voor deze post, tot het afschaffen daarvan, wordt geëvalueerd.

Bijdragen inzamelen gescheiden afval

Er zijn hogere opbrengsten gerealiseerd op het gebied van gescheiden afval van € 48.000. Daarnaast zijn er is de eindafrekening 2010 € 42.000 lager uitgevallen.

Aanpassing rentetoerekening reserve Omslagwerken Waarderpolder

Aan de reserve Omslagwerken Waarderpolder wordt rente toegerekend op basis van het saldo op 1 januari van het betreffende jaar. Het saldo is ten opzichte van de inschatting bij het opstellen van de begroting 2012 gewijzigd. Het bedrag aan toe te rekenen rente wordt hierop aangepast.

Stationsplein en omgeving

De projectuitgaven laten beperkte overschrijdingen zien. Het krediet wordt met name overschreden omdat het project problemen ondervindt aan de dekkingskant. Dit is o.m. het gevolg van een terugvallende dekking uit (beoogde) verkoop van gemeentelijk bezit. Daarnaast is op dit moment onduidelijk of de aan het project toegezegde ISV gelden van € 824.000 daadwerkelijk beschikbaar zijn voor het stationsplein. Tevens is onlangs duidelijk geworden dat in het kader van de BIRK subsidie 6 ton minder dan aanvankelijk was toegekend mag worden geconsumeerd omdat de scope van het stationsplein kleiner is geworden nu de panden van de ING definitief niet meegaan in de grootschalige vernieuwing van het stationsplein. Het mogelijke tekort op het stationsplein zal als het ISV daadwerkelijk niet beschikbaar komt rond de € 1,5 miljoen bedragen. Eerst nadat zicht is op het werkelijke risico bestaat er de mogelijkheid om een aantal onderdelen van het project te heroverwegen. Een nader voorstel over project Stationsplein wordt voorbereid.

Nieuw beleid: Bomen

Met motie 71 wordt gevraagd te investeren in het vergroenen van stenige, druk bezochte delen van de Haarlemse (binnen) stad. Hier wordt uitvoering aan gegeven door het vergroenen van het Hortusplein alsmede het vergroenen van de parkeergarage de Kamp. Indien met uitvoering van deze voorstellen het beschikbare budget nog niet is uitgeput zijn alternatieve vergroeningsvoorstellen beschikbaar.

2.10 Programma 10 Financiën / Algemene dekkingsmiddelen

Commissie:	Bestuur
(Coördinerende) portefeuille(s):	Financiën en personeel
Hoofdafdeling(en):	Concernstaf en Middelen en Services

2.10.1 Beleidsrealisatie

Per doel en prestatie wordt door middel van een ‘verkeerslicht’ (groen, geel of rood) aangegeven of deze naar onze inschatting wel of niet wordt gerealiseerd.

10	Financiën / Algemene dekkingsmiddelen		Toelichting bij gele of rode score
10.1	Algemene dekkingsmiddelen en financiële positie		
1	Sluitende meerjarenraming en actief verminderen schuldenlast	☺	De meerjarenraming is sluitend. De stelposten zijn ingevuld en voor belangrijk deel ook latere jaren, alleen voor 2017 en 2018 nog niet. De schuldenlast wordt actief verminderd door balanssanering.
a	Vergroten weerstandscapaciteit en/of verminderen omvang risico's	☺	De weerstandscapaciteit ontwikkelt zich conform verwacht. Gelet op het economisch klimaat nemen de hoeveelheid risico's niet af.
b	Verbeteren schuldratio	☺	De schuldenratio verslechtert doordat de schuld stijgt, echter minder dan wanneer er niet actief gehandeld zou worden in het kader van het verminderen van de schuldenlast.
c	Jaarlijks twee doelmatigheidsonderzoeken uitvoeren (Gemeentewet 213a)	☺	
d	Verder verbeteren planning en control documenten	☺	
10.2	Lokale heffingen en belastingen		
1	Rechten en heffingen gebaseerd op kostendekkendheid	☺	
a	Tijdig vaststellen van de tarieven, rechten, heffingen en belastingen	☺	
b	Inzicht geven in kosten die hoogte kostendekkende tarieven bepalen	☺	
2	Bewaken dat woonlasten rond het gemiddelde van vergelijkbare steden blijven	☺	
a	Vergelijking tarieven en woonlasten met publicatie Coelo	☺	

2.10.2 Financiële afwijkingen

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
10	10.01.01	Algemene uitkering 2012	-825	v						
10	10.01.01	Algemene uitkering junicirculaire 2012 (batenkant)	510	n						
div	div	Renteresultaat	-760	v						
10	10.01.03	Dividend BNG	62	n	62	n	62	n	62	n
10	10.01.03	Liquidatie St. Waarborgfonds bestuursacademie West-Nederland	-50	v	25	n				
10	10.01.04	Veiligheidshuizen (doel uitkering, dekking voor pr.2)			-220	v	-220	v	-220	v
10	10.01.05	Reductie nadeel telefonie Berap 2012-1	-350	v						
10	10.01.05	Eenmalige uitkering nieuwe CAO-gemeenten	200	n						
10	10.01.05	Kosten externe ondersteuning inkoop en aanbesteding	200	n						
10	10.01.05	Positief aanbestedingsresultaat leveringen en diensten	-195	v						
10	10.01.05	Ontvangst wegens faillissement energieleverancier	-191	v						
10	10.01.05	Correcties personeelsbegroting	173	n	43	n	43	n	43	n
10	10.01.05	Onregelmatigheidstoelagen	125	n	125	n	125	n	125	n
10	10.01.05	Uitgaven versterken bedrijfsvoering	1.750	n						
10	10.01.05	Programmakosten uitvoeringsprogramma "Samen voor elkaar"	500	n						
10	10.01.04	Stelpost sociaal domein	-150	v						
10	10.01.05	Kosten oplevering Westergracht	265	n						
		Kans en Kracht								
10	10.01.05	Doorboeking inhuurbudget naar 2013	-800	v	800	n				
10	10.01.05	Doorboeking representatiebudget naar 2013	-18	v	18	n				
		Belastingen								
10	10.02.01	OZB woningen	-65	v						
10	10.02.01	OZB niet woningen eigenaren	-364	v						
10	10.02.01	OZB gebruikersgebuikers	-203	v						
10	10.02.01	Kwijtschelding	-102	v						
10	10.02.01	Dotatie aan voorziening debiteuren	260	n						
		Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves								
10	10.01.05	Bestemmingsreserve Kans en Kracht	818	n	-818	v				
10	10.01.05	Programmakosten "samen voor elkaar" t.l.v. Wmo-reserve	-350	v						
		Totaal programma 10	440	n	35	n	10	n	10	n

Toelichting op afwijkingen:

Algemene uitkering

De algemene uitkering wordt in 2012 met € 825.000 verhoogd vanwege onder andere een bijstelling van het aantal inwoners en het aantal minderheden.

De junicirculaire 2012 (Bis 2012/271487) heeft een nadelig effect op de algemene uitkering van € 510.000. De mutaties in doeluitkeringen zijn verwerkt op de betreffende beleidsprogramma's. De korting van € 306.000 op de integratie uitkering Wmo is niet verwerkt als korting op de Wmo-budgetten.

Renteresultaat

De actualisatie van de kapitaallasten en de rentekosten vreemd vermogen leidt tot een voordeel van € 760.000 op de betreffende programma's. Dit voordeel wordt verklaard door de lage huidige rentestand, waardoor het aantrekken van vreemd vermogen goedkoper wordt, en het achterblijven van de investeringen ten opzichte van de ramingen (zie ook paragraaf investeringen). De toerekening van rente aan enkele reserves maakt onderdeel uit van het renteresultaat. De aanpassing in de toerekening is opgenomen in de reserve mutaties bij de programma's 4, 5 en 9. Het effect van deze aanpassing in de rentetoerekening is € 106.000 voordelig. Het totale renteresultaat bedraagt € 866.000.

Dividend BNG

De bank Nederlandse gemeenten heeft het uit te keren dividend bijgesteld. Voor Haarlem heeft dat een nadelig effect van 62.000.

Liquidatie St. Waarborgfonds bestuursacademie West-Nederland

De gemeente Haarlem was deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Noord-Hollandse Bestuursacademie (sinds 1992). In 2003 is er een Stichting Waarborgfonds Bestuursacademie opgericht. Deze stichting voerde een aantal verplichtingen uit ten behoeve van de Bestuursacademie. Voor het uitvoeren hiervan ontvingen zij een bijdrage van de gemeenten/provincie die deelnamen aan de gemeenschappelijke regeling. De laatste bijdrage die de gemeente Haarlem in 2003 heeft gedaan is bijna € 100.000. Nu de Stichting al zijn verplichtingen heeft uitgevoerd wordt de stichting opgeheven en worden de overgebleven middelen verdeeld. Het geld dat de gemeente Haarlem in 2012 terug krijgt is ruim € 50.000. Er was in de begroting rekening gehouden met een inkomst van € 25.000 in 2013; deze raming komt hiermee te vervallen.

Veiligheidshuizen

Via de algemene uitkering is een doel uitkering ontvangen voor Veiligheidshuizen. De middelen worden bij deze bestuursrapportage overgeheveld naar beleidsveld 2.1. (zie ook de toelichting bij programma 2).

Reductie nadeel telefonie Berap 2012-1

In de eerste bestuursrapportage 2012-1 is een nadeel van € 350.000 gemeld op het budget telefonie. Er is met de gemeenteraad afgesproken dat hiervoor dekking gevonden wordt binnen de bestaande budgetten.

Eenmalige uitkering nieuwe CAO-gemeenten

Op 28 juni 2012 is de CAO gemeenten vastgesteld. Onderdeel van deze CAO is een salarisstijging van 1% per 1-1-2012 en 1% per 1-4-2012. Daarnaast ontvangen gemeenteambtenaren in 2012 een eenmalige uitkering van resp. € 200 of € 400 (bruto). In de kadernota 2012 was rekening gehouden met de salarisstijging maar nog niet met de eenmalige uitkering. De kosten van deze eenmalige uitkering zijn € 250.000. Voor € 50.000 is dekking binnen de begroting; het budgettair effect bedraagt € 200.000 nadelig.

Kosten externe ondersteuning inkoop en aanbesteding en positief aanbestedingsresultaat

In 2012 is verder invulling gegeven aan de doorontwikkeling van de inkoop binnen gemeente Haarlem. Over de eerste zeven maanden van 2012 is een positief aanbestedingsresultaat behaald van € 195.000. Zoals in het collegebesluit is vastgelegd worden deze resultaten tijdelijk gestald, waarna de beheerskosten voor de professionalisering van de Inkoopfunctie hier op in mindering worden gebracht. Voor 2012 zijn de verwachte kosten € 200.000. Het uiteindelijke aanbestedingsresultaat over 2012 wordt - na aftrek van de genoemde beheerskosten en eventuele nadelige projectresultaten – in het kader van de jaarrekening 2012 verantwoord.

Ontvangst wegens faillissement energieleverancier

In april 2012 ontving de gemeente een brief van de curator dat de Rechtbank uitspraak had gedaan in het kader van het faillissement van energieleverancier InfraXS Energy B.V. Op grond van die uitspraak ontvangen de schuldeisers 73% van hun erkende vordering. De gemeente had in 2007 bij de curator een vordering ingediend van € 263.000 wegens betaalde voorschotten. Eind april 2012 is een bedrag van € 191.000 van de curator ontvangen. Aangezien indertijd is besloten de vordering wegens vermoedelijke oninbaarheid in de financiële administratie af te boeken, betekent de huidige ontvangst een incidenteel voordeel van € 191.000. Dit voordeel wordt van kostenplaats 251.8478.420 overgeboekt naar kostenplaats 268.4623.494 (Informatievoorziening) ten behoeve van kosten telefonie.

Correcties Personeelsbegroting

In het kader van Haarlem presteert beter is er veel aandacht voor de personeelsbudgetten. Door een verdere verbetering van de administratie zijn er in de personeelsbegroting 2012 een aantal afwijkingen geconstateerd die hersteld dienen te worden. Met ingang van de begroting

2013 wordt de basis van de personeelsbegroting vervaardigd vanuit het ‘nieuwe’ personeelsinformatiesysteem PIMS.

Onregelmatigheidstoeslag

De afdelingen Handhaving Openbare Omgeving en Handhaving Bebouwde Omgeving van afdeling Veiligheid, Vergunningen en Handhaving kennen veel (ingeroosterde) activiteiten buiten kantoor tijd. De kosten voor de daarmee gemoeide onregelmatigheidstoelagen kunnen niet gedekt worden uit het standaardbedrag c.q. norm van 6 % voor secundaire arbeidskosten zoals die voor alle afdelingen geldt. Deze salariskosten zijn structureel van aard en bedragen jaarlijks ongeveer € 125.000.

Extra uitgaven voor versterken bedrijfsvoering

Naar aanleiding van het rapport van de RKC ‘Blinde vlekken’ (juni 2011) en opmerkingen van de accountant in de jaarlijkse rapporten van bevindingen, heeft het college gekozen om bij de jaarrekening van 2011 met zichtbare resultaten te komen. Zichtbaar wil zeggen dat aangetoond wordt dat aanbevelingen voor structurele verbeter opgaven in de bedrijfsvoering daadwerkelijk worden overgenomen en tot concreet aanwijsbare resultaten leiden, zichtbaar bij de jaarrekening. De RKC heeft in het rapport ‘Werk in Uitvoering’ (juni 2012) vastgesteld dat er sprake is van zichtbare resultaten en het werk in uitvoering is. Werk in uitvoering wil zeggen er is aanvang gemaakt met de verbetering, het voltooiën van het werk in uitvoering zal kritisch gevolgd worden door de RKC.

Het interim rapport 2011 van de controlerend accountant heeft als titel meegekregen ‘Noodzaak tot verandering’ (november 2011). In de derde voortgangsrapportage over het onderzoek voortgang verbeterplan bedrijfsvoering meldt de accountant dat het verbeteren van de bedrijfsvoering hoog op agenda van college en DT staat en er gestructureerd gewerkt wordt aan de verbetering. Het verbeterprogramma wordt als ambitieus beschouwd. Het beoogde vliegwieleffect met de inzet en ondersteuning van externen voor wat betreft de structurele inbedding en borging van de verbetermaatregelen van de bedrijfsvoering is nog onvoldoende gerealiseerd.

Voor wat betreft de inzet van externen voor de zichtbare resultaten in de jaarrekening is vooral gegevens gericht gewerkt. Dat wil zeggen, net zo lang doorwerken en uitzoeken tot de gegevens kloppen. Inzet is gepleegd door derden voor de coördinatie, voor de verantwoording van sisa en subsidies en voor de samenstelling van de jaarrekening en onderliggende dossiers, die nodig zijn voor de accountantscontrole. In dit proces van totstandkoming van de jaarrekening is al gestart met het omkeringsprincipe, dat niet de accountant vaststelt of gegevens juist zijn, maar de organisatie zelf. In het jaarrekening traject is gestart met het op orde brengen van de sub-administraties. De activa administratie heeft daarbij voorrang gekregen. De externe ondersteuning in het proces ‘zichtbare resultaten bij de jaarrekening 2011’ heeft € 380.000 gekost. Een groot deel is daarvan bestemd voor het gegevens gericht op orde krijgen van de bedrijfsvoering.

Voor het structureel op orde krijgen van de bedrijfsvoering is naast gegevensgerichte ook systeemgerichte versterking nodig. De systeemgerichte interventies zijn in vijf categorieën ingedeeld. Allereerst de categorie die het meest in verlengde van de samenstelling van de jaarrekening ligt is de beheersing van de administratie door het jaar heen, zowel wat betreft budgetbeheersing als ook wat betreft de beheersing van de werkelijke uitgaven. In 2011 heeft voor het eerst eind november een harde administratieve afsluiting plaatsgevonden. In 2012 is deze afsluiting naar voren getrokken. De eerste harde afsluiting heeft per 30 juni en de tweede per 30 september plaatsgevonden. Harde afsluitingen geven beter zicht op de stand lopende het jaar en versterken het prospectieve vermogen. Onder deze categorie valt ook de algehele aansturing en coördinatie van het verbeterprogramma.

De tweede categorie betreft het geheel van administratieve organisatie, de interne controle, de verbijzonderde interne controle, het uitvoeren van financiële audits, sisa en subsidies. Bij de jaarrekening 2011 is al gemeld dat de gehele IC van parkeren is uitgevoerd en tot zichtbare resultaten van aansluiting heeft geleid. Daarop volgend is de AO van parkeren ter hand genomen. Beiden met het oog op de volledigheid van inkomsten en het beheersen van het budget parkeren.

De derde categorie gaat over het ontwikkelen van ramingsmethodieken, het schonen en aansluiten van sub administraties en het inrichten van informatievoorziening ten behoeve van sturing. Zo wordt nu gewerkt aan het inrichten van een meerjarige budgetbeheersing administratie. Bij de jaarrekening 2012 zal proef gedraaid gaan worden. Deze sub administratie borgt dat de afhankelijkheid van spreadsheets en schaduw administraties drastisch afneemt.

De vierde categorie bevat het richten, inrichten en doen verrichten van de werking van de bekende driehoek op basis van de inrichtingsprincipes van het organisatiemodel van 2008. Tot deze categorie behoort ook het versterken van risicomangement en de versterking van de fiscale functie.

De vijfde categorie gaat over opleiden en trainen. Zo is er een inhouse cursus BBV georganiseerd. De training is een training on the job. In het werken wordt het samenwerken versterkt. Met name bij de harde afsluitingen van de administratie per 30 juni en 30 september is voor een intensieve vorm van samenwerken gekozen tussen de budgethouder en de ondersteuning. De positieve werking halverwege dit jaar is verbreed in het najaar naar alle onderdelen van de gemeentelijke organisatie.

In financiële zin wordt bij deze berap een overschrijding gemeld van €1.750.000.

Deze overschrijding is als volgt opgebouwd

1 jaarrekening / hard close	700.000
2 AO/IC/VIC/Audit/Sisa/subsidies	740.000
3 ramingsmethodiek, sub administraties, info vz.	500.000
4 inrichten driehoek, risicomangement, fiscaal	110.000
5 cursus BBV / scrummethode	140.000
Totaal	2.190.000
Dekking binnen bestaande budgetten	440.000
Overschrijding	1.750.000

Van het bedrag van € 2.190.000 is € 380.000 toe te rekenen aan het jaarrekening traject 2011. Gelet op de kanttekeningen van de accountant bij de derde voortgangsrapportage van mei 2011 is extra ingezet op de overdracht van externen naar de interne organisatie. Het vliegwielt van overdracht komt in beweging, de cultuurverandering komt op gang. Dit alles gericht op blijvende zichtbare resultaten geborgd in de eigen organisatie. De inzet is voor de stafondersteuning gericht op verdere centralisatie en op de verbetering van de betrouwbaarheid van de gegevens door een eenduidige gemeentebrede werkwijze te ontwikkelen. De werkwijze is hiermee gegeven. Eerst opbouwen van de kwaliteit van de eigen organisatie met een gefaseerde overdracht door externen. Nog korter uitgedrukt: eerst opbouwen en daarna de externen afbouwen. Dit betekent met een doorkijkje naar 2013 en 2014 dat de inhuur externen langzaam afgebouwd gaat worden.

De bedrijfsvoering op orde is een stevige veranderopgave waar met vereende energie aan wordt gewerkt.

Programmakosten uitvoeringsprogramma "samen voor elkaar"

Op 22 mei 2012 heeft het college ingestemd met het uitvoeringsprogramma "samen voor elkaar" (Bis 2012/172905). De financiële consequenties voor 2013 en verder zijn meegenomen in de kadernota 2012. De programmakosten voor 2012 bedragen € 500.000. De dekking hiervan komt voor € 350.000 uit de reserve WMO en voor € 150.000 ten laste van de stelpost sociaal domein.

Kosten oplevering Westergracht

Bij de oplevering van de Westergracht (ambtenarenhuisvesting) aan de eigenaar is gebleken dat het pand niet 'in oude staat' is opgeleverd (zoals vastgelegd in de huurovereenkomst). De gemeente heeft hiervoor een schikking moeten treffen met de verhuurder voor de kosten voor het 'in goede staat' achterlaten van het pand (zijnde € 265.000). Tegenover dit nadeel staat overigens een voordeel van de lagere huurlasten dit jaar (Zie Programma 5).

Kans en Kracht

Binnen de raadsnota financiering Kans en Kracht (SZW/2012/43428) is de financieringsconstructie vastgesteld voor de implementatie van het strategisch bedrijfsplan 'Kans en Kracht' van de hoofdafdeling SZW. Door het uitstellen van de Wet Werken naar Vermogen en de huishoudtoets zijn de kosten in 2012 lager dan geraamd. Daarnaast zijn binnen de raadsnota de kosten met betrekking tot het werkplein in 2012 begroot terwijl deze kosten die in 2013 voordoen. Om deze redenen wordt het resterende budget van € 818.000 overgeheveld naar 2013 via de reserve Kans en Kracht.

Belastingen

Op basis van de 2^e rapportage over 2012 van Cocensus over de realisatie van de opbrengsten onroerende zaakbelastingen kunnende geraamde opbrengsten met ongeveer 1,9% worden verhoogd. De prognose van de OZB-woningen kan met € 65.000 worden verhoogd tot € 18.365.000. De OZB voor niet-woningen kan worden verhoogd met € 567.000 tot € 14.617.000. De areaalontwikkeling van de niet-woningen wijkt enigszins af van de raming. Afhandeling van bezwaarschriften en de gemaakte inschatting of grotere projecten al voor 1 januari opgeleverd worden en meetellen in de opbrengst leiden tot dit soort afwijkingen.

Het budget voor kwijtschelding kan naar verwachting met € 100.000 worden verlaagd naar € 1,1 mln. Verdere bijstelling bij de 3^e rapportage is denkbaar, omdat met name een deel van de niet-automatische kwijtschelding nog behandeling is.

Tenslotte dient op basis van het debiteurensaldo een storting naar de voorziening debiteuren een dotatie plaats te vinden van € 260.000.

Per saldo leiden deze mutaties tot een incidenteel voordeel van € 474.000

Softwarebudgetten

Afgelopen jaar zijn de softwarebudgetten gemeentebreed gecentraliseerd. Reden hiervoor was een integrale sturing op de inzet van IT middelen en inzicht in de met software gemoeide licentiekosten en beheerlasten. Omdat het applicatielandschap flink in beweging is, bijvoorbeeld door het masterplan Digitalisering, is de verwachting dat de huidige softwarebudgetten mogelijk niet toereikend zullen zijn. Om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de kosten, wordt gewerkt aan de notitie beheer en onderhoud waarover de gemeenteraad geïnformeerd zal worden.

2.11 Budgetoverheveling

Budgetten kunnen uitsluitend worden besteed in het jaar, waarvoor ze zijn toegekend en waarvan de prestaties ook dat jaar worden verricht. Indien blijkt dat een prestatie niet meer in dat jaar gerealiseerd kan worden, bestaat de mogelijkheid het (restant)budget over te hevelen naar het volgende jaar, waarin de prestatie dan alsnog wordt uitgevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat opnieuw budget moet worden aangevraagd. Deze budgetoverheveling valt onder het budgetrecht van de raad en vraagt daarom expliciete besluitvorming.

Uiteraard wordt niet beoogd om niet-bestede middelen zomaar over te hevelen. Voor budgetoverheveling hebben we daarom aan de volgende criteria getoetst:

- Er is een beleidsinhoudelijke noodzaak (onderbouwing) en er moet samenhang zijn tussen de middelen en werkzaamheden waarvoor overheveling wordt gevraagd.
- Uitvoering volgend jaar past binnen de werkplannen.
- De dotatie heeft uitsluitend betrekking op incidenteel beschikbaar gestelde budgetten c.q. incidenteel opgehoogde budgetten (deze passen niet altijd in een kalender-jaarschijf). Hiermee wordt voorkomen dat de activiteit niet kan worden voortgezet.
- Gevraagde budgetoverheveling moet materieel zijn; als ondergrens wordt hiervoor € 25.000 aangehouden.

In deze bestuursrapportage is getoetst of er budgetten resteren, waarvan de prestaties niet (geheel) meer worden verricht in 2012 en voldoen aan de hiervoor genoemde criteria. Het betreft in hoofdzaak budgetten die zijn gevormd door zogenaamde taakmutaties binnen de algemene uitkering, waarvan de uitvoering nog niet geheel heeft kunnen plaatsvinden.

Op basis van deze criteria stellen wij u voor de hierna genoemde restantbudgetten over te hevelen door middel van een storting in de reserve budgetoverheveling. Tevens stellen wij u voor ons te machtigen deze overgehelde middelen na 1 januari 2013 weer te onttrekken aan de reserve budgetoverheveling en conform de oorspronkelijke doelstelling weer toe te voegen aan de desbetreffende budgetten.

Prg. nr	Product	Budgetoverhevelingen	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
3	03.02.01	Overhevelen budget invoerkosten decentr.AWBZ begel.	-290 v	290 n						
5	05.03.01	Structuurvisie /Bestemmingsplan Schalkstad	-90 v	90 n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk	-333 v	333 n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk - correctie 2011		221 n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Zomerzone	-513 v	513 n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Zomerzone - correctie 2011		159 n						
10	10.01.05	Werkplein	-200 v	200 n						
10	10.01.05	Efficiencyonderzoek verbonden partijen en subsidies	-253 v	253 n						
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										
3	03.02.01	Reserve budgetoverheveling	1.679 n	-2.059 v						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk - correctie 2011		221 n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Zomerzone correctie 2011		159 n						
Totaal budgetoverhevelingen			380 n	0 v	0 v	0 v	0 v	0 v	0 v	0 v

Invoeringsbudget decentralisatie AWBZ

Gemeenten hebben voor 2012 en 2013 een invoeringsbudget van het Rijk ontvangen voor de implementatie van de decentralisatie van de begeleiding AWBZ (SZ/2012/75482). De decentralisatie AWBZ is controversieel verklaard, waardoor de invoering per 2013 niet plaatsvindt. Het ministerie van VWS heeft aangegeven het invoeringsbudget niet terug te vorderen ervan uitgaande dat gemeenten dit reserveren voor de door het nieuwe kabinet te bepalen invoeringsdatum. In 2012 is € 350.000 beschikbaar en hebben wij voor € 60.000 aan personele lasten. Volgend jaar verwachten wij meer uitgaven. Wij stellen voor om het restant van € 290.000 over te hevelen naar 2013.

Structuurvisie en bestemmingsplan Schalkstad

In de eerste bestuursrapportage 2012 is voor het opstellen van de structuurvisie en bestemmingsplan Schalkstad € 228.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt in 2012 niet volledig uitgegeven omdat het opstellen van deze twee ruimtelijk-juridische documenten en de bijbehorende procedures deels doorloopt in 2013. Verwacht wordt dat in 2012 € 138.000 besteed wordt. Voorgesteld wordt het resterende bedrag van € 90.000 door te schuiven naar 2013.

Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk

Vanuit 2011 is € 933.000 uit de bestemmingsreserve Budgetoverheveling naar de jaarschijf 2012 overgeboekt. Gelet op de uitgaven in 2012 € 599.970 dient € 333.030 weer aan de bestemmingsreserve te worden gedoteerd.

In 2011 was de onttrekking uit de bestemmingsreserve voor € 220.574 te hoog ingeschat. Omdat correctie niet meer mogelijk bleek te zijn is dit bedrag in 2011 ten gunste van het jaarrekeningresultaat gekomen. Dit bedrag is echter nodig om het projectplan dat ook met Rijksgeld wordt gefinancierd te kunnen uitvoeren. Voor 2012 betekent dit een incidenteel nadeel van € 220.574. Dit bedrag wordt weer meegenomen naar 2013.

Preventiegelden 40+ Zomerzone

Vanuit 2011 is € 890.000 uit de bestemmingsreserve Budgetoverheveling naar de jaarschijf 2012 overgeboekt. Gelet op de uitgaven in 2012 € 377.465 dient € 512.535 weer aan de bestemmingsreserve te worden gedoteerd.

In 2011 was de onttrekking uit de bestemmingsreserve voor € 159.307 te hoog ingeschat. Omdat correctie niet meer mogelijk bleek te zijn is dit bedrag in 2011 ten gunste van het jaarrekeningresultaat gekomen. Dit bedrag is echter nodig om het projectplan dat ook met Rijksgeld en geld van woningcorporaties wordt gefinancierd te kunnen uitvoeren. Voor 2012 betekent dit een incidenteel nadeel van € 159.307. Dit bedrag wordt weer meegenomen naar 2013.

Doorschuiven € 200.000 Werkplein naar 2013

Het pand Zijlsingel is nog niet overgedragen aan de projectontwikkelaar. De termijn is verschoven naar 15 september 2012. Ingeschat wordt dat 2/3 van het budget pas begin 2013 nodig is om het Werkplein voor de ambtenaren van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in te richten in de Zijlsingel. Derhalve wordt voorgesteld € 200.000 door te schuiven naar 2013.

Efficiencyonderzoek verbonden partijen en subsidies

Bij het vaststellen van de bezuinigingsopgave subsidies en verbonden partijen heeft de gemeenteraad een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor onderzoeken bij verbonden partijen, gesubsidieerde organisaties en innovatie. Van dit budget is nog € 429.000 beschikbaar in 2012. De onderzoeken worden niet allemaal in 2012 uitgevoerd. In 2012 zijn onder andere de projecten ‘verzakelijking subsidiesystematiek’ en ‘Subsidieverwerving’ gestart. Deze projecten lopen door in 2013. Voorgesteld wordt het resterende bedrag voor deze projecten ad € 58.000 over te hevelen naar 2013.

Het is de verwachting dat organisaties nog met aanvragen komen voor onderzoeken die in 2013 worden uitgevoerd en betaald. Om die reden voorgesteld wordt het restantbudget van € 195.000 beschikbaar te houden in 2013.

2.12 Overige financiële afwijkingen

In deze paragraaf van de bestuursrapportage zijn de financiële wijzigingen kleiner dan € 50.000 en de budgettaire neutrale wijzigingen opgenomen.

Tabel kleine wijzigingen

Prg. nr	Product	Kleine wijzigingen	Budgettaire effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
1	01.03.01	Wijziging wetgeving inzake gevonden voorwerpen	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n
2	02.03.01	HOO: Kosten porto's Politie KNML t.b.v HOO	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n
3	03.02.01	Vrijval Ontwikkelpilot wmo (invoerkosten OB psychosociaal)	-33 v							
3	03.02.01	Bijstelling subsidie medisch zwemmen	-4 v							
3	03.02.01	Aframen subsidie ouderensoc. FNV	0 v							
3	03.02.01	Aframen subsidie Boottocht Zonnebloem	-1 v							
3	03.01.01	Bijstelling subsidie Dorpscentrum Spaarndam	-2 v							
3	03.01.02	Lesbisch Homo Bisex Transsex (LHBT) (relatie progr. 10 DU)	20 n							
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht (specifieke uitkering)	-2 v							
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht (specifieke uitkering)	1 n							
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC (specifieke uitkering)	-6 v							
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC (specifieke uitkering)	1 n							
4	04.02.03	Wachtgeldregeling voormalig medewerker	45 n							
4	04.02.03	afw. verkoop gen. De la rey straat kap lasten rente	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v
4	04.02.03	afw. verkoop gen. De la rey straat kap lasten afschrijving	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v
5	05.02.01	Vervallen inkomsten advies en onderzoek (VAC)	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n	4 n
5	05.02.01	Vrijval budget regiofoto	-9 v							
5	05.02.01	Dubieuze debiteuren	37 n							
5	05.02.01	Correctie vrijval NRF (kademota)	33 n							
6	06.01.01	Procesmanagement Waarderpolder Figee	25 n							
6	06.01.01	Procesmanagement Waarderpolder Figee subsidie	-25 v							
6	06.01.01	Programmamanagement Waarderpolder	40 n	40 n	40 n					
6	06.02.02	Kosten WIA-premie FHM	7 n	4 n	7 n	7 n	7 n	7 n	7 n	7 n
6	06.02.01	Kosten WIA-premie Bibliotheek	14 n	14 n	14 n	14 n	14 n	14 n	14 n	14 n
6	06.02.02	Kosten cao FHM	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n	40 n
6	06.03.01	Fietsroutenetwerk	30 n							
6	06.03.01	Onttrekking gelden provincie fietsroutenetwerk	-30 v							
6	06.02.08	Bijdrage Noord- Hollands Archief	20 n							
6	06.02.02	Lagere huursubsidie depot FHM	-40 v							
7	07.01.01	Divosa WwnV	-40 v							
7	07.01.01	Divosa WwnV	40 n							
7	07.01.01	correctie esf actieplan	19 n							
7	07.01.01	correctie esf actieplan	-19 v							
9	09.01.07	Haalbaarheid Lokale Energie Dienst (LED)	35 n							
9	09.01.07	HKN Ren.Particulier woningbezit	10 n							
9	09.01.07	HKN Ren.Particulier woningbezit bijdrage derden	-10 v							
9	09.01.07	HKN communicatie	25 n							
9	09.01.07	HKN communicatie bijdrage Rijk	-25 v							
9	09.01.07	HKN NME organisatie	42 n							
9	09.01.07	HKN NME organisatie bijdrage derden	-42 v							
9	09.01.07	Regeling sub RSL	30 n							
9	09.01.07	Regeling sub RSL bijdrage Rijk	-30 v							
10	10.01.05	hogere baten omliggende gemeenten	-35 v							
10	10.01.05	extra inzet fraude	35 n							
10	10.01.05	Vergoeding omliggende gemeente voor uren medewerkster i.v.m.	-11 v							
10	10.01.05	Lagere realisering begrote inkomsten salarisverwerking derden	15 n							
10	10.01.05	Afromen lunchkosten derden	40 n							
10	10.01.05	Afromen inkomsten drukwerk derden	32 n							
10	10.01.05	Vrijval stelposten	-29 v							
10	10.01.04	Stelpost Du Jeugd en Gezin 30 + aanpak fraude 17 junicirculaire AU	47 n							
div	div	Af rondingsverschil bij verwerken wijzigingen in deze berap	-6 v							
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										
9	09.01.07	Onttrekking reserve Slok t.b.v. haalbaarheid LED	-35 v							
Totaal kleine wijzigingen			319 n	168 n	171 n	131 n	131 n	131 n	131 n	131 n

Tabel neutrale wijzigingen

Prg. nr	Product	Omschrijving neutrale wijzigingen	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v (-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
3	03.01.01	Subsidie loonkosten beheerder de Brug	13	n						
3	03.03.03	Subsidie loonkosten beheerder de Brug (corr)	-13	v						
3	03.02.01	Overheveling budget preventief huisbezoek	-10	v						
3	03.01.01	Overheveling budget preventief huisbezoek DOCK	5	n						
3	03.01.01	Overheveling budget preventief huisbezoek HLM Effect	5	n						
3	03.01.01	Omzetten voorziening in reserve welzijnsaccomodaties	84	n						
4	04.01.02	Correctie efficiency Programma 4 (correctie bezuinigingen-neutraal)	-40	v						
4	04.03.01	Correctie efficiency Programma 4(correctie bezuinigingen-neutraal)	40	n						
4	04.03.01	Project Kennis maken, Kennis delen	45	n	45	n				
4	04.03.01	Project Kennis maken, Kennis delen bijdrage Provincie	-45	v	-45	v				
4	04.01.03	Afwikkeling zwerfjongeren lasten	15	n						
4	04.01.03	Afwikkeling zwerfjongeren baten	-15	v						
7	07.02.01	Hogere lasten dub. debiteuren wwv uitkeringen	480	n						
7	07.02.01	Hogere baten debiteuren wwv uitkeringen	-500	v						
7	07.02.02	Hogere lasten dub. debiteuren BBZ uitkeringen	50	n						
7	07.02.02	Hogere baten debiteuren BBZ uitkeringen	-50	v						
10	10.01.05	Hogere lasten debiteuren SHV	20	n						
7	07.03.02	Hogere lasten dub. debiteuren Bijzondere bijstand	40	n						
7	07.03.02	Hogere baten debiteuren bijzondere bijstand	-40	v						
7	07.01.01	Uren x tarief reïntegratie	245	n						
7	07.02.01	Uren x tarief bijstandsverlening	780	n						
7	07.02.01	Uren x tarief bijstandsverlening	-80	v						
7	07.02.01	Uren x tarief fraudebestrijding	-70	v						
7	07.02.02	Uren x tarief bijzondere regelingen	-325	v						
7	07.03.02	Uren x tarief bijzondere bijstand	-490	v						
7	07.03.03	Uren x tarief schuldhulpverlening	-60	v						
8	08.02.02	Verschuiving uren Wegen, straten en pleinen naar Wegverkeer	163	n						
9	09.02.01	Verschuiving uren Wegen, straten en pleinen naar Wegverkeer	-163	v						
8	08.03.01	Invalidenparkeerplaatsen	51	n						
9	09.02.01	Invalidenparkeerplaatsen	-51	v						
6	06.02.07	Omzetting voorziening Archeologie in bestemmingsreserve	-37	v						
10	10.01.05	Overheveling medewerkster JZ naar DVL (Sociaal Domein)	25	n						
3	03.02.01	Vergoeding kosten versnelde overgang/inzet medewerker JZ voor sociaal	-25	v						
10	10.01.04	Stelpost Nup gelden omzetten in toevoeging algemene reserve	-280	v						
10	10.01.05	Overheveling budget efficiencyonderzoek subsidies naar STZ	-83	v						
10	10.01.05	Overheveling budget efficiencyonderzoek subsidies	83	n						
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves										
6	06.02.07	Dotatie bestemmingsreserve Archeologie	37	n						
3	03.01.01	Onttrekking bestemmingsreserve welzijnsaccomodaties	-84	v						
5	05.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98390)	-116	v						
5	05.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98390)	164	n						
9	09.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98840)	116	n						
9	09.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98840)	-164	v						
10	10.01.04	Nup-gelden toevoegen aan algemene reserve	280	n						
Totaal neutrale wijzigingen			0	v	0	v	0	v	0	v

2.13 Samenvatting financiële afwijkingen

In onderstaande tabel worden alle mutaties genoemd bij de afzonderlijke programma's nog een keer op een rijtje gezet.

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	01.01.02	Appa pensioenen	328 n	89 n	89 n	89 n	89 n	89 n	89 n
1	01.03.01	Hogere kosten inhuur derden a.g.v. organisatie verkiezingen	20 n		40 n	20 n			
1	01.03.01	Hogere kosten overig a.g.v. organisatie verkiezingen	70 n		140 n	70 n			
1	01.03.01	Leges burgerzaken: paspoorten	-137 v						
1	01.03.01	Leges burgerzaken: huwelijken	47 n						
1	01.03.01	Datawerkzaamheden BGT		150 n					
1	01.03.01	Datawerkzaamheden BGT wijziging kapitaallasten		5 n	5 n	-4 v	-46 v	-44 v	-46 v
1	01.03.01	Wijziging wetgeving inzake gevonden voorwerpen	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n	26 n
2	02.01.01	RIEC NWC 2012-2013	735 n	735 n					
2	02.01.01	RIEC NWC 2012-2013 Rijksbijdrage	-735 v	-735 v					
2	02.01.01	Veiligheidshuizen (dekking via pr. 10)		219 n	219 n	219 n	219 n	219 n	219 n
2	02.02.02	Nadeel basis; niet verwerkte aanpassing 2010	860 n	860 n	860 n	860 n	860 n	860 n	860 n
2	02.02.02	Effect menukaarten 2012	-396 v						
2	02.02.02	Ontvlechting P&P taken	-192 v						
2	02.02.02	Extra indexering	246 n	246 n	246 n	246 n	246 n	246 n	246 n
2	02.02.02	Voordeel Functioneel Leeftijdsonslag (FLO)	-300 v	-80 v	-215 v	-230 v	-350 v	-540 v	-480 v
2	02.02.02	Overdracht P&P-taken	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v	-206 v
2	02.02.02	VVH fte tbv P&P-taken	206 n	206 n	206 n	206 n	206 n	206 n	206 n
2	02.03.01	HOO: Kosten porto's Politie KNML t.b.v HOO	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n
3	03.01.01	Bijstelling subsidie Dorpscentrum Spaardam	-2 v						
3	03.01.01	Subsidie loonkosten beheerder de Brug	13 n						
3	03.01.01	Overheveling budget preventief huisbezoek DOCK	5 n						
3	03.01.01	Overheveling budget preventief huisbezoek HLM Effect	5 n						
3	03.01.01	Omzetten voorziening in reserve welzijnsaccomodaties	84 n						
3	03.01.02	Lesbisch Homo Bisex Transsex (LHBT) (relatie progr. 10 DU)	20 n						
3	03.02.01	WMO collectief vervoer: rolstoeltoeslagen 2011 en 2012	-170 v						
3	03.02.01	WMO huishoudelijke hulp	180 n	180 n					
3	03.02.01	WMO innovatieve projecten	-125 v	125 n					
3	03.02.01	VRK Voordeel pluspakket	-434 v						
3	03.02.01	VRK Aanpassing raming standaardpakket	320 n						
3	03.02.01	Onderbesteding WMO tijdelijk personeel	-75 v						
3	03.02.01	Actief Talent (dekking reserve WMO)	50 n						
3	03.02.01	Overheveling budget WMO naar boerhaavewijk 40+ pr.9	-50 v						
3	03.02.01	Overhevelen budget invoerkosten decentr.AWBZ begel.	-290 v	290 n					
3	03.02.01	Vrijval Ontwikkelpilot wmo (invoerkosten OB psychosociaal)	-33 v						
3	03.02.01	Bijstelling subsidie medisch zwemmen	-4 v						
3	03.02.01	Aframen subsidie ouderensoc. FNV	0 v						
3	03.02.01	Aframen subsidie Boottocht Zonnebloem	-1 v						
3	03.02.01	Overheveling budget preventief huisbezoek	-10 v						
3	03.02.01	Vergoeding kosten versnelde overgang/inzet medewerker JZ voor sociaal d	-25 v						
3	03.03.03	Huiselijk geweld (Doeluitkering)	286 n						
3	03.03.03	Reservering DU huiselijk geweld uittreding Castricum	57 n						
3	03.03.03	Onderbesteding budget huiselijk geweld	-50 v						
3	03.03.03	Subsidie loonkosten beheerder de Brug (corr)	-13 v						
4	04.01.02	Vrijval budget Flynties	-75 v						
4	04.01.02	Vrijval subsidie Kamer met Kansen en Zwerfjongeren	-70 v						
4	04.01.02	Correctie efficiency Programma 4 (correctie bezuinigingen-neutraal)	-40 v						
4	04.01.03	Afwikkeling zwerfjongeren lasten	15 n						
4	04.01.03	Afwikkeling zwerfjongeren baten	-15 v						
4	04.02.01	Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	-500 v						
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht (specifieke uitkering)	-2 v						
4	04.02.02	Bijstelling begroting Kwalificatieplicht (specifieke uitkering)	1 n						
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC (specifieke uitkering)	-6 v						
4	04.02.02	Bijstelling begroting RMC (specifieke uitkering)	1 n						
4	04.02.03	Verhoging budget OZB onderwijsgebouwen	212 n	212 n	212 n	212 n	212 n	212 n	212 n
4	04.02.03	Verhoging budget bewegingsonderwijs	76 n	76 n	76 n	76 n	76 n	76 n	76 n
4	04.02.03	Bijstelling inkomsten uit verhuur medegebruik	80 n	80 n	80 n	80 n	80 n	80 n	80 n
4	04.02.03	Bijstelling onderhoudskosten onderwijs	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v	-80 v
4	04.02.03	Verhoging budget tijdelijke onderwijshuisvesting	218 n						
4	04.02.03	Wachtgeldregeling voormalig medewerker	45 n						
4	04.02.03	afw. verkoop gen. De la rey straat kap lasten rente	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v	-3 v
4	04.02.03	afw. verkoop gen. De la rey straat kap lasten afschrijving	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v	-2 v
4	04.03.01	Vrijval BOS middelen	-96 v						
4	04.03.01	Kosten Socrates	54 n						
4	04.03.01	Correctie efficiency Programma 4(correctie bezuinigingen-neutraal)	40 n						
4	04.03.01	Project Kennis maken, Kennis delen	45 n	45 n					
4	04.03.01	Project Kennis maken, Kennis delen bijdrage Provincie	-45 v	-45 v					
5	05.02.01	Toevoeging BLS middelen aan bestemmingsreserve ISV	-3.066 v						
5	05.02.01	Toevoeging ISV middelen aan bestemmingsreserve ISV	-1.803 v						
5	05.02.01	Vervallen lasten (oud) budget BLS (is onderdeel WoonVisie)	-600 v						
5	05.02.01	Vervallen baten (oud) budget BLS (is onderdeel WoonVisie)	600 n						

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)							
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
5	05.02.01	Hogere lasten Stimuleringsregeling woningbouw	230	n						
5	05.02.01	Hogere baten Stimuleringsregeling woningbouw	-230	v						
5	05.02.01	Onderbesteding subsidies Wonen	-84	v						
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) lasten	120	n	120	n	120	n	120	n
5	05.02.01	Subsidie op termijn (SOT) baten	-120	v	-120	v	-120	v	-120	v
5	05.02.01	Vervallen inkomsten advies en onderzoek (VAC)	4	n	4	n	4	n	4	n
5	05.02.01	Vrijval budget regiofoto	-9	v						
5	05.02.01	Dubieuze debiteuren	37	n						
5	05.02.01	Correctie vrijval NRF (kademota)	33	n						
5	05.03.01	Personele lasten Ruimtelijk plannen	-100	v						
5	05.03.01	Structuurvisie /Bestemmingsplan Schalkstad	-90	v	90	n				
5	05.03.02	Inzet t.b.v.Regionale samenwerking	100	n						
5	05.03.02	Intergemeentelijk project Binnenduinrand	60	n						
5	05.03.02	Binnenduinrand bijdrage Gemeenten	-10	v						
5	05.03.02	Binnenduinrand bijdrage Provincie	-50	v						
5	05.03.02	Structuurvisie Openbare Ruimte 2e fase	62	n	175	n				
5	05.03.02	Schalkstad	100	n						
5	05.04.01	Bijstelling begroting huuropbrengsten ramingsmethodiek vastgoedbeheer	1.000	n	1.000	n	1.000	n	1.000	n
5	05.04.01	Bijstelling begroting OZB lasten ramingsmethodiek vastgoedbeheer	340	n	340	n	340	n	340	n
5	05.04.01	Bijstelling begroting waterschapslasten	65	n	65	n	65	n	65	n
5	05.04.01	Verkoop vastgoed	1.900	n						v
5	05.04.01	Huurinkomsten Leidsevaart (vertrek Hart)	175	n	350	n	350	n	350	n
5	05.04.01	Huurlasten Westergracht	-400	v						
5	05.04.01	Oplevering 't Hoenstraat	65	n						
5	05.04.01	Stadhuis	90	n						
5	05.04.01	Sloop Zwemmerslaan	-250	v						
5	05.04.01	Vorstschade zwembad De Planeet	265	n						
5	05.04.01	Kosten achterstallig onderhoud podia	100	n						
5	05.04.01	Verkoop gen. De la rey straat verkoopopbrengst	-310	v						
5	05.04.01	Verkoop gen. De la rey straat boekwaarde en overige baten en lasten	88	n	9	n	9	n	9	n
5	05.04.01	Asbest Frans Halsmuseum	110	n						
6	06.01.01	Procesmanagement Waarderpolder Figee	25	n						
6	06.01.01	Procesmanagement Waarderpolder Figee subsidie	-25	v						
6	06.01.01	Programmanagement Waarderpolder	40	n	40	n				
6	06.02.01	Kosten WIA-premie Bibliotheek	14	n	14	n	14	n	14	n
6	06.02.02	Kosten WIA-premie FHM	7	n	4	n	7	n	7	n
6	06.02.02	Kosten cao FHM	40	n	40	n	40	n	40	n
6	06.02.02	Lagere huursubsidie depot FHM	-40	v						
6	06.02.04	Huursubsidie Hart	-175	v	-350	v	-350	v	-350	v
6	06.02.04	Bijdrage Hart, investeringskosten	109	n						
6	06.02.05	Beeldende kunst	59	n	113	n				
6	06.02.07	Omzetting voorziening Archeologie in bestemmingsreserve	-37	v						
6	06.02.08	Bijdrage Noord- Hollands Archief	20	n						
6	06.03.01	Bijdrage Recreatieschap Spaarnwoude onderdeel SCP	54	n	54	n	54	n	54	n
6	06.03.01	Fietsroutenetwerk	30	n						
6	06.03.01	Onttrekking gelden provincie fietsroutenetwerk	-30	v						
7	07.01.01	Eindafrekening Vluchtenlingenwerk	130	n						
7	07.01.01	Eindafrekening Vluchtenlingenwerk	254	n						
7	07.01.01	Verhoging baten ministerie EIF	-171	v	-96	v				
7	07.01.01	Verhoging lasten EIF Taalplein	171	n	96	n				
7	07.01.01	Incidentele baat ID banen, debiteuren reïntegratie en subsidies	-74	v						
7	07.01.01	Hogere lasten reïntegratie	39	n						
7	07.01.01	Hogere lasten ID banen	35	n						
7	07.01.01	Kinderopvang	-100	v						
7	07.01.01	Divosa WwnV	-40	v						
7	07.01.01	Divosa WwnV	40	n						
7	07.01.01	correctie esf actieplan	19	n						
7	07.01.01	correctie esf actieplan	-19	v						
7	07.01.01	Uren x tarief reïntegratie	245	n						
7	07.02.01	Hogere lasten dub. debiteuren wwb uitkeringen	480	n						
7	07.02.01	Hogere baten debiteuren wwb uitkeringen	-500	v						
7	07.02.01	Uren x tarief bijstandsverlening	780	n						
7	07.02.01	Uren x tarief bijstandsverlening	-80	v						
7	07.02.01	Uren x tarief fraudebestrijding	-70	v						
7	07.02.02	Afrekening WWIK	-79	v						
7	07.02.02	Afrekening BBZ 2010	-235	v						
7	07.02.02	Hogere lasten dub. debiteuren BBZ uitkeringen	50	n						
7	07.02.02	Hogere baten debiteuren BBZ uitkeringen	-50	v						
7	07.02.02	Uren x tarief bijzondere regelingen	-325	v						
7	07.03.02	Kinderopvang	100	n						
7	07.03.02	Hogere lasten dub. debiteuren Bijzondere bijstand	40	n						
7	07.03.02	Hogere baten debiteuren bijzondere bijstand	-40	v						
7	07.03.02	Uren x tarief bijzondere bijstand	-490	v						
7	07.03.03	Uren x tarief schuldhulpverlening	-60	v						
8	08.01.01	Omslagfonds Waarderpolder tbv Fly-over	2.406	n						
8	08.01.01	Energiekosten product wegverkeer	-70	v						

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)									
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018			
8	08.02.01	Voormalige OV-gelden (Connexxion)	268	n								
8	08.02.01	Voormalige OV-gelden (Connexxion)	-268	v								
8	08.02.02	Verschuiving uren Wegen, straten en pleinen naar Wegverkeer	163	n								
8	08.03.01	Afkoopsom vervallen parkeerplaatsen garage Houtplein	-600	v								
8	08.03.01	Invalidenparkeerplaatsen	51	n								
9	09.01.01	Anterieure overeenkomst Bouwplan Houthof	70	n								
9	09.01.01	Anterieure overeenkomst Bouwplan Houthof	-70	v								
9	09.01.01	Co-financiering Boerhaavewijk	100	n								
9	09.01.01	Verkoopteam	35	n								
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk	-333	v	333	n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk - correctie 2011			221	n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Zomerzone	-513	v	513	n						
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Zomerzone - correctie 2011			159	n						
9	09.01.06	Bodemprojecten, grondwatersanering (Wet Bodembescherming)	211	n								
9	09.01.06	Grondwatersanering bijdrage Rijk (Wet Bodembescherming)	-211	v								
9	09.01.06	Vervallen specifieke Rijksbijdrage (Wet Bodembescherming)	265	n								
9	09.01.07	Omgevingslawaaai	54	n								
9	09.01.07	Omgevingslawaaai bijdrage Rijk	-54	v								
9	09.01.07	Sanering railverkeer lawaaai	188	n								
9	09.01.07	Sanering railverkeer lawaaai bijdrage Rijk	-188	v								
9	09.01.07	Luchtkwaliteit (lasten)	17	n	67	n	16	n				
9	09.01.07	Luchtkwaliteit (baten)	-17	v	-67	v	-16	v				
9	09.01.07	Haalbaarheid Lokale Energie Dienst (LED)	35	n								
9	09.01.07	HKN Ren.Particulier woningbezit	10	n								
9	09.01.07	HKN Ren.Particulier woningbezit bijdrage derden	-10	v								
9	09.01.07	HKN communicatie	25	n								
9	09.01.07	HKN communicatie bijdrage Rijk	-25	v								
9	09.01.07	HKN NME organisatie	42	n								
9	09.01.07	HKN NME organisatie bijdrage derden	-42	v								
9	09.01.07	Regeling sub RSL	30	n								
9	09.01.07	Regeling sub RSL bijdrage Rijk	-30	v								
9	09.02.01	Kosten Watersysteemheffing Rijnland	25	n	25	n	25	n	25	n	25	n
9	09.02.01	Verschuiving uren Wegen, straten en pleinen naar Wegverkeer	-163	v								
9	09.02.01	Invalidenparkeerplaatsen	-51	v								
9	09.02.03	Kosten Watersysteemheffing Rijnland	60	n	60	n	60	n	60	n	60	n
9	09.03.01	Rioolheffing	82	n								
9	09.04.02	Havendienst, brugwachters en energiekosten	190	n								
9	09.05.01	Huisontruimingen	101	n	101	n	101	n	101	n	101	n
9	09.05.01	Huisontruimingen	-101	v	-101	v	-101	v	-101	v	-101	v
9	09.05.01	Afvalstoffenheffing	146	n								
9	09.05.01	Afschaffen Reinigingsrecht	195	n	195	n	195	n	195	n	195	n
9	09.05.01	Bijdragen inzamelen gescheiden afval	-90	v								
10	10.01.01	Algemene uitkering 2012	-825	v								
10	10.01.01	Algemene uitkering junicirculaire 2012 (batenkant)	510	n								
10	10.01.03	Dividend BNG	62	n	62	n	62	n	62	n	62	n
10	10.01.03	Liquidatie St. Waarborgfonds bestuursacademie West-Nederland	-50	v	25	n						
10	10.01.04	Veiligheidshuizen (doel uitkering, dekking voor pr.2)			-220	v	-220	v	-220	v	-220	v
10	10.01.04	Stelpost sociaal domein	-150	v								
10	10.01.04	Stelpost Du Jeugd en Gezin 30 + aanpak fraude 17 junicirculaire AU	47	n								
10	10.01.04	Stelpost Nup gelden omzetten in toevoeging algemene reserve	-280	v								
10	10.01.05	Reductie nadeel telefonie Berap 2012-1	-350	v								
10	10.01.05	Eenmalige uitkering nieuwe CAO-gemeenten	200	n								
10	10.01.05	Kosten externe ondersteuning inkoop en aanbesteding	200	n								
10	10.01.05	Positief aanbestedingsresultaat leveringen en diensten	-195	v								
10	10.01.05	Ontvangst wegens faillissement energieleverancier	-191	v								
10	10.01.05	Correcties personeelsbegroting	173	n	43	n	43	n	43	n	43	n
10	10.01.05	Onregelmatigheidsstoelagen	125	n	125	n	125	n	125	n	125	n
10	10.01.05	Uitgaven versterken bedrijfsvoering	1.750	n								
10	10.01.05	Programmakosten uitvoeringsprogramma "Samen voor elkaar"	500	n								
10	10.01.05	Kosten oplevering Westergracht	265	n								
10	10.01.05	Doorboeking inhuurbudget naar 2013	-800	v	800	n						
10	10.01.05	Doorboeking representatiebudget naar 2013	-18	v	18	n						
10	10.01.05	Werkplein	-200	v	200	n						
10	10.01.05	Efficiencyonderzoek verbonden partijen en subsidies	-253	v	253	n						
10	10.01.05	hogere baten omliggende gemeenten	-35	v								
10	10.01.05	extra inzet fraude	35	n								
10	10.01.05	Vergoeding omliggende gemeente voor uren medewerkster i.v.m.	-11	v								
10	10.01.05	Lagere realisering begrote inkomsten salarisverwerking derden	15	n								
10	10.01.05	Afromen lunchkosten derden	40	n								
10	10.01.05	Afromen inkomsten drukwerk derden	32	n								
10	10.01.05	Vrijval stelposten	-29	v								
10	10.01.05	Hogere lasten debiteuren SHV	20	n								
10	10.01.05	Overheveling medewerkster JZ naar DVL (Sociaal Domein)	25	n								
10	10.01.05	Overheveling budget efficiencyonderzoek subsidies naar STZ	-83	v								
10	10.01.05	Overheveling budget efficiencyonderzoek subsidies	83	n								
10	10.02.01	OZB woningen	-65	v								

Prg. nr	Product	Omschrijving	Budgettair effect (bedragen x € 1.000; v(-) is positief; n is nadelig)													
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018							
10	10.02.01	OZB niet woningen eigenaren	-364	v												
10	10.02.01	OZB gebruikersgebuikers	-203	v												
10	10.02.01	Kwijtschelding	-102	v												
10	10.02.01	Dotatie aan voorziening debiteuren	260	n												
div	div	Renteresultaat	-760	v												
div	div	Afrondingsverschil bij verwerken wijzigingen in deze berap	-6	v												
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves																
1	01.03.01	Onttrekking reserve verkiezingen i.v.m. kosten organisatie verkiezingen	-90	v		-180	v	-90	v							
1	01.03.01	Toevoeging reserve verkiezingen i.v.m. op peil houden saldo			30	n	30	n	30	n						
3	03.01.01	Onttrekking bestemmingsreserve welzijnsaccomodaties	-84	v												
3	03.02.01	Toevoeging/onttrekking per saldo mutaties berap 2012-2 WMO	115	n		-305	v									
3	03.02.01	Toevoeging reserve Wmo (onderbesteding Wmo tijdelijk personeel)	75	n												
3	03.02.01	Onttrekking reserve WMO tbv Actief Talent	-50	v												
3	03.02.01	Onttrekking reserve WMO tbv Boerhaavewijk 40+ pr.9	-50	v												
3	03.02.01	Reserve budgetoverheveling	1.679	n		-2.059	v									
4	04.02.01	Dotatie opbrengst Gen. De La Reijstraat aan SHO	132	n												
4	04.02.03	Aanpassing rentetoerekening reserve SHO	-179	v												
5	05.02.01	Toevoeging BLS middelen aan bestemmingsreserve ISV	3.066	n												
5	05.02.01	Toevoeging ISV middelen aan bestemmingsreserve ISV	1.803	n												
5	05.04.01	Onttrekking reserve onderhoud podia (achterstallig onderhoud)	-100	v												
5	05.04.01	Toevoeging reserve Vastgoed (Zwenmerslaan)	250	n												
5	05.04.01	Onttrekking reserve Vastgoed (lagere reserve Vastgoed)	-1.900	v												
5	05.04.01	Dotatie opbrengst Gen. De La Reijstraat aan reserve Vastgoed	95	n												
5	05.04.01	Aanpassing rentetoerekening reserve kapitaallasten culturele gebouwen	1	n												
5	05.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98390)	-116	v												
5	05.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98390)	164	n												
6	06.02.05	Onttrekking reserve beeldende Kunst	-59	v		-113	v									
6	06.02.07	Dotatie bestemmingsreserve Archeologie	37	n												
8	08.01.01	Omslagfonds Waarderpolder tbv Fly-over	-2.406	v												
9	09.01.01	Onttrekking kosten verkoopteam aan reserve Vastgoed	-35	v												
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Boerhaavewijk tgv reserve budgetoverheveling	221	n												
9	09.01.01	Preventiegelden 40+ Zomerzone tgv reserve budgetoverheveling	159	n												
9	09.01.07	Onttrekking reserve Slok t.b.v. haalbaarheid LED	-35	v												
9	09.04.02	Aanpassing rentetoerekening reserve Omslagwerken Waarderpolder	72	n												
9	09.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98840)	116	n												
9	09.04.02	Omslagwerken waarderpolder (98840)	-164	v												
10	10.01.04	Nup-gelden toevoegen aan algemene reserve	280	n												
10	10.01.05	Bestemmingsreserve Kans en Kracht	818	n		-818	v									
10	10.01.05	Programmakosten "samen voor elkaar" t.l.v. Wmo-reserve	-350	v												
Totaal ALLE PROGRAMMA'S			3.541	n	3.933	n	3.451	n	3.387	n	3.195	n	3.007	n	3.065	n

3. Realisatie investeringen

Het investeringsplan 2012-2017 is bij de kadernota 2012 opgesteld en verwerkt in de meerjarenbegroting. Vaststelling van het investeringsplan vindt plaats bij de begroting. Gezien het feit dat de geplande investeringen als gevolg van aanbestedingen, bezwaren e.d. vertraging oplopen, wordt er in de begroting op voorhand al rekening gehouden met een realisatiepercentage van 70%.

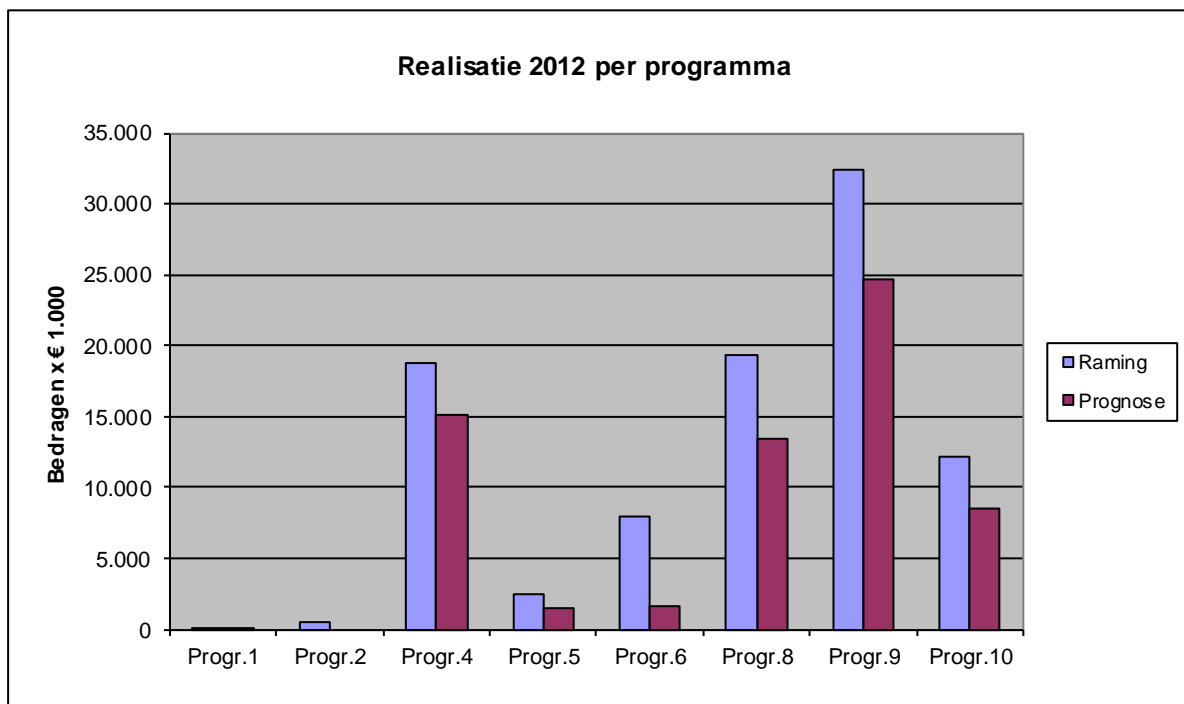
In de begroting 2013 is rekening gehouden met een stelpost onderuitputting van € 1,8 miljoen. Definitieve bijstelling van de kapitaallasten 2013 en latere jaren zal plaatsvinden na vaststelling van de jaarrekening 2012.

Volgens de huidige prognoses bestaat het risico dat de stelpost onderuitputting niet geheel wordt ingevuld. De uitgaven komen weliswaar exact uit op het ingeschatte realisatiepercentage van 70%, maar de voorgenomen dekkingsbronnen worden naar verwachting slechts voor 47% gerealiseerd. Het risico wordt ingeschat op ca. € 250.000.

	Raming 2012	Prognose 2012	Procentueel
Raming uitgaven IP 2012	93,4 mln	65,0 mln	70%
Raming inkomsten IP 2012	-29,4 mln	-13,5 mln	46%
Saldo	64,0 mln	51,5 mln	80%

De achterblijvende inkomsten worden met name veroorzaakt door het later realiseren van de grondverkopen Pim Mulier Sport Business Center (€ 1,7 mln) en het niet verkopen van parkeerplaatsen in de Cronjégarage (€ 0,8 mln). Daarnaast wordt er bij het project Stationplein € 0,6 mln minder subsidie ontvangen dan geraamd. Hiervoor wordt nog een aanvullende kredietaanvraag opgesteld. De geraamde subsidieontvangst bodemprogramma DUB van het project Reinaldapark (€ 800.000) schuift een jaar door naar 2013.

In onderstaande grafiek zijn de investeringsramingen 2012, op basis van het IP 2012-2017, afgezet tegen de prognosticeerde realisatiecijfers 2012.

Realisatiepercentages investeringen jaarschijf 2012

Programma	Projectnaam kort	Uitgaven- raming 2012	Prognose 2012	Rea- lisatie%	Smiley	Toelichting
1. Burger en bestuur	Basisregistratie & digit. brondocumenten	10.977	10.977	100%	😊	
	Paspomaat	29.843	29.843	100%	😊	
Totaal programma 1		40.820	40.820			
2. Veiligheid, vergunningen en handhaving	Vervanging parkeer- vergunningensysteem	500.000	0	0%	😊	In het kader van de bezuinigingen schuift deze investering door naar 2014
Totaal programma 2		500.000	0			
4. Jeugd, Onderwijs en Sport	(Kunst)grasvelden	582.614	582.614	100%	😊	
	MFC Ambonstraat	114.156	110.000	96%	😊	
	SHO	15.997.454	12.622.052	79%	😊	Een 5-tal investeringen wordt betrokken bij de actualisatie van het SHO, 2 bouwplannen hebben vertraging opgelopen, 3 investeringen lopen voor op schema.
	Sportaccommodaties	1.978.465	1.694.761	86%	😊	De investering in het kleedgebouw rugbyclub Haarlem schuift voor €200.000 door naar 2013. De investering in kleedkamer Saxenburg wordt voor € 100.000 doorgeschoven naar 2013.
	Abri's Pim Mulier	55.000	55.000	100%	😊	
	VMBO-scholen	50.000	63.116	126%	😊	De investering blijft binnen het gevoteerde krediet. De overschrijding van het jaarbedrag wordt t.l.v. 2013 gebracht.
Totaal programma 4		18.777.689	15.127.543			
5. Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling	Anterieure overeenkomsten	500.000	500.000	100%	😊	
	Levensduurverlengend onderhoud	1.510.748	981.641	65%	😬	Het restantkrediet wordt doorgeschoven.
	Speeltuin Kindervreugd	19.000	34.861	183%	😊	Project is gereed. De overschrijding kan worden gedekt via ISV-middelen.
	Verplaatsing KDV Springplank	325.000	0	0%	😬	De investering wordt doorgeschoven naar 2013.
	Vervanging bedrijfsauto GEO-informatie	36.000	0	0%	😬	De bedrijfsauto wordt geleased.
Totaal programma 5		2.390.748	1.516.502			
6. Economie, cultuur. Toerisme en recreatie	Asbestverwijdering Frans Halsmuseum	100.000	60.028	60%	😊	Voorgesteld wordt om resterend deel van de investering aan te wenden als dekking voor een nieuwe asbestsanering.
	Inrichting depot Frans Halsmuseum	590.000	490.000	83%	😊	1e prioriteit gegeven aan inrichten intern depot Groot Heiligland. Restantkrediet van € 100.000 wordt doorgeschoven naar 2013.
	CCVT	6.140.000	0	0%	😬	De investering wordt doorgeschoven naar 2014.
	Kleine investeringen	18.866	18.866	100%	😊	
	Vervangingsinv. culturele instellingen	1.037.306	1.037.306	100%	😊	
Totaal programma 6		7.886.172	1.606.200			

Programma	Projectnaam kort	Uitgaven- raming 2012	Prognose 2012	Rea- lisatie%	Smiley	Toelichting
8. Bereikbaarheid en mobiliteit	Fietsbrug Industriehaven	1.350.000	0	0%	☹	BDU beschikking aangevraagd. Er wordt gewacht op reactie.
	Garage Cronjé	146.275	88.530	61%	☹	Het restantkrediet schuift door naar 2013. De geraamde dekking door verkoop parkeerplaatsen loopt vertraging op doordat fase woningen en de parkeerplaatsen niet goed verkopen.
	Garage Raaks	230.000	140.000	61%	☺	Het restantkrediet schuift door naar 2013.
	Kleine investeringen	61.000	61.000	100%	☺	Het restantkrediet schuift door naar 2013.
	Onderhoud parkeergarages	304.000	296.000	97%	☺	De investering onderhoud parkeergarages ventilatie ad € 8.000 kan vrijvallen.
	Stationsplein	2.723.923	2.595.898	95%	☹	Ca. € 600.000 subsidie zal niet gerealiseerd worden vanwege lagere uitgaven, dit wordt meegenomen in nieuwe kredietaanvraag
	Toegankelijkheid bushaltes	421.040		0%	☹	Vertraging in voorbereidingsproces, reeds gemaakte kosten worden ten laste van exploitatie gebracht.
	Versnellingsmaatregelen	313.000	265.000	85%	☺	
	Vervanging parkeerautomaten	1.954.372	0	0%	☹	De investering is uitgesteld tot besluitvorming parkeervisie en besluit fiscalisering en schuift door naar 2013
	Waarderpolder	10.752.806	9.727.859	90%	☺	
	Waarderpolder: maatregelen Oudeweg	1.040.700	300.000	29%	☺	Het project is in 2012 opgestart.
Totaal programma 8		19.297.116	13.474.287			
9. Kwaliteit fysieke leefomgeving	Beschoeiingen en steigers	882.992	328.942	37%	☺	Een aantal projecten wordt doorgeschoven naar 2013.
	Waarderhaven	672.081	150.000	22%	☹	Resterend budget wordt doorgeschoven naar 2013 i.v.m. doorschuiven start uitvoering naar 2013.
	30-km zones	122.310	122.310	100%	☺	
	Bruggen	3.726.128	4.075.389	109%	☹	Overschrijding wordt gedekt door budget 2013. Hogere uitgaven in 2012 vanwege doorloop projecten. Er wordt nog een aanvullend krediet 2012 aangevraagd.
	Aanpassen brugbediening, brugwachtershuisjes & wachtplaatsen	899.856	650.000	72%	☺	
	Reinaldapark	3.309.849	2.809.849	85%	☺	
	Renovatie groen	1.251.040	1.061.000	85%	☺	
	Fietsverbinding Houtmanpad	2.050.666	500.000	24%	☺	Het restantkrediet schuift door naar 2013.
	Rioleringen	16.500.000	14.000.000	85%	☺	
	Speelvoorzieningen	422.418	479.000	113%	☹	Overschrijding wordt gedekt door budget 2013. Hogere uitgaven in 2012 vanwege doorloop projecten. Er wordt nog een aanvullend krediet 2012 aangevraagd.

Programma	Projectnaam kort	Uitgaven- raming 2012	Prognose 2012	Rea- lisatie%	Smiley	Toelichting
	Verplaatsing gemaal	150.000	0	0%	☹	De uitvoering van de werkzaamheden zal na 2012 plaatsvinden.
	Walmuren	1.549.118	343.060	22%	☹	De vervanging walmuur Nieuwe Gracht heeft vertraging opgelopen in het besluitvormingsproces. Het krediet schuift door naar 2013.
	Watergangen/integraal waterplan	900.000	166.341	18%	☹	Er zijn vertragingen in het voorbereidingsproces. Het krediet schuift door.
Totaal programma 9		32.436.458	24.685.891			
10. Financiën en algemene dek.mid.	Archiefruimte	140.540	228.199	162%	☹	Krediet is overschreden. Er worden afspraken gemaakt om de overschrijding te dekken binnen de Vastgoedbudgetten.
	Concernhuisvesting	10.176.023	6.670.707	66%	😊	
	Beveiliging stadhuis	200.000	0	0%	☹	Op dit moment is onbekend of het budget dit jaar besteed wordt, of dat het door schuift naar volgend jaar.
	Digitalisering/ICT	1.609.949	1.609.949	100%	😊	
Totaal programma 10		12.126.512	8.508.855			
TOTAAL		93.455.515	64.960.098	70%		

Herstructureren kredieten BAG-Geo-informatie

In het Investeringsplan zijn ten behoeve van de werkzaamheden op het vlak van basisregistraties en geo-informatie de volgende twee investeringskredieten geraamd:

		IP2012	IP2013	IP2014	IP2015	IP2016	IP2017
DV.04	Vervanging GEO/BAG applicatie			180.000	20.000		
AR.02	Vervanging bedrijfsauto geo-informatie	36.000					

Door de huidige mantelovereenkomsten met de leverancier van de BAG-applicatie, het slim inkopen van nieuwe software en het op een andere manier gebruiken van software is de investering voor vervanging van de GEO/BAG applicatie (DV.04) op deze wijze niet meer nodig. Deze middelen vallen vrij.

Er zijn echter wel middelen nodig om efficiënter werken bij de afdeling Geo-informatie en Basisregistratie te faciliteren en vanwege het in werking treden van de Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT):

- er zijn extra investeringen nodig voor de vervanging van de bedrijfsauto's;
- er moeten datawerkzaamheden worden uitbesteed in het kader van de invoering van de BGT.

Ad a.

Door de invoering van een nieuwe methodiek van werken is het mogelijk gemaakt om met meetploegen van 1 persoon te gaan werken om de efficiëntie en productie te kunnen verhogen. Het gebruik van de 2 huidige auto's voor 4 medewerkers is daardoor inefficiënt en de aanschaf van een extra auto is noodzakelijk om optimale inzet van medewerkers te waarborgen. Het bedrag in de investeringsplanning voor 2012 van € 36.000 is niet voldoende om zowel de vervanging de 8,5 jaar oude bedrijfswagen als de aanschaf van extra een bedrijfswagen uit te kunnen voeren.

Voorgesteld wordt om voor 2012 een extra krediet te voteren van € 21.500

De structurele kapitaallasten worden gedekt uit vrijvallende middelen van investering DV.04.

Ad b.

De invoering van de wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) brengt veel extra datawerk met zich mee. Voorgesteld wordt om in 2013 een bedrag van € 150.000 toe te voegen aan de begroting programma 1

(01.03.01) voor datawerkzaamheden in het kader van de invoering van de BGT en deze beschikbaar te stellen uit de vrijvallende middelen van DV.04.

Samenvattend wordt voorgesteld:

- Het krediet voor de vervanging van de GEO/BAG applicatie ad in totaal € 200.000 (€ 180.000+ € 20.000) te schrappen;
- Een aanvullend krediet te voteren van € 21.500 voor vervanging van de bedrijfsauto geo-informatie (IP-nummer 05.3 AR.02). Met dit extra krediet wordt het totaal krediet voor de aanschaf van 2 bedrijfsauto's voor 2012 € 57.500;
- Een bedrag van € 150.000 beschikbaar te stellen voor data-activiteiten in het kader van de invoering van de Basis Registratie Grootchalige Topografie. Deze wijziging is al opgenomen bij programma 1 in hoofdstuk 2 van deze rapportage.

In schema:

		IP2012	IP2013	IP2014	IP2015	IP2016	IP2017
DV.04	Vervanging GEO/BAG applicatie						
AR.02	Vervanging bedrijfsauto geo-informatie	57.500					
22.05	Digitalisering / BGT						
EXPLOITATIE BUDGET							
	Digitalisering / BGT		150.000				

Het voorstel leidt tot € 155.000 hogere lasten in 2013. De jaren erna treden er voordelen op doordat het schrappen van het krediet voor vervanging van de GEO/BAG applicatie tot lagere kapitaallasten leidt. Deze effecten zijn zichtbaar gemaakt in hoofdstuk 2 bij programma 1.

Vrijval investeringen

De volgende investeringen kunnen vrijvallen en worden afgesloten:

- Waarderpolder: verkeerslichten (IP 67.70), restantkrediet € 29.429
- Onderhoud parkeergarages ventilatie (IP 12.15), restantkrediet € 8.000

Begrotingsrechtmatigheid kredieten

In de financiële beheersverordening is in artikel 4 lid 4 het volgende opgenomen: "Indien het college voorziet dat een investeringskrediet dreigt te worden overschreden met meer dan € 50.000, wordt dit in de eerstvolgende tussenrapportage of via een separaat voorstel aan de raad gemeld".

Op basis van de huidige prognoses wordt verwacht dat zonder bijsturing de volgende investeringen bij de jaarrekening als onrechtmatig worden aangemerkt.

Krediet: Archiefruimte stadhuis (MS.95)

Beschikbaar IP-krediet: € 145.000

Reeds gerealiseerde overschrijding: € 1.146

Verwachte overschrijding: € 88.000

Toelichting: Het krediet archiefruimte is overschreden. Vooralsnog is er vanwege de omvang van de overschrijding geen sprake van een financiële onrechtmatigheid. Er worden echter nog aanvullende kosten verwacht, waardoor de uiteindelijke overschrijding als onrechtmatig zal worden aangemerkt.

Actie: Een deel van de gerealiseerde uitgaven worden als regulier onderhoud aangemerkt en komen daarmee niet meer ten laste van het investeringskrediet. Indien blijkt dat het krediet, na overboeken van de onderhoudskosten, toch wordt overschreden, dan zal aanvullend krediet aangevraagd moeten worden.

Krediet: Vervangingsprogramma bruggen (IP-stelpost 62.09)

Beschikbaar IP-krediet: € 350.739

Reeds gerealiseerde overschrijding: €193.906

Verwachte overschrijding: € 349.000

Toelichting: Als gevolg van de doorloop van een aantal projecten wordt de stelpost 2012 overschreden. Aangezien de overschrijding groter is dan € 50.000, wordt deze als financieel onrechtmatig aangemerkt.

Actie: - Aanvragen aanvullend krediet 2012
- Het aanvullend krediet wordt gedekt ten laste van de stelpost vervanging bruggen 2013.

Krediet: Stationsplein

Toelichting: In het investeringsplan 2012-2017 is in het budgettair kader (C-investering) rekening gehouden met een aanvullende kredietaanvraag voor het project Stationsplein. Daarnaast is gebleken dat de verwachte subsidieontvangst met € 600.000 naar beneden moet worden bijgesteld. Er is een raadsvoorstel in voorbereiding met een aanvullende kredietaanvraag die onder meer voor € 824.000 wordt gedekt uit ISV-gelden. Echter is nog onduidelijk of het totaal van de ISV-middelen toereikend is om deze bijdrage te kunnen realiseren. Dit levert een risico op.

Actie: Aanvragen aanvullend krediet.

Krediet: Cronjé-garage (IP 12.13)

Beschikbaar IP-krediet, status C: € 146.275

Prognose uitgaven 2012: € 88.530

Toelichting: Er is sprake van een C-krediet. Om de gerealiseerde uitgaven als rechtmatig aan te merken dient er nog een kredietaanvraag door de raad te worden goedgekeurd. Budgettair is er bij het opstellen van het IP reeds rekening gehouden met de investering.

Actie: Opstellen kredietaanvraag voor raad.

Krediet: Speelvoorzieningen (IP-stelpost 65.10c)

Beschikbaar IP-krediet: € 422.418

Reeds gerealiseerde uitgaven: € 206.591

Verwachte overschrijding: € 56.000

Toelichting: Voorsnog blijven de gerealiseerde uitgaven ten laste van de stelpost speelvoorzieningen onder de beschikbare investeringsruimte. Er is op dit moment geen sprake van een financiële onrechtmatigheid. Geprognosticeerd wordt echter dat het krediet aan het eind van het jaar zal worden overschreden met € 56.000. Indien blijkt dat de prognose daadwerkelijk wordt gerealiseerd, dan zal een aanvullend krediet moeten worden aangevraagd.

Actie: Bij de derde bestuursrapportage wordt beoordeeld of er nog steeds een overschrijding wordt verwacht. Is dit het geval, dan zal een aanvullend krediet worden aangevraagd. Het aanvullend krediet wordt gedekt ten laste van de stelpost speelvoorzieningen 2013.

4. Voortgang grote projecten

De voortgang van de grote complexe projecten binnen de gemeente Haarlem volgen we in de bestuursrapportages middels deze voortgangslijst.

In deze lijst treft u voornamelijk de grote fysieke projecten aan.

Daarnaast treft u enkele politiek gevoelige projecten uit het beheer- en onderhoudsprogramma aan. Met dit overzicht wordt inzicht geboden in de aspecten planning (tijd), geld, kwaliteit en participatie en inspraak van een project.

Tijd (planning): groen d.w.z. geen afwijking t.o.v. vastgestelde planning, oranje minder dan 3 maanden vertraging, rood meer dan 3 maanden vertraging. Kleuren worden aangegeven t.o.v. de oorspronkelijke planning, tenzij de raad in een later stadium is geïnformeerd over een nieuwe planning. Oranje en rood worden van een toelichting voorzien.

Geld: groen d.w.z. uitgaven en verplichtingen voor geplande werkzaamheden vallen binnen het door de raad vastgestelde krediet, oranje d.w.z. de eindprognose valt buiten het vastgestelde krediet - (d.w.z. signaal om aanvullende dekking te zoeken). Rood d.w.z. uitgaven + verplichtingen valt buiten de kaders, d.w.z. buiten de totale raming voor het project. Oranje en rood worden van een toelichting voorzien.

Kwaliteit: (V) geen afwijkingen van het stedenbouwkundig plan uitgangspunten en/of programma van eisen / (O) wel afwijkingen t.o.v. stedenbouwkundig plan en/ of programma van eisen. Afwijkingen stedenbouwkundig plan worden toegelicht.

Informatie: participatie en inspraak is afgerond, nog lopend, komt nog of n.v.t. Bijzonderheden worden toegelicht.

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Haarlem:								
Fuca projecten (Funderingsaanpak)		dec-12	☺	☹	Er is sprake van een minder dan verwachte grondopbrengst.	V	Lopend	
Centrum:								
Gasthuisvest - Kampervest reconstructie	IP 61.90c	jun-12	☺	☺		V	Lopend	
Houtplein, Parkeergarage (Provincie)		dec-11	☺	☺		V	Lopend	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Raaks + restant raaksbruggen	rb 91/2005	okt-12	☺	☺	De MAB heeft definitief aangegeven de het laatste bouwdeel niet te ontwikkelen.	V	Afgerond	
Raakspoort, Gemeentelijke herhuisvesting	rb 14/2007 & rb 89/2007, IP 25.08	sep-14	☺	☺	De uitkomst van het RKC-onderzoek is inmiddels beantwoord door het college. De behandeling hiervan heeft 14 juni in de cie en 28 juni in de Raad plaats gevonden. Er is aanvullende krediet nodig om de Zijlpoort te ontwikkelen: de kredietaanvraag bedraagt € 2,4 mio en is door de Raad verstrekt in haar vergadering van 16 mei 2012 (dit wordt nog met een begrotingswijziging aangepast in het financieel systeem).	V	Afgerond	
Stationsplein en omgeving	rb 023/2008	jul-12	☺	☹	De projectuitgaven laten beperkte overschrijdingen zien. Het krediet wordt met name overschreden omdat het project problemen ondervindt aan de dekkingskant. Dit is o.m. het gevolg van een terugvallende dekking uit (beoogde) verkoop van gemeentelijk bezit en subsidies.	V	Lopend	
Noord:								
Delftwijk paraplu:	rb 037/2008	tot 2020	☺	☺		V	nvt	
- Delftwijk Marsmanplein winkelcentrum	rb 224/2007 rb 2010/297014	dec-12	☺	☺		V	Afgerond	
- Delftwijk, Slauerhoff	rb 207/2007 & 09/14846	dec-12	☺	☺		V	Afgerond	
- Delftwijk, Delftlaan noord	rb 206/2007 & 10/288437	apr-12	☺	☺		V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Archipelstraat e.o.		apr-12	😊	😊		V	Afgerond	
Deliterrein	rb 104/2005 038/2009	ntb	😊	😐	Er is nog steeds geen zicht op een uitvoerbaar plan. Gesprekken met ontwikkelende partijen vinden nog plaats. Om een positieve beschikking te verkrijgen moeten de laatste handelingen mbt sanering worden getroffen. Deze werkzaamheden (aanbrengen leeflaag) worden nu voorbereid.	V	komt nog	
Dietsveld e.o.	IP 63.19a GOOV OVN	jan-15	😊	😊	In verband met het verkeerscirculatieplan van Haarlem Noord wordt bekeken hoe om te gaan met de inrichting van de Jan Gijzenkade (wat een onderdeel uit maakt van Dietsveld). Dit leidt tot vertraging.	V	komt nog	
Land in Zicht, Schoterbrug woningen	rb 302/2005	dec-14	😊	😐	Bouw waterwoningen is gestart, evenals aanleg stadshaven. Steigers Kon Tki en HSV zijn klaar, evenals accommodatie Kon Tiki. De accommodatie van de HSV en de Reddingsbrigade zijn nog niet gereed. De elektra-aansluiting HJC én de erfpacht is nog niet geregeld. Gezien de vertraging in de uitvoering van de te verplaatsen verenigingen wordt rekening gehouden met een overschrijding van het verleende krediet. In dat geval zal de raad tijdig worden geïnformeerd	V	Afgerond	
Pijnboomstraat e.o.	IP/ Expl.	nov-12	😊	😊		V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Pim Mulier	rb 127/2007 rb 240/2008 WZ/OGV/2009/189480	dec-11	😊	😊	De twee kavels zijn nog niet verkocht, wel lopen er vergevorderde onderhandelingen met verschillende partijen voor beide kavels.	V	Afgerond	
Ripperda	rb 258/2005 & 2010/413420	jul-13	😊	😊		V	Afgerond	
Sonneborn	anterieure ovk	ntb	😊	😊		V	komt nog	
Spaarndamseweg herinrichting	GOGV BDU-subs	jun-12	😊	😊		V	Afgerond	
van der Aart sportpark/ PUK	rb 046/2007	jan-12	😊	😊	Er wordt nog steeds gewacht op een besluit van de belastingdienst wat in principe kan leiden tot een volledige heffing van overdrachtsbelasting en een besluit t.a.v. de BTW. Bij een negatief besluit, kan het in uiterste geval leiden tot een tekort van ca. 100.000 euro.	V	Afgerond	
Verspronckweg (noord)	IP 61.90a+b 2011/234612	jun-12	😊	😊		V	Afgerond	
Verspronckweg (zuid)	IP 61.91c	GSU: sep-12	😊	😊		V	Afgerond	
VMBO West (bouw badmintonpad)	rb 093/2007	apr-12	😊	😊		V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Wijkpark delftwijk	rb 006/2008 & 10/21763	dec-13	😊	😊		V	Lopend	
Oost:								
Amsterdamsevaart, korte termijn maatregelen	2011/459889	mrt-12	😊	😊		V	Afgerond	
DSK fase II en fase III/ Pr. Bernhardlaan	rb 237/2006	jul-13	😊	😊		V	Lopend	
Fly-over	rb 001/2007 en rb 214/2008	apr-12	😊	😊	Lange tijd verkeerde het project in onzekerheid over de terugbetalingsverplichting aan provincie Noord-Holland van de verkregen subsidie als gevolg van het verkrijgen van een rijksbijdrage uit de middelen spoorse doorsnijdingen. De gemeente en GS zijn tot overeenstemming gekomen. Een deel van de subsidie zal worden teruggestort en dat geld komt beschikbaar voor andere infra projecten in Haarlem. De terugbetaling past binnen het beschikbare budget voor het project fly-over.	V	Afgerond	
Oostweg	IP 67.40	dec-11	😊	😊		V	Afgerond	
Prinsenbrug	IP 62.05	nov-12	😊	😊		V	Afgerond	
Reinaldapark	IP 61.41 IP 63.11 IP 65.19	jan-14	😊	😐	Werk fase 3 (sanering en herinrichting) is gegund. De definitieve situatie is afhankelijk van de aanbesteding fase 3a (aanplant groen) en het meerwerk dat duidelijk zal zijn na afronding van het project.	V	Lopend	
Scheepmakers kwartier	rb 014/2008 & 10/140564	jul-15	😊	😊		V	Lopend	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Slachthuisbuurt zuidstrook	rb 043/2007 rb 052/2008	apr-18	😊	😬	Door wegvallen van ISV middelen ontstaat na 2014-2015 mogelijk een dekingsprobleem.	V	Lopend	
Slachthuissterrein	-	DO: okt-12	😊	😊		V	Lopend	
Waarderhaven	rb 2009/93482	feb-12	😊	😊		V	Lopend	
Waarderpolder, Noordkop fase 2	rb 160/2007 & rb 221/2007	GSU: Q1 2012	😊	😊		V	Afgerond	
Schalkwijk:								
023-Haarlem, de Entree	rb 176/2004	medio 2018	😊	😬	De gesprekken met de OC over de integrale planwijziging zijn nog niet afgerond. Fluor Daniel is een mogelijk afnemer van een deel van de kavel oost. De gemeente en de OC faciliteren de komt van Fluor op de oostkavel. Het besluit hierover valt op 1 september bij Fluor. Daarna ronden de gemeente en de OC de afspraken rond de planwijziging af. Het krediet is nog toereikend, maar de grondexploitatie staat onder druk. De financiële component wordt meegenomen in de onderhandelingen met de OC.	V	komt nog	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Belcanto	anterieure ovk	ntb	☺	☺	De verkennende gesprekken voor een doorstart van de ontwikkeling van het gebied zijn in de afrondende fase. Duidelijk is dat de ontwikkeling van het gebied gefaseerd uitgevoerd gaat worden en dat het woningbouwprogramma in de eerste fase in aantal wordt teruggebracht. Het belastingkantoor in zijn huidige vorm en gebruik blijft voorlopig gehandhaafd.	V	komt nog	
IVOREZ, Europawijk zuid	rb 192/2008 2009/199325/JN	Q4-2013	☺	☺	In verband met de extra korting op de onderhoudsbudgetten door overbesteding in 2011 komt de uitvoering onder druk te staan. Door meevallende aanbestedingen bestaat de kans dat deze tegenvallers binnen de budgetten opgevangen kunnen worden. De fase V, Va en VI zijn getemporeerd en zijn voor 2014 geprogrammeerd.	V	Afgerond	
Meerwijk-Centrum	rb 007/2007 rb 191/2008	apr-12	☹	☺	Ymere heeft aangegeven dat locatie 1 niet volgens plan ontwikkeld kan worden. Er vinden gesprekken plaats over een alternatieve oplossing. Ymere inventariseert de kansen om samen met particulieren de woningen te bouwen.	V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Aziëweg	rb 159/2007 2009/84115	ntb	☺	☺	Locatie 1: afgesproken is dat Pre wonen met een haalbaar plan zou komen voor de ontwikkeling van deze locatie. Aan het begin van het jaar zag het er goed uit, er was een partner gevonden die meer wilde financieren. Inmiddels is Pre wonen op haar aanbod terug gekomen en overweegt het college om de deal met Pre wonen definitief niet door te laten gaan en de kavel op de markt aan te bieden. Op locatie twee gaat het beter, met Sint Jacob zijn principe afspraken gemaakt over de grondprijs die bekrachtigd zijn door de raad. Het college wil de ontwikkeling van dit plan doorzetten, parkeren is half verdiept in het groen en de torens zijn in het uiterlijk gewijzigd. Lokatie 3 komt voorlopig nog niet in ontwikkeling, daarom wordt nu gekeken of het stenen gebouw aan het Spijkerboorpad (voormalig Teylercollege) duurzaam kan worden ingezet als schoollocatie. Om de wijzigingen binnen het project Aziëweg in zijn geheel te kunnen beoordelen wil het college na de zomer met een document hierover naar de raad komen.	V	komt nog	
Geneesherenbuurt	GOOV, IOR, OVN	aug-13	☺	☺	Project is in uitvoering en deze loopt door in jaarschijf 2013. Op dit moment wordt ingeschat dat in 2012 een bedrag van € 50.000 meer dan begroot wordt uitgegeven en in 2013 juist € 50.000 minder dan begroot. Met de volgende rapportage kan een nauwkeurigere inschatting gemaakt worden van de verdeling tussen beide jaarschijven en worden de budgetten aangepast (indien noodzakelijk).	V	Afgerond	

Project	MPG complex / IP nr	Eindjaar	Tijd	Geld	Toelichting tijd en geld	Kwaliteit (V/O)	Informatie (participatie & inspraak)	Toelichting igv Kwaliteit "O" of Informatie
Schalkstad	rb 003/2008	ntb	😊	😊		V	komt nog	
Zuiderzeelaan / Betuwelaan / Slufterweg		dec-12	😊	😊		V	Afgerond	
West:								
Garenkokerskwartier, riolering	IP 63.19b	mei-12	😊	😊		V	Afgerond	
Houtmanpad, fietsverbinding	IP 61.45 IP 65.45	GSU: dec-12	😊	😊		V	Afgerond	
Juliananalaan e.o (vrijliggende fietspaden)		nov-12	😊	☹	Uitvoering is in juli 2012 gereed. Een verwachte overschrijding als gevolg van het stilleggen van het werk i.v.m. zoeken naar een oplossing voor het smalle trottoir aan de Oostzijde.	V	Afgerond	
Oosterduin e.o.	IP 63.19b, GOOV	dec-13	😊	😊		V	Afgerond	
Remise Connexion terrein	anterieure ovk	dec-11	😊	😊		V	Lopend	
VMBO vernieuwt,		jan-12	😊	😊	Verkoop buiten gebruikgestelde schoolgebouwen stagneert.	V	komt nog	

5. Voortgang aanbevelingen account en rekenkamercommissie 2010

In hoofdstuk 5 en 6 wordt over de voortgang in de aanbevelingen van de account en rekenkamercommissie gerapporteerd. De werkgroepen waar in de rapportage naar wordt verwezen worden hieronder toegelicht.

Naar aanleiding van de evaluatie van het traject van de jaarrekening 2011 is het verbeterprogramma 2012-2013 opgesteld. Het verbeterprogramma geeft aandacht aan technische en inhoudelijke verbeteringen en aan rollen, taken, verantwoordelijkheden, houding en gedrag. Vanuit het verbeterplan zijn vijf werkgroepen benoemd waarin bovenstaande verbeteringen invulling krijgen.

- Financiële Pentagoon. Definiëren en aanscherpen van rollen en taken in de financiële vijfhoek. Het is van belang om de verwachtingen van ieders rol en verantwoordelijkheid te verduidelijken en beter samen te werken zodat een optimaal efficiënt proces met elkaar wordt doorlopen dat bijdraagt aan een betere budgetbeheersing.
Oogmerk van een glad lopende samenwerking in de vijfhoek is zorgen dat budgethouder volledig zijn verantwoordelijkheid over het toegewezen budget kan waarmaken. Daartoe is een schuif nodig van staf- naar lijnsturing;
- Processen en Systemen. Efficiënter en effectiever organiseren en inrichten van processen en systemen. Naast investeren in de invulling en verduidelijking van de rollen binnen de financiële kolom, is het nodig te investeren in zelfregulerende processen en systemen. Als er kan worden vertrouwd op de kwaliteit hiervan, zijn er geen twijfels over de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de informatie uit de systemen;
- Budget Control. Beter budgetbeheersing en verantwoording door de budgethouder. Met als doel minder begrotingsafwijkingen in de jaarrekening die voorzien hadden kunnen worden door de budgethouder;
- Financial Reporting & Hard Close. Door het jaar heen de administratie afsluiten en de kwaliteit van de cijfers en prognose onderbouwen en beoordelen. Beter organiseren van betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de administratie door de gestelde kaders te vertalen naar detailplanningen en werkverdeling binnen de pentagoon;
- Financial Audit. Systematischer beoordelen en verbeteren van kwaliteit van opzet, bestaan en werking van processen en systemen en de tussentijdse en jaarcijfers met een centrale audit.

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
I Kaderstelling en controle mogelijkheden van de raad						
1	RKC9 Syst.	<p>Opstellen van voorstellen door de werkgroep informatiewaarde ter verbetering van het systeem van programmabegroting</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorbereiden programmateksten - indicatoren aansluitend op coalitieakkoord - beleidsprestaties aan middelen relateren - opmerkingen RKC per programma 	<p>In het jaarverslag is op programma en beleidsveldniveau het inzicht verder verbeterd in de realisatie van doelen en prestaties met effect- en prestatie-indicatoren. In het overzicht “wat heeft het gekost” is een financiële analyse rekening versus begroting opgenomen, met een korte toelichting van de belangrijkste voor- en nadelen.</p>	<p>De relatie tussen de financiële resultaten en doelen en prestaties wordt in het jaarverslag nog niet altijd voldoende gelegd. Ook is nog niet de relatie met de actiepunten uit het coalitieakkoord voldoende zichtbaar gemaakt. Wij onderschrijven het actiepunt om de verbeteringen die in de begroting 2012 zijn aangebracht betreffende de relatie tussen de actiepunten uit het coalitieakkoord en de doelen en prestaties volgend jaar op te nemen in het Jaarverslag 2012.</p> <p>Uit het concept verbeterprogramma 2012-2013 “Stevig funderen zonder stutwerk” blijkt dat een werkgroep budget control wordt ingesteld, met onder meer als aandachtspunt verbetering informatievoorziening en proces begroting, BERAP. Dit kan bijdragen aan de realisatie van dit aandachtspunt.</p> <p>Tevens is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke Informatievoorziening. Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.</p>	<p>Voor de begroting 2013 is een verbeteringslag gemaakt omtrent het invoeren van het kader van de subsidiesystematiek voor alle doelen en prestaties. Dit houdt in dat alle doelen zijn bekeken en waar nodig geherformuleerd. Alle prestaties zijn in dit kader beter geformuleerd.</p> <p>Het is bij de begroting 2013 nog niet gelukt om de relatie tussen budget en prestatie inzichtelijk te maken.</p> <p>Met de programmacoördinatoren wordt dit voor de begroting 2014 verder ter hand genomen.</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
2	RKC2 Syst.	Investeren in het risicobewustzijn van de organisatie. Treffen van maatregelen voor het beheersen van risico's	<p>In het jaarverslag 2012 wordt in de paragraaf weerstandvermogen goed onderbouwd inzicht geboden in de weerstandscapaciteit van de gemeente. In de paragraaf financiering worden financierings- en kredietrisico's toegelicht en in de paragraaf verbonden partijen is een risicoclassificatie per verbonden partij opgenomen. De onderbouwing van voorzieningen door de organisatie is verbeterd, maar blijft nog wel aandachtspunt. Bij de totstandkoming van de jaarrekening is deze informatie eerst na het stellen van de nodige vragen opgeleverd.</p> <p>In het kader van het jaarrekeningtraject heeft een 'opschoning' van de geïnventariseerde risico's plaatsgevonden met een meer specifieke duiding van de risico's en een verdiepingsslag op een aantal risico's.</p>	Maatregelen van het bevorderen van risicobewustzijn en de verdere implementatie van het risicomanagement zijn nog niet voldoende zichtbaar. Door systematisch afdelingen een zelfanalyse te laten doen ter beoordeling van het risicomanagement en de resultaten vast te leggen met risicokaarten kan het bewustzijn en systeem van risicomanagement verder verbeteren	<p>Risico-inventarisatie voor verbonden partijen is gerealiseerd. Voorts worden met de uitvraag aan de hand van het risicobeheersingssysteem de risico's jaarlijkse geactualiseerd.</p> <p>Risicomanagement heeft onvoldoende aandacht.</p> <p>De werkgroep Budget Control richt zich op alle aspecten van budgetbeheersing en neemt dit onderdeel mee.</p> <p>In 2013 komt in de organieke verantwoording en P&C cyclus de risicobeheersing aan de orde voor onder meer verbonden partijen en gesubsidieerde instellingen en projecten.</p> <p>De financial audit wordt vanuit een risicoanalyse op processen en systemen ingericht.</p>	☹️
3	RKC3 Syst.	Opnemen van een standaard risicoparagraaf in raadsstukken	Nog niet in alle B&W voorstellen en Raadsstukken is een risicoparagraaf opgenomen	Door risicoparagraaf standaard op te nemen in B&W- en Raadsstukken wordt risicobewustzijn bevorderd en verbeterd het inzicht in de risico's, mede ten behoeve van de besluitvorming	De opzet van de B&W- en Raadsnota's en mogelijke verbeteringen daarvan moet nog onder de loep worden genomen.	☹️

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
4	RKC5 Geg.	Maken van nadere afspraken tussen RKC en college over een verbetering van de totstandkoming van de jaarrekening	<p>Ten behoeve van de jaarrekening 2011 zijn verbeterafspraken gemaakt. Door een strakke sturing en coördinatie en betere communicatie met directie en management is proces verbeterd. In de P&C kalender voor het jaar 2012 zijn taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en het afgesproken tijdschema adequaat vastgelegd.</p> <p>In het proces is goed toegezien op deadlines, een pre-audit is uitgevoerd op specifieke posten. Het directieteam is nadrukkelijk betrokken in het proces. Onderbouwingen, analyses en toelichtingen van jaarrekeningposten zijn beter aangeleverd. Materiële vaste activa en debiteuren zijn verder opgeschoond en aansluitingen met subadministraties zijn beter opgeleverd.</p>	<p>Aandachtspunt is dat veel informatie eerst na navraag beschikbaar is gekomen. Daardoor was het proces voor de Concernstaf en de accountant nog niet efficiënt. Het tijdig en voldoende aanleveren van verantwoordingsinformatie moet door de afdelingen nog meer als vanzelfsprekend worden gevonden.</p> <p>Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering en de verbetering van de totstandkoming van de P&C instrumenten in het bijzonder. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag.</p>	<p>De aanbeveling is gerealiseerd bij Jaarverslag en Jaarrekening 2011</p> <p>Voor 2012 is in het kader van het Verbeterprogramma 2012-2013 een werkgroep Hard Closes en Financial Reporting ingericht en is een eerste hard close per 30-06 uitgevoerd om met de organisatie te oefenen in de aanlevering van de onderbouwende informatie. Tevens is voor de eerste keer gewerkt met de methodiek van "scrumming" waarbij in korte sprints gezamenlijk met budgethouder en medewerkers financiële kolom wordt gewerkt aan de oplevering van producten.</p> <p>Per 30-09 wordt een tweede hard close uitgevoerd waarbij de "scrumming" integraal wordt ingezet.</p> <p>Het organiseren van hard closes wordt een vast proces dat tenminste aan het einde van een kwartaal in voorbereiding op de BERAP plaats vindt.</p>	☺
5	RKC6 Geg.	Opstellen van een evaluatie over de aanpak en totstandkoming van de jaarstukken	<p>Bij de opzet van het plan van aanpak voor de totstandkoming van het jaarverslag en de jaarrekening zijn evaluatiepunten bij het jaarrekeningproces 2010 meegenomen.</p> <p>Het aangepaste jaarrekeningtraject is intern geëvalueerd op basis waarvan een aantal knelpunten en verbeterpunten zijn geïnventariseerd. Dit heeft geleid tot het - in concept- opstellen van het verbeterprogramma 2012-2013 "Stevig funderen zonder stutwerk".</p>	<p>De evaluatie van het totstandkomingproces jaarrekening en jaarverslag 2011 draagt bij aan de verdere verbetering. Aandachtspunt daarbij is het overdragen van coördinatie en reviewwerkzaamheden die door externe ondersteuning heeft plaatsgevonden aan de eigen medewerkers in de organisatie.</p>	<p>Evaluatie 2011 is opgemaakt en actiepunten zijn belegd en vertaald in het Verbeterprogramma 2012-2013 De Budgethouder Centraal.</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
6	RKC10 Syst.	Jaarverslag inhoudelijk de begroting laten volgen (specifiek paragrafen kapitaalgoederen en bedrijfsvoering)	Informatie in het jaarverslag sluit qua structuur en in het algemeen ook inhoudelijk aan op de begroting.	In het jaarverslag wordt in het algemeen een goede toelichting gegeven op de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2011. Wel kan nog meer worden verwezen naar ontwikkelingen in het meerjarenperspectief zoals weergegeven in de begroting.	Gerealiseerd in Jaarverslag en Jaarrekening 2011.	😊
7	RKC8 Syst.	Overzicht opnemen van alle bedrijfsvoeringsonderzoeken in het verslagjaar en de (opvolging van de) aanbevelingen. Geldt ook voor aanbevelingen uit RKC-onderzoeken	In de paragraaf bedrijfsvoering is in het jaarverslag 2011 uitgebreid gerapporteerd over het 213a onderzoek naar externe inhuur. Verder is het Verbetertraject “bedrijfsvoering op orde” kort toegelicht met een verwijzing naar de voortgangsrapportages aan de Raad.	Aan te bevelen is om in aanvulling op de separate voortgangsrapportages aan de Raad in de paragraaf bedrijfsvoering een samenvatting op te nemen van de belangrijkste ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de voortgang van de verbeteracties.	Gerealiseerd in Jaarverslag en Jaarrekening 2011. Voorts wordt in de BERAP aandacht besteed aan de voortgang.	😊
8	RKC7 Geg.	In het jaarverslag over 2011 uitgebreid aandacht te besteden aan aanbevelingen uit het rapport “van binnen naar buiten” over externe inhuur (zie p. 10 RKC-verslag)	In de paragraaf bedrijfsvoering is in het jaarverslag 2011 uitgebreid gerapporteerd over het 213a onderzoek naar externe inhuur.	geen	Gerealiseerd in Jaarverslag en Jaarrekening 2011	😊
9	RKC11 Syst.	Op elk belangrijk P&C-moment aandacht besteden aan de bezuinigingen	In het jaarverslag is met hoofdstuk 1.5 specifiek aandacht besteed aan de bezuinigingen. Inzicht wordt geboden in de realisatie van de bezuinigingen in 2011 en de bezuinigingsdoelstellingen over de periode 2012-2018. Ten behoeve van het monitoren van de (realisatie) van de bezuinigingen en het systematisch rapporteren hierover is een stuurgroep ingesteld, die periodiek gesprekken voert met de hoofdafdelingsmanager over de invulling, voortgang van de bezuinigingen. Deze structuur draagt bij aan een adequate informatievoorziening hieromtrent in de P&C instrumenten.	geen	Ingebed in P&C cyclus aan de raad	😊

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
II Budgetverantwoordelijkheid en beheer						
10	RKCI Syst.	Voorleggen van een plan voor verbeteren van budgetaansturing en budgetbeheer (bij het eigen apparaat en de verbonden partijen)	<p>Met de P&C-kalender voor het jaar 2012 wordt de P&C-cyclus strakker gestuurd. Ook is meer aandacht voor budgetbeheer in directieteam. In opzet zijn in gang gezet maandelijkse reviewgesprekken van de controller met de hoofdafdeling en rapportage van bevindingen aan de gemeentesecretaris.</p> <p>In 2012 zal dit verder worden geïmplementeerd. Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verbetering van budgetaansturing en budgetbeheer, onder meer met de doorontwikkeling van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en de gedefinieerde beoogde projectuitkomsten van de in te stellen werkgroepen. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag.</p>	<p>Hoewel enkele verbeteringen in de budgetaansturing en met name control door de Concernstaf zichtbaar zijn is dit nog een belangrijk aandachtspunt.</p> <p>Er is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening. Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.</p>	<p>In de P&C gesprekken worden vaste sets met informatie besproken.</p> <p>In aanloop naar 2013 wordt gewerkt aan een organiek verantwoordingsmodel met jaarplannen en management-rapportages per hoofdafdeling. Uitgangspunt is integraal management. In deze verantwoording worden ook de financial audits op hard closes en IC/VIC en de bevindingen controller opgenomen.</p> <p>De budgethouder wordt centraal gepositioneerd. Op dit moment worden middels enquêtes en sessies, de knelpunten geïnventariseerd. Daarna komt een probleemanalyse met actieplan voor opleiding, informatievoorziening, ondersteuning e.d. Verbeteringen worden in 2013 belegd.</p>	☹️

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
11	Acc1	Actualiseren kaders en verordeningen voor het middelenbeheer en de te onderkennen functies	In 2011 zijn de nota activabeleid en de verordening ex art 212 GW (financieel beleid, financieel en de inrichting van de financiële organisatie) geactualiseerd.	<p>Uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus moet nog plaatsvinden.</p> <p>Met het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 is een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. Zo wordt een doorontwikkeling beoogd van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en zal een werkgroep 'financiële pentagoon' worden ingesteld die onder meer zal zorgdragen voor een volledige beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per rol in de financiële pentagoon.</p>	<p>De rollen en verantwoordelijkheden in de vijfhoek budgethouder-bedrijfsbureau-financiën-concerncontrol-IC/VIC/AO zijn uitgewerkt in 2^e en 3^e kwartaal 2012 en worden uitgerold in 4^e kwartaal en eerste halfjaar 2013.</p> <p>De kaders en verordeningen worden daarop aangepast.</p>	☹
12	Acc2	Aanscherpen control op verbonden partijen door de betrokken hoofdafdelingen	In de paragraaf verbonden partijen is met de risicoclassificatie inzicht geboden in de risico's.	<p>In deze paragraaf zou aanvullend inzicht kunnen worden geboden in de vermogenspositie/ solvabiliteit van de verbonden partij.</p> <p>Aandachtspunten zijn verder nog de toepassing van de nota verbonden partijen (in opzet aanwezig; werking nog niet zichtbaar), afspraken met verbonden partijen over tussentijdse informatievoorziening, risicobeheersing, monitoring bezuinigingen, reservevorming e.d. en de wijze waarop vanuit de gemeente control wordt uitgeoefend op de verbonden partij.</p> <p>Control op verbonden partijen blijft nog een belangrijk aandachtspunt.</p>	<p>De risicobeheersing maakt onderdeel uit van het integraal management van de hoofdafdelingen. Dit wordt in 2013 in de organieke P&C-cyclus geïntegreerd.</p> <p>Daarin komt het risicobeheer voor verbonden partijen standaard aan de orde.</p>	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
13	Acc6	Verbeteren projectcontrol (inclusief relatie opdrachtgever / opdrachtnemer)		<p>Ten tijde van jaarrekeningcontrole 2011 waren verbeteringen nog niet zichtbaar. Belangrijkste te realiseren verbeteringen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inzicht in projectrisico's; - voortgangsrapportages met analyse tussen planning en realiteit en verwachte financiële uitkomsten; - Projectrisico's zijn gedefinieerd en voortgangsrapportages worden opgesteld. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat deze voortgangsrapportage extra comptabel worden opgesteld. In het kader van de integratie Stedelijke Projecten/Wijkzaken zal dit verder vormen krijgen. 	<p>Projectbeheersing gaat onderdeel uitmaken van jaarplan en managementrapportage van de hoofdafdeling</p> <p>Voor onderhouds- en investeringsprojecten wordt dit in het kader van integratie en reorganisatie WZ/STP georganiseerd.</p>	☹️
14	Acc4	Herontwerpen en verbeteren bedrijfsprocessen en Administratieve Organisatie (AO)		<p>In jaarrekeningtraject nog onvoldoende beeld gekregen over het herontwerp en verbeteren van de bedrijfsprocessen.</p> <p>In komende maanden zal volgens het verbeterplan een totaaloverzicht worden opgesteld met status van procesbeschrijvingen, informatievoorziening en risicoanalyses.</p> <p>Binnen de hoofdafdeling Middelen en Services worden de ondersteunende processen -ten behoeve van de gehele organisatie- op lean principes beoordeeld. Hiermee wordt ook beoogd meer duidelijkheid en eenduidigheid in de ondersteuning ten aanzien van financiën en bedrijfsvoering aan de organisatie te realiseren. Vervolgens zal een uitrol plaatsvinden voor de overige processen.</p>	<p>Voor alle significante processen worden de AO/IC procedures tegen het licht van de AO kaders gehouden en wordt de AO gemodelleerd. De werkgroep processen en systemen doet daarvoor de inventarisatie.</p>	☹️

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
15	Acc17 Syst.	Aanscherpen van procedures rondom Huren en pachten	In 2011 is gestart met het in kaart brengen van de aanwezige huurcontracten en het analyseren van de volledigheid van de registratie van de vastgoedobjecten in de subadministratie Wish.	De aanscherping van de procedures is nog niet afgerond. Aandachtspunten zijn nog: - interne toetsing volledigheid objectenregister - opzet contractenregistratie - maandelijks aansluiting financiële administratie met subadministratie Wish - De verdere verbetering is onderhanden conform het ingezette verbeterplan.	De afdeling Vastgoed Beheer heeft de opdracht om de procedure in kwartaal 4 op te leveren en de systemen hierop met autorisaties aan te passen.	

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
16	Acc25	Verbeteren interne controle (IC) (taken en verantwoordelijkheden)	<p>In het jaarrekeningproces was zichtbaar dat de kwaliteit van de interne controle is verbeterd. Het afdelingsmanagement is meer betrokken geweest bij de totstandkoming van jaarrekeningposten. De coördinatie en reviewwerkzaamheden van de Concernstaf hebben bijgedragen aan een betere sturing en control van het jaarrekeningproces.</p>	<p>Wel zijn nog een aantal verbeteringen wenselijk. De inhoudelijke kwaliteit en betrouwbaarheid van de informatie opgeleverd door de organisatie moet beter. Ook de interne controle op de toereikendheid van de onderbouwing met onderliggende documentatie (voorzieningen, overlopende posten, inschatting van waardering van gronden) en de interne controle op de memoriaalboekingen vereist nog verdere verbetering.</p> <p>Met het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 is een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. Zo wordt een doorontwikkeling beoogd van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en zal een werkgroep ‘financiële pentagoon’ worden ingesteld die onder meer zal zorgdragen voor een volledige beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per rol in de financiële pentagoon.</p> <p>Daarnaast worden binnen de hoofdafdeling Middelen en Services de ondersteunende processen -ten behoeve van de gehele organisatie- op lean principes beoordeeld. Hiermee wordt ook beoogd meer duidelijkheid en eenduidigheid in de ondersteuning ten aanzien van financiën en bedrijfsvoering aan de organisatie te realiseren. Dit geldt ook voor de financiële processen op de afdeling financiën, waarbij wordt gestreefd naar 5 primaire processen en de indeling naar front-mid-backoffice wordt losgelaten.</p>	<p>In 2012 wordt het financial auditplan opgeleverd en wordt het gat tussen huidige en nieuwe werkwijze gerepareerd. Vanaf 2013 voert de afdeling K&C een full financial audit uit als voorloper op de accountantscontrole en ter verbetering van het zelf controlerend vermogen.</p> <p>Voorts worden alle significante AO processen op IC en functiescheiding beoordeeld en aangepast.</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
III Aanbevelingen gericht op ondersteunende middelenfuncties w.o. de financiële administratie						
17	Acc14	Inbedding van toetsing aan BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) in bestaande werkprocessen	Bij de totstandkoming van de jaarrekening en het jaarverslag is vanuit de organisatie meer aandacht besteed aan de toepassing van BBV. In de afgelopen periode zijn BBV cursussen verzorgd voor de afdeling Financiën, de medewerkers van de bedrijfsbureaus en Concernstaf.	Wij hebben echter nog niet kunnen constateren dat de toepassing van de BBV voldoende in de processen is ingebed. Het investeren in kennis en kunde van de medewerkers van de gemeente Haarlem op dit gebied blijft ook voor het komend jaar een aandachtspunt.	In 2011 en 2012 zijn checklists BBV ontwikkeld die per jaarrekeningpost moeten worden doorlopen. Voorts wordt gewerkt aan een handboek administratie waarin vanuit het normenkader waaronder de BBV, de boekhoudkundige processen en documentatie worden beschreven. Dit handboek wordt in kwartaal 4 2012 opgeleverd. Voorts gaat de toets van de BBV onderdeel uitmaken van de werkprogramma's van de audit afdeling.	
18	RKC4 Syst.	Opzetten van een adequate activa administratie	In de afgelopen maanden is de activa administratie opgeschoond. De inschatting van de economische levensduur is nader beoordeeld en zo nodig aangepast, het bestaan van de activa is beoordeeld, de subadministratie is aangepast en het administratieve proces is herijkt en er is een periodieke inventarisatiecyclus ingevoerd.	Belangrijk is om in de komende maanden de aangepaste procedures op het gebied van de activa administratie verder te verankeren in procesbeschrijvingen.	In 2012 is de opschoning van de activa administratie voltooid. Procedures zijn aangescherpt. In de organieke verantwoording die in 2013 wordt geïmplementeerd krijgt de verantwoording over het beheer, onderhoud en waardering en vaststellen van het bestaan van de activa door de hoofdafdeling een belangrijke plaats.	

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
19	Acc5	Versterken zelf controlerend vermogen van de organisatie	<p>Ten behoeve van het jaarrekeningproces zijn diverse verbeteringen doorgevoerd, mede op basis van de afspraken zoals vastgelegd in de P&C-kalender voor het jaar 2012. Daarbij zijn zowel instrumentele verbeteringen aangebracht als gedragsaspecten. Zo is de betrokkenheid van directie en management bij het jaarrekeningproces zichtbaar verbeterd.</p> <p>Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verbetering van budgetaansturing en budgetbeheer, onder meer met de doorontwikkeling van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en de gedefinieerde beoogde projectuitkomsten van de in te stellen werkgroepen. Zo zal een werkgroep budget control worden ingesteld die bij zal dragen aan verdere instrumentele verbeteringen en houding en gedragsaspecten. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag Er is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening.</p>	Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.	<p>Financial auditplan is in ontwikkeling. Voorts wordt de afdeling K&C opgeleid en begeleid om deze groei te kunnen doormaken. De taakwijziging wordt vastgelegd in de nieuw in te richten vijfhoek.</p> <p>Voorts wordt gewerkt aan de verbetering van de budgetbeheersing door instrumenten als hard closes en door instructie, begeleiding en ondersteuning van de budgethouder.</p>	☺

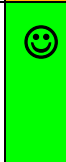
Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
20	Acc8 Syst.	Uitvoeren van “hard close” van de administratie, waarbij een tussentijdse analyse wordt uitgevoerd op de balansposten en exploitatierekeningen.	In 2011 is nog een hard close uitgevoerd en is het proces rond de maandafsluiting verder verbeterd. De jaarafsluiting is door een strakkere sturing en coördinatie en betere opbouw van het jaarrekeningdossier verbeterd.	Aandachtspunt is nog het nadrukkelijker betrekken en aanspreken van de (hoofd)afdelingen op het aanleveren van adequate verantwoordingsinformatie. In het jaarrekeningtraject bleek het nodig nog veel aanvullende vragen te stellen over jaarrekeningposten en analyses, zowel door de Concernstaf als de accountant. Hoewel minder dan voorgaande jaren bleken nog relatief veel correcties te moeten worden geboekt Per 30 juni 2012 zal de eerste “hard close” plaatsvinden. Voorvloeiend uit het concept verbeterprogramma 2012-2013 zal een werkgroep Financial en hard closes worden ingesteld. Aandachtspunt hierbij is het nadrukkelijk betrekken van de (hoofd) afdelingen bij dit proces en het geven van een nadere toelichting wat een ‘hard close’ feitelijk inhoudt en wat in dit kader van hun wordt verwacht. Dit kan door het organiseren van een zogenaamde ‘kick off-bijeenkomst’.	In 2012 is per 30 juni een eerste hard close uitgevoerd. Een tweede hard close vindt plaats per 30 september. Verbeteringen zijn nodig in de dossiervorming en het prognosticeren en onderbouwen van de eindejaarsverwachting met aansluiting naar de BERAP. Voor het naleven van “afspraken is afspraak” is veel aansturing nodig vanuit de projectorganisatie. Voor de hard close per 30 september wordt de methodiek van “scrumming” ingezet om in nauwe samenwerking in korte doorlooptijd tot de gevraagde kwaliteit en oplevering te komen. In dit proces wordt de budgethouder en hoofdafdeling nauw betrokken.	☹️
21	Acc10 Syst.	Periodiek vaststellen of geldnemer aan verplichtingen ten aanzien van verstrekte leningen kan blijven voldoen	Wij hebben nog niet kunnen vaststellen dat systematisch gedurende het jaar wordt getoetst of personen en bedrijven en andere organisaties waaraan de gemeente leningen heeft verstrekt of waarvoor de gemeente zich garant heeft gesteld aan hun verplichtingen kunnen voldoen.	In de reactie op het Verslag van Beindingen van het College aan de Raad is opgenomen dat het College dit zal opnemen in de procedures rondom de jaarafsluiting 2012 en het vorderingenbeheer voor 2012.	Deze toets wordt ingericht in de treasury processen van de gemeente Haarlem en maakt onderdeel uit van het verbeterprogramma voor treasury. De actie staat gepland voor het 4 ^e kwartaal 2012.	☹️

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
22	Acc18 Syst.	In overleg treden met de Belastingdienst over te hanteren BTW verdeelsleutels voor 2011 en komende jaren	In het kader van het jaarrekeningproces is de BTW positie van de gemeente beoordeeld. Binnen de gemeente Haarlem wordt gewerkt aan de verbetering van (de organisatie rondom) het BTW proces. Zo wordt het aspect BTW ingebed in de processen en wordt de ondersteuning en control belegd bij meerdere personen.	Het systematisch toetsen van de gehanteerde verdeelsleutels voor het BTW compensatiefonds is nog niet vastgelegd in een vaste jaarlijkse procedure. Wij adviseren deze procedure te beschrijven en te ondersteunen met een standaardoverzicht waarin afdelingen een opgave kunnen doen van belaste, onbelaste en BCF-activiteiten. Op basis hiervan kan M&S jaarlijks zo nodig de verdeelsleutels aanpassen.	Een belastingadviseur wordt verzocht de gemeente Haarlem te adviseren en te assisteren om het huidige kostenverhogende deel van het BTW-mengpercentage terug te brengen naar een niveau van vergelijkbare gemeenten m.i.v. 2013, alsmede met zoveel mogelijk terugwerkende kracht over voorgaande jaren. Het project omvat drie fasen: 1. de voorbereidende fase, waarin de huidige methodiek wordt onderzocht, een nieuw mengpercentage wordt bepaald en het verschil met het huidige mengpercentage helder wordt toegelicht. 2. de overlegfase waarin afstemming met de Belastingdienst centraal staat. 3. de afwerkingsfase waarin het bestuur wordt geïnformeerd over het bereikte resultaat en de administratief-technische verwerking van het nieuwe mengpercentage wordt geregeld. De eerste twee fasen dienen begin oktober 2012 te zijn afgerond. Op 7 augustus hebben wij bezwaar (ter behoud van recht) tegen de beschikking BCF 2011 vanwege ons onderzoek naar de mengpercentages.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
23	Acc19 Syst.	<p>Kritisch toetsen van de door de hoofdafdelingen aangeleverde informatie door M&S</p>	<p>Bij het jaarrekeningproces is de kritische toetsing van de door de hoofdafdelingen aangeleverde informatie verbeterd.</p> <p>Met het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 is een eerste aanzet gegeven voor de uitwerking van de aanpassingen onder meer ten behoeve van de inrichting van de financiële driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. Zo wordt een doorontwikkeling beoogd van de financiële driehoek naar een financiële pentagoon en zal een werkgroep ‘financiële pentagoon’ worden ingesteld die onder meer zal zorgdragen voor een volledige beschrijving van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden per rol in de financiële pentagoon.</p> <p>Daarnaast worden binnen de hoofdafdeling Middelen en Services de ondersteunende processen -ten behoeve van de gehele organisatie- op lean principes beoordeeld. Hiermee wordt ook beoogd meer duidelijkheid en eenduidigheid in de ondersteuning ten aanzien van financiën en bedrijfsvoering aan de organisatie te realiseren. Dit geldt ook voor de financiële processen op de afdeling financiën, waarbij wordt gestreefd naar 5 primaire processen en de indeling naar front-mid-backoffice wordt losgelaten.</p>	<p>Hoewel de aanlevering van de informatie is verbeterd kan de kwaliteit en betrouwbaarheid van de aangeleverde informatie nog verder verbeteren. Dit blijft nog een aandachtspunt voor het komende jaar. De in 2012 uit te voeren hard closes kan een goed toetsmoment zijn.</p> <p>Belangrijk aandachtspunt hierbij is het verder op orde brengen van de centrale registratie bij Middelen en Services, de verdere ontwikkeling van Qlick view ter verbetering van de informatievoorziening.</p> <p>Verder zullen de afspraken tussen M&S en de andere hoofdafdelingen nog moeten worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst.</p>	<p>Richtlijnen zijn ontwikkeld voor de aanlevering van onderbouwende documentatie bij de hard closes. Verder wordt bij de hard closes aangestuurd op de juiste aanlevering van documentatie voor het opnemen van afsluitingsmutaties in het grootboek.</p> <p>In het handboek administratie wordt vanuit het normenkader beschreven welke documentatie en autorisatie benodigd is om tot boeking over te gaan. K&C beoordeelt vanuit de financial audit functie in 2013 de werking.</p> <p>Voorts zullen in aanloop op de integratie van de ondersteunende taken van de bedrijfsbureaus naar M&S dienstverleningsovereenkomsten worden opgemaakt die de budgethouder de kwaliteit en randvoorwaarden van verwerking aanreiken.</p>	

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
IV Aanbevelingen gericht op cultuuraspecten						
24	ACC3	<p>Vergroten betrokkenheid management (hoofd-) afdelingen bij Planning & Control</p>	<p>Bedrijfsvoering en control staan nadrukkelijk op de agenda van het Directieteam. De directie heeft kaders vastgelegd voor een goede sturing en beheersing, waaronder de functie van de driehoek Concernstaf, M&S en bedrijfsbureaus. In de nota besturen en managen in Haarlem wordt uitgebreid ingegaan op de rol van het College en organisatie, het nemen en waarmaken van verantwoordelijkheid, het sturen op de programmabegroting, een tijdige en betrouwbare informatievoorziening.</p> <p>Ook is een start gemaakt voor de opzet van periodieke bedrijfsvoeringgesprekken en is een management development programma gestart.</p> <p>Het in concept opgestelde verbeterprogramma 2012-2013 vormt een goede basis voor de verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering en de verbetering van de totstandkoming van de P&C instrumenten in het bijzonder. In dit verbeterprogramma wordt voldoende aandacht besteed aan de elementen organisatie en rollen en gedrag</p>	<p>Er is een groeiend besef ontstaan bij de budgethouders omtrent de inhoud van hun rol en hun verantwoordelijkheid bij het aanleveren van bestuurlijke informatievoorziening. Het omzetten van dit groeiend besef tot een natuurlijk gedrag waarbij het tijdig en voldoende aanleveren van relevante plannings- & verantwoordingsinformatie als een vanzelfsprekendheid wordt gevonden is een aandachtspunt.</p> <p>Belangrijk aandachtspunt hierbij is het verder op orde brengen van de centrale registratie bij Middelen en Services, de verdere ontwikkeling van Qlick view ter verbetering van de betrouwbaarheid, tijdigheid en relevantie van de informatievoorziening.</p>	<p>Het verbeterprogramma 2012-2013 stelt de budgethouder centraal. Hij maakt onderdeel uit van alle werkgroepen die de verbetering van de budgetbeheersing beogen met betere systemen, processen, samenwerking en afspraken over rollen, taken en verwachtingen.</p> <p>De budgethouder is middels een uitgebreide enquête bevraagd over onder meer ondersteunende processen en afdelingen, informatievoorziening, opleiding en begeleiding, managementsturing, span of control. Verdieping en analyse van de uitkomsten vindt in sessies met de budgethouders in oktober plaats, waarna met een gericht actieplan verbeteringen worden gerealiseerd.</p> <p>In 2012 worden alle budgethouders actief en intensief betrokken bij het opleveren van de hard closes. Dit wordt ondersteund met de methodiek van “scrumming”. Met deze techniek wordt samenwerking tussen budgethouder en financiële kolom georganiseerd om de budgethouder in positie te brengen, inzicht in budget te geven en over zijn budgetten te verantwoorden. Er wordt intensieve samenwerking georganiseerd met afspraken per dag over wat opgeleverd moet worden. Van te voren is bepaald waar het resultaat aan moet voldoen. Het zet de cultuur in beweging en realiseert de gevraagde resultaten.</p> <p>Voorts wordt in aanloop naar 2013 een organieke managementrapportage met jaarplannen opgemaakt.</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
V Gegevensgerichte aanbevelingen						
25	Acc15 Geg.	Zichtbaar presenteren van aanwending voorziening Bovenformatieven en wachtgelden		<p>Hoewel door Concerncontrol en HRM veel inspanningen zijn geleverd om de mutaties te onderbouwen kon de voorziening boventalligen in de jaarrekening 2011 evenals voorgaand jaar nog niet worden gebaseerd op een adequate onderbouwing van toekomstige verplichtingen. De dotatie resp. onttrekking aan deze voorziening wordt deels bepaald door de dekking van deze kosten in de meerjarenbegroting.</p> <p>Wij adviseren u de omvang van de voorziening boventalligen te analyseren op basis van de ontwikkeling van de toekomstige verplichtingen. Daarnaast is van belang het verloop van deze voorziening in de jaarrekening (bijlage 6.5)nader toe te lichten, evenals in de tussentijdse bestuurlijke rapportages.</p>	Het verbeteren van de informatievoorziening voor boventalligen verloopt nog moeizaam in 2012. Het maakt ook onderdeel uit van de hard closes in 2012.	
26	Acc16 Geg.	Periodieke afstemming van onderlinge vorderingen en schulden met verbonden partijen	Ten behoeve van het jaarrekeningproces zijn door de gemeente de onderlinge vorderingen en schulden met verbonden partijen wel geanalyseerd maar is er geen saldobestemming verstuurd aan de gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente deelneemt (verbonden partijen). Daarmee zijn de vorderingen en schulden niet extern bevestigd.	<p>Wij adviseren u het jaarrekeningproces verder aan te scherpen door met ingang van 2012 saldobestemmingen te sturen naar verbonden partijen waarmee de gemeente vorderingen en schulden heeft uitstaan.</p> <p>In de reactie op het Verslag van Bevindingen van het College aan de Raad is opgenomen dat het College dit zal opnemen in de procedures rondom de jaarafsluiting 2012 en het vorderingenbeheer voor 2012.</p>	Maakt onderdeel uit van de hard closes in 2012.	
27	Acc11	Analyseren van waardering en verantwoordingswijze van Niet in exploitatie genomen bouwgronden	De Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG) zijn ten behoeve van de jaarrekening 2011 nader geanalyseerd. Dit heeft geleid tot een bijstelling van de voorzieningen voor zover nodig.		Gerealiseerd in 2011	

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
28	Acc12	Met prioriteit in rekening brengen van oude vorderingen op zorgverleners	Dit is in 2011 nagenoeg geheel afgewikkeld. Bij jaarrekeningcontrole geconstateerd dat geen belangrijke posten meer openstaan.		Gerealiseerd in 2011	😊
29	Acc13	Aanpassen van bankbevoegdheden naar de actuele situatie	Benodigde aanpassing bankbevoegdheden is door financiën aan de bankdoorgegeven. De bank heeft deze echter nog niet verwerkt, waardoor resultaat nog niet zichtbaar is in de standaardbankverklaring		Gerealiseerd in 2011, maar aandacht van financiën voor wijzigingenbeheer blijft nodig.	😊

Nr.	Bron	Aanbeveling rekenkamercommissie en accountant 2010	Status uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Aandachtspunten uit de voortgangsrapportage van de accountant d.d. 25 mei 2012	Huidige status en opvolging van de aandachtspunten van de accountant	
30	Acc26	SiSa: tijdig afspraken maken met derden over aanlevering van (gecertificeerde) verantwoordingsinformatie	Het proces van de aanlevering van de SiSa-verantwoordingsinformatie is verbeterd, met name bij de hoofdafdelingen Stadszaken, Wijkzaken en VVH.	<p>De aanlevering bij Sociale zaken is op onderdelen ook dit jaar moeizaam verlopen. Bij aanvang van de controle was niet alle opgevraagde en benodigde documentatie aanwezig.</p> <p>Aandachtspunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de hoofdafdelingen ten behoeve van SiSa aanlevering goed beleggen en vastleggen; - Interne controle betreffende SiSa integreren in de interne controle werkzaamheden van de hoofdafdelingen en afdeling kwaliteit en controle en opnemen in de interne controleplannen - Verbijzonderde IC werkzaamheden betreffende SiSa opnemen in WerkplanVIC <p>De verbetering van de centrale coördinatie en kaderstelling ten aanzien van de SISA dossiers zijn opgenomen in het Verbeterprogramma 2012-2013, onderdeel werkgroep Financial audit.</p> <p>Het is van belang de verbetering van de SISA procedures tevens te betrekken in de werkgroepen 'processen en systemen' (tijdigheid, rechtmatigheid en betrouwbaarheid verantwoordingsinformatie) en 'financial reporting en hard closes' (relatie met de betreffende balansposten overlopende subsidieverplichtingen).</p>	Centrale coördinatie van de SiSa dossiers is nog niet gerealiseerd. SiSa dossiers maken ook onderdeel uit van de processen voor de hard close.	☹️

6. Voortgang aanbevelingen account en rekenkamercommissie 2011

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
I Kaderstelling en controle mogelijkheden van de raad						
1	RKC 1	Teksten begroting 2013 verbeteren (onderlinge samenhang/abstractieniveau SMART etc.) en geen doelen doelen/prestaties going-concern activiteiten. Doelen en prestaties meer per beleidsveld koppelen Aanscherping relatie budget/prestatie	Voor de begroting 2013 is een verbeterslag gemaakt omtrent het invoeren van het kader van de subsidiesystematiek voor alle doelen en prestaties. Dit houdt in dat alle doelen zijn bekeken en waar nodig geherformuleerd. Alle prestaties zijn in dit kader beter geformuleerd.	Het is bij de begroting 2013 nog niet gelukt om de relatie tussen budget en prestatie inzichtelijk te maken.	Met de programmacoördinatoren wordt dit voor de begroting 2014 verder opgepakt. Het aandachtspunt komt overeen met punt 1 uit het overzicht 2010.	☹
2	RKC 2	Sociaal domein voor 2013 afzonderlijke paragraaf	In de begroting 2013 is voor het sociaal domein een afzonderlijke paragraaf opgemaakt.		Gerealiseerd	☺
3	RKC 4	Bij budgettaire afwijkingen aangeven in hoeverre voorzienbaar en beïnvloedbaar			De programmacoördinatoren geven hieraan voor het Jaarverslag 2012 de aandacht.	☹
4	RKC 5	Doelmatigheidsonderzoeken rechtstreeks naar RKC		Doelmatigheidsonderzoeken met ingang van 2012 rechtstreeks aan de rekenkamercommissie verstrekken	Gerealiseerd	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
5	Acc 2.2	Voortdurend de risico ontwikkeling van verbonden partijen blijven volgen, mede in het licht van de economische omstandigheden.	In het Jaarverslag 2011 zijn de risico's voor de verbonden partijen in kaart gebracht en zijn deze geclassificeerd naar benodigd risicobeheer.	<p>In 2012 moet het risicobeheer volgens de classificatie op de verbonden partijen worden uitgevoerd en zal de classificatie moeten worden geactualiseerd. Dit zal zichtbaar zijn in het Jaarverslag 2012.</p> <p>Voor gesubsidieerde instellingen zal dit ook om aanpassing van de algemene subsidieverordening vragen.</p> <p>Risicobeheer als onderdeel van de budgetbeheersing door budgethouders, heeft aandacht nodig binnen de interne organisatie.</p>	<p>Raad:</p> <p>In het Jaarverslag 2012 zal omtrent het uitgevoerde risicobeheer op verbonden partijen verslag worden gedaan.</p> <p>De algemene subsidieverordening zal voor het risicobeheer van gesubsidieerde instellingen moeten worden aangescherpt.</p> <p>Intern:</p> <p>In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het risicobeheer door de hoofdafdeling vast onderwerp.</p> <p>Voorts krijgt de actualisatie van risico's en risicobeheer op de verbonden partijen de aandacht.</p>	☹
6	Acc 2.2 en 4.2.1	<p>Zijlpoort</p> <p>Resterende risico's Zijlpoort hebben betrekking op definitieve BTW afstemming, meerwerk van de aannemer, finale afwikkeling van de overeenkomsten met de ontwikkelaar</p>		<p>Aandacht voor het beheer van de resterende risico's blijft tot de volledige realisatie benodigd.</p> <p>Het risicobeheer op alle investeringsprojecten heeft de voortdurende aandacht nodig van de budgethouder en het management.</p>	<p>Raad:</p> <p>Bij wijzigingen in de status en voortgang van de nieuw- en verbouw van Zijlpoort wordt de raad geïnformeerd.</p> <p>Intern:</p> <p>In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het risicobeheer op investeringsprojecten door de hoofdafdeling vast onderwerp.</p>	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
7	Acc 3.2 en 4.8	<p>SiSa</p> <p>Schuld inzake Participatiebudget voor een bedrag van € 578.000 te hoog opgenomen (fout in getrouwheid en rechtmatigheid)</p>	<p>De schuld is in 2012 gecorrigeerd en het voordeel is meegenomen in de eerste bestuursrapportage.</p>	<p>Betere risico- en budgetbeheersing op de SiSa dossiers is benodigd. Thans is het beheer sterk afhankelijk van de deskundigheid en betrokkenheid van de beherende afdeling. Gezien de financiële risico's is meer centraal beheer en audit benodigd.</p>	<p>Intern:</p> <p>De verantwoordelijke hoofdafdeling heeft een verbeterplan opgezet waarin het financieel beheer van de SiSa regelingen meer aandacht krijgt. De desbetreffende acties zijn inmiddels voor 90% afgewikkeld. Resterende actie inzake de uitvraag van de prestatie-indicatoren bij de ROC's vindt plaats in het 4^e kwartaal. Op dat moment wordt de deugdelijke onderbouwing getoetst.</p> <p>Er wordt voorts beoogd om het beheer en de audit van de SiSa regelingen en dossiers te centraliseren.</p> <p>Per hard close moet de hoofdafdeling zich verantwoorden. In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het beheer op SiSa regelingen door de hoofdafdeling vast onderwerp.</p>	☹
8	Acc 3.2	<p>Bedrag van € 505.000 aan kredietoverschrijdingen die niet bij de raad zijn gemeld (fout in rechtmatigheid)</p>	<p>Op pagina 28-29 van Jaarverslag en Jaarrekening 2011 is toegelicht dat dit kredietoverschrijdingen die binnen het bestaande beleid vallen.</p> <p>De raad heeft deze overschrijdingen bij het besluit tot vaststelling van Jaarverslag en Jaarrekening 2011 geautoriseerd.</p>	<p>Het beheer van kredieten en investeringsprojecten heeft meer aandacht nodig bij het management en de budgethouder.</p> <p>In 2012 moeten voorzienbare overschrijdingen tijdig aan de raad worden gemeld. Hiervoor is verscherping van het kredietbeheer op projecten benodigd.</p>	<p>Raad:</p> <p>In de bestuursrapportages wordt aandacht aan het de voortgang op de kredieten gegeven.</p> <p>Intern:</p> <p>In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het kredietbeheer door de hoofdafdeling vast onderwerp.</p> <p>Per hard close moet elke hoofdafdeling zich in de organieke verantwoording over zijn investeringsprojecten gaan verantwoorden.</p>	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
9	Acc 4.4	<p>Grondexploitaties</p> <p>De werkelijke waarde van deze activa kan in de toekomst, inherent aan het feit dat de huidige waardering een inschatting betreft, afwijken van de waardes zoals opgenomen in de jaarrekening</p>	<p>Met het bijgestelde MPG is de raad geïnformeerd over de recente waarde ontwikkeling van de gronden.</p>	<p>Ten aanzien van de grondexploitaties blijven in het licht van de huidige economische situatie en ontwikkelingen in de onroerend goed markt onzekerheden bestaan. Het monitoren van de risico's voor de grondexploitaties zal ook gedurende het boekjaar plaats vinden.</p> <p>De administratieve organisatie, het risicobeheer en budgetbeheersing, alsmede de systemen van de grondexploitaties hebben in 2012 extra aandacht nodig.</p>	<p>Intern:</p> <p>In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het beheer van de grondexploitaties door de hoofdafdeling vast onderwerp.</p> <p>Per hard close wordt aan de actualisatie van de waarden, risico's van de grondexploitaties aandacht besteed.</p> <p>De afdeling wordt in het kader van een interne reorganisatie samengevoegd. Met deze samenvoeging worden organisatie, procedures en systemen onder de loep genomen.</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
II Budgetverantwoordelijkheid en beheer						
10	Acc 2.1	<p>Aanscherpen van het begrotingsbeheer en het budgetbeheer in de organisatie die grote afwijkingen op de herziene begroting voorkomen</p> <p>In het jaarrekeningtraject is gebleken dat nog veel mutaties plaatsvinden in relatie tot voorzieningen, reserves en nog te betalen posten. Er zijn duidelijke richtlijnen voor het budgetbeheer en het jaarrekeningtraject. Het is van belang dat de wijze waarop met deze interne regels wordt omgegaan (rollen en gedrag) sterk wordt verbeterd.</p>		<p>De noodzaak tot meer betrokkenheid vanuit de leiding en het naleven van de gemaakte afspraken wordt onderkend en prominent als verbetering voor 2012-2013 opgepakt.</p> <p>Budgetbeheersing is nog steeds niet op orde, getuige het aantal overschrijdingen in de jaarstukken 2011.</p> <p>Het aantal begrotingsoverschrijdingen moet in de jaarrekening 2012 aanmerkelijk zijn terug gebracht door een verscherpt budgetbeheer.</p> <p>Per hard close moet de budgethouder zich verantwoorden over de realisatiecijfers en de eindejaarsverwachting onderbouwen. Daarmee zal in 2^e en 3^e kwartaal zichtbaar of er begrotingsafwijkingen ontstaan die moeten worden bijgestuurd of waarvoor een wijziging moet worden ingediend in de BERAP.</p> <p>Voorts zal de budgethouder centraal worden geplaatst in zijn verantwoordelijkheid en de daarvoor benodigde randvoorwaarden.</p>	<p>Intern:</p> <p>Met de eerste hard close is meer betrokkenheid van hoofdafdeling en budgethouder georganiseerd. De hard close is geëvalueerd en besloten is deze betrokkenheid in de hard close per 30 september nog breder te organiseren. De hard close draagt bij aan een verbetering van het bewustzijn van de verantwoordelijkheid voor de budgetbeheersing, maar vraagt nog veel aandacht voor de kwaliteit van onderbouwende dossiervorming en het zelfcontrolerend vermogen.</p> <p>Voorts wordt zichtbaar dat de kwaliteit van de ondersteunende processen in de basis moet worden verbeterd om te komen tot een betrouwbare, relevante en tijdige informatievoorziening. Intern is teveel escalatie en herstel achteraf benodigd in planning en oplevering van de bestuurlijke producten.</p>	

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
11	Acc 4.7.1	<p>Voorzieningen</p> <p>Er wordt door het verantwoordelijke management en de budgethouders gedurende het jaar nog onvoldoende aandacht besteed aan de beoordeling van de noodzaak tot het vormen, instandhouden en/of aanwenden van voorzieningen. Belangrijk is dat de voor de gerelateerde activiteit verantwoordelijke ambtenaar een standpunt inneemt over de toereikendheid van de voorzieningen, waarna directie en concerncontrol, na toetsing kunnen bepalen welke consequenties dit heeft voor de omvang van de voorzieningen en de informatievoorziening t.b.v. college en raad.</p>	In de jaarrekening 2011 zijn de voorzieningen geactualiseerd.	In 2011 heeft de interne organisatie van de gemeente Haarlem veel aandacht besteed aan de onderbouwing van de voorzieningen door de hoofdafdelingen. Het college onderkent dat het beheer van de voorzieningen door de afdelingen nog niet voldoende aandacht krijgt. Het beheer van de voorzieningen krijgt in het verbeterprogramma 2012 verhoogde aandacht voor wat betreft beleid, procedures, administratievoering en informatieverzorging in de planning & controlcyclus.	<p>Intern:</p> <p>In 2012 is per 30 juni een hard close georganiseerd waarin vooraf de richtlijnen zijn opgemaakt voor de onderbouwing van de voorzieningen. De actualisatie en het beheer van de voorzieningen, heeft nog onvoldoende aandacht van het management. De aandacht voor budgetbeheersing gaat teveel uit naar de exploitatie zonder dat er oog bestaat voor de samenhang met balansposten.</p>	

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
III Aanbevelingen gericht op ondersteunende middelenfuncties w.o. de financiële administratie						
12	Acc 4.1	<p>Jaarrekeningproces</p> <p>Verbeterpunten accountant zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inhoudelijke kwaliteit en betrouwbaarheid controle-informatie: specificaties en onderbouwingen jaarrekeningposten, analyse begrotingsafwijkingen en toepassing van BBV. - balansposten zoals overige en “overlopende vorderingen en schulden”, “voorzieningen”, “materieële vaste activa” en “reserves”, is veel aanvullende informatie achteraf ter onderbouwing opgevraagd. - taken en verantwoordelijkheden inzake de totstandkoming en interne controle van de jaarrekening moeten beter worden belegd - betrokkenheid van afdelingsmanagement bij informatievoorziening gedurende het dienstjaar en bij specifieke posten zoals de onderbouwing en de aanwending van voorzieningen en reserves en de afloop van overlopende activa en passiva - de interne controle op de toereikendheid van de onderbouwing met onderliggende documentatie: voorzieningen, overlopende posten, uitgangspunten en schattingen grondexploitaties en memoriaalboekingen. - inrichting van de administratie en de aard van nagekomen boekingen inzake 2011 nader analyseren om een verdere verbetering voor 2012 te kunnen realiseren en het aantal niet routinematige posten boekingen te reduceren. 		<p>Het college bevestigt ook de noodzakelijke verbeterpunten op het vlak van onderbouwingen in de dossiervorming en zal deze in 2012 met het reviewmodel en de tussentijdse afsluitingen (hard closes) te implementeren. Deze werkwijze draagt eraan bij dat het zelfcontrolerende vermogen meer onderdeel uitmaakt van de routine en meer aandacht krijgt van het management.</p> <p>Bij voldoende doorlooptijd voor het reviewmodel tot aan de accountantscontrole, kunnen de medewerkers van de gemeente Haarlem voortijdig onderbouwingen toetsen en dossiers laten aanvullen, waardoor de controle-informatie voor de accountant tot minder vragen leidt. De noodzaak tot vervroegde afsluiting en het nauwgezet volgen van de planning, blijft daarmee voor 2012 ook van kracht.</p> <p>Verder gaat de afdeling Kwaliteit en Controle de audit verrichten op informatie en dossiers die bij de afsluitingen en bij de jaarrekening worden opgeleverd en zal hiervoor worden opgeleid.</p>	<p>Intern:</p> <p>Naar aanleiding van het jaarrekeningproces heeft een evaluatie plaatsgevonden. Op grond van deze evaluatie is een intern verbeterprogramma gestart.</p> <p>In de organisatie zijn hard closes per 30 juni en 30 september ingezet waarbij afsluiting plaats vindt overeenkomstig de jaarafsluiting. De budgethouder wordt centraal geplaatst in zijn rol en verantwoordelijkheid voor de beheersing van het budget en wordt met “show me, proof me” uitgedaagd tot het onderbouwen van realisatiecijfers en eindejaarsverwachting.</p> <p>Met de eerste hard close is nog niet het beoogde resultaat bereikt. Deze kon nog niet worden afgesloten met een interne audit.</p> <p>De tweede hard close per 30 september is in voorbereiding. Verhoogde betrokkenheid in de keten van management, budgethouder en ondersteunende en toetsende afdelingen wordt georganiseerd.</p>	

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
13	Acc 4.5.1	<p>Voorziening oninbare debiteuren algemeen</p> <p>Jaarlijks uitvoeren van een toets op het debiteurenbestand teneinde vast te stellen welke vorderingen oninbaar worden geacht.</p> <p>Daarnaast adviseert de accountant de huidige debiteurenlijst op te schonen. Verder is het van belang dat de aanmaningsprocedures verder worden aangescherpt en ook tussentijds de toereikendheid van de gevormde voorziening te monitoren en hierover te rapporteren in de instrumenten van planning & control</p>		<p>Het college neemt het advies van de accountant ten aanzien van het proces van incasso en debiteurenbeheer en de waardering van de vorderingen over. De verbeteringen worden opgepakt in het verbeterprogramma 2012.</p> <p>Het beheer wordt opnieuw gedefinieerd en omschreven in het handboek administratie.</p>	<p>Intern:</p> <p>Het beheer van debiteuren heeft de aandacht bij de hard closes.</p> <p>Het beheer is nog niet aangescherpt in procedures en opgenomen in het handboek administratie en autorisaties.</p>	☹
IV Aanbevelingen gericht op cultuuraspecten						
		<p>Algemeen</p> <p>De rapporten vragen veel aandacht voor cultuur- en gedragsaspecten. Deze zijn ook besloten in de overige aandachtspunten en nader toegelicht. Gezien het grote belang dat rekenkamercommissie en accountant hieraan hechten, wordt hier extra aandacht aan gegeven.</p>			<p>Gedragsaspecten komen prominent aan de orde en zijn voortdurend punt van aandacht in de werkgroepen: “afspraak is afspraak”,</p> <p>Voorts wordt in aansluiting op de acties uit het verbeterprogramma voor de hard close, de methodiek van “scrummen” ingezet.</p> <p>Hiermee wordt samenwerking tussen budgethouder en financiële kolom georganiseerd om de budgethouder in positie te brengen, inzicht in budget te geven en over zijn budgetten te verantwoorden. Er wordt intensieve samenwerking georganiseerd met afspraken per dag over wat opgeleverd moet worden. Van te voren is bepaald waar het resultaat aan moet voldoen. Het zet de cultuur in beweging en realiseert de gevraagde resultaten.</p>	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
V Gegevensgerichte aanbevelingen						
14	Acc 4.1	SISA bijlage Voor de SISA regelingen van de hoofdafdeling Sociale Zaken is op onderdelen de totstandkoming moeizaam gelopen. Bij aanvang van de controle was niet alle opgevraagde documentatie aanwezig.		In lijn met de werkwijze van de hoofdafdeling Stadszaken, zal voor afdeling Sociale Zaken in 2012 dossiervorming en onderbouwing worden ingericht. Voorts zal de audit afdeling (tussentijds) audits uitvoeren op deze dossiers bij de geplande afsluitingen.	Intern: De verantwoordelijke hoofdafdeling heeft een verbeterplan opgezet waarin het financieel beheer van de SiSa regelingen meer aandacht krijgt. Voorts wordt beoogd om het beheer en de audit van de SiSa regelingen en dossiers te centraliseren. Per hard close moet de hoofdafdeling zich verantwoorden. In 2012 wordt in aanloop naar 2013 in de organieke verantwoording aan de directie het beheer op SiSa regelingen door de hoofdafdeling vast onderwerp.	☹
15	Acc 4.1	SISA bijlage Verdere verbeteringen in de bedrijfsvoering SISA: <ul style="list-style-type: none"> ▪ de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van SISA zijn nog onvoldoende belegd in de hoofdafdelingen ▪ de te verrichten bijzondere interne controles in het kader van de SISA zijn nog onvoldoende geïntegreerd in de interne en de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden binnen de hoofdafdelingen, respectievelijk Kwaliteit en Controle 		Het college onderschrijft de aanbeveling om voor 2012 een uniforme systematiek voor alle SISA regelingen te implementeren. De opvolging, naleving en afwikkeling van subsidies kan financieel risicovol zijn. Meer interne review met een centrale versterking van het coördinatiepunt voor de SISA, zijn opgenomen in het verbeterprogramma voor 2012.	Intern: Het beheer en de audit van de SiSa regelingen en dossiers moet nog worden gecentraliseerd. Kwaliteit en deskundigheid bij de audit afdeling vormen daarin een knelpunt en moet nog worden georganiseerd.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
16	Acc 4.3	Financiële vaste activa, verstrekte leningen Verzenden van saldobestemmingen voor alle verstrekte geldleningen aan het einde van het boekjaar ter waarborging van de juistheid van het saldo van de verstrekte langlopende leningen.		Voor 2011 maakten deze saldobestemmingen (nog) geen onderdeel uit van de lijst met aan te leveren controle-informatie van de accountant. Het college neemt deze aanbeveling over en zal deze werkwijze opnemen in de procedures rondom de jaarafsluiting en het vorderingenbeheer voor 2012.	Intern: Saldobestemmingen worden voorbereid binnen de treasury afdeling. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een positieve bevestiging van het saldo. Eind december worden deze verzonden.	☹
17	Acc 4.5.2	Debiteuren Sociale Zaken De accountant adviseert het college om de procedures voor het bepalen van de omvang van de voorziening voor inbaarheid nader aan te scherpen. Hierbij adviseert de accountant om jaarlijks op cliëntniveau te analyseren wat het verloop is van de debiteurenpositie en afhankelijk van de ontvangsten over de afgelopen 3 jaren, de voorziening voor oninbaar te bepalen		De afdeling heeft in 2010 een analyse gepleegd op de inbaarheid van de debiteuren Sociale Zaken. De desbetreffende hoofdafdeling heeft in 2011 geen trendbreuk in de incasso waargenomen en de wijze van waardering van de voorziening gelijk gehouden. Voor 2012 zal een herijking plaatsvinden. De systematiek zal worden opgenomen in de administratieve procedures.	Intern: Herijking heeft plaats in het vierde kwartaal 2012. Daarmee is nog geen zekerheid over de benodigde aanvulling of vrijval op de voorziening dubieuze debiteuren voor 2012.	☹
18	Acc 4.5.3	Schulden BTW/BCF oude jaren Toezien op een tijdige afwikkeling van de € 2,9 miljoen te ontvangen inzake BTW/BCF over oudere jaren		Voor de oude posten zijn beschikkingen ontvangen en op korte termijn onderweg. Alleen van de BTW inzake de brand van de Appelaer is de beschikking nog nodig.	Intern: De oude beschikkingen zijn afgewikkeld.	☺
19	Acc 4.6.1	Vordering ministerie SOZawe inzake Participatiebudget 2009		De accountant concludeert dat inzake de vordering WWB werkdeel 2009 een volledige voorziening is getroffen voor oninbaarheid. Het college laat zich inzake de inbaarheid van deze vordering juridisch begeleiden en adviseren.	Intern: Beroepsprocedure 2009 loopt nog. Extern juridisch advies ingewonnen bij derden. Inmiddels hoger beroep aangetekend.	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
20	Acc 4.6.2	<p>Onderlinge vorderingen en schulden gemeenschappelijke regelingen</p> <p>De accountant adviseert om met ingang van 2012 saldobestemmingen te sturen naar gemeenschappelijke regelingen ter bevestiging van de onderlinge vorderingen en schulden per 31 december</p>		<p>In 2012 zal voor alle Verbonden partijen met een materiële positie aan vorderingen en schulden een saldobestemming worden opgemaakt en verzonden.</p>	<p>Intern:</p> <p>Saldobestemmingen worden voorbereid binnen de treasury afdeling. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een positieve bevestiging van het saldo</p>	☺
21	Acc 4.6.3	<p>Geactiveerde voorbereidingskosten Stedelijke Projecten</p> <p>Van de vooruitbetaalde kosten op basis van de anterieure (samenwerking) overeenkomsten is als uitgangspunt gehanteerd dat deze in 2012 aan de betreffende projectontwikkelaars kunnen worden doorberekend. De accountant adviseert toe te zien op een tijdige afwikkeling en doorberekening van de kosten in 2012</p>		<p>De afdeling Stedelijke Projecten zal de tijdige afwikkeling en kostendoorberekening bewaken.</p>	<p>De afwikkeling van dit openstaande punt wordt onderbouwd in het dossier van de hard close per 30 september</p>	☺
22	Acc 4.6.4	<p>Standaardbankverklaring ING</p> <p>Hierin staan medewerkers met betalingsbevoegdheden vermeld die inmiddels niet meer werkzaam zijn bij de gemeente en/of bij de afdeling Middelen & Services</p>		<p>De standaardbankverklaring van de ING vermeldt nog bevoegdheden die de gemeente in navolging van het verslag van bevindingen over 2010 schriftelijk heeft gewijzigd. Aan ING wordt verzocht de wijzigingen alsnog te bevestigen en toe te zenden aan de accountant.</p>	<p>Intern:</p> <p>De aanpassingen bij de ING zijn gerealiseerd.</p> <p>Het verstrekken en intrekken van bevoegdheden in systemen en handelingen, vraagt om een zorgvuldige inbedding in het in-, door- en uitstroom proces van personeel. Voorts dient binnen financiën met een vaste kalender te worden georganiseerd dat dergelijke bevoegdheden worden beoordeeld en geactualiseerd. Aanpassing van deze procedure heeft nog niet plaatsgevonden.</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
23	Acc 4.7.2	<p>Voorziening tariefsegalisatie</p> <p>Toezien op een tijdige afwikkeling van de negatieve stand van de voorzieningen Afvalstoffenheffing en Rioolrechten.</p>		<p>Inzake deze voorzieningen, neemt het college de aanbeveling over om in 2012 toe te zien op de tijdige afwikkeling van de negatieve stand.</p>	<p>Intern:</p> <p>Het is het beleid dat na 2014 deze voorzieningen met extra dotaties weer positief staan. Hiermee is in de begroting en tariefstelling 2013 rekening gehouden.</p>	☺
24	Acc 4.7.2	<p>Voorziening Rioolrechten</p> <p>De accountant adviseert een deugdelijke analyse te maken van het gewenste niveau van de voorziening rioolrechten en hierbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de relatie met het GRP, het onderscheid onderhoud c.q. spaarcomponent en vervangingsinvestering, conform de notitie inzake wijze verwerking rioolrechten van de commissie BBV.</p>		<p>Voor de voorziening rioolrechten is de hoofdafdeling Wijkzaken verzocht deze voorziening in lijn te brengen met het GRP voor de onderdelen onderhoud c.q. spaarcomponent en vervangingsinvestering in overeenstemming met de notitie van de commissie BBV.</p>	<p>Intern:</p> <p>Geen voortgang in deze actie gerealiseerd.</p>	☹
25	Acc 4.7.3	<p>Voorziening Boventalligen</p> <p>Ten behoeve van een goed inzicht in het verloop van de voorziening Boventalligen adviseert de accountant de aanwending zichtbaar te presenteren in de tussentijdse bestuurlijke rapportages en jaarlijks in de jaarrekening. Hierbij is het van belang dat vanuit de salarisadministratie de betreffende kosten maandelijks ten laste van deze voorziening worden verantwoord.</p> <p>Daarnaast adviseert de accountant het verloop en de realisatie van de gehanteerde uitgangspunten met betrekking tot deze voorziening goed te monitoren en zo nodig de omvang van de voorziening hierop aan te passen.</p>		<p>De gemeente Haarlem boekt de salariskosten van boventalligen aan de hand van de salarisadministratie handmatig ten laste van de voorziening. De onderbouwing van het verloop en de opbouw van de voorziening verloopt moeizaam.</p> <p>Het college neemt de aanbeveling over van de accountant om met ingang van 2012 de monitoring van de uitgangspunten en het verloop van de voorziening in de maandelijks planning en controlcyclus van de verantwoordelijke hoofdafdeling te incorporeren. Voorts zal het college aandacht geven aan de goede definitie van de uitgangspunten en de werking van de voorziening in lijn met de aanbevelingen van de commissie BBV reorganisatievoorzieningen.</p>	<p>Intern:</p> <p>De onderbouwing van het verloop en de opbouw van de voorziening alsmede de sturing hierop heeft aandacht, maar blijft moeizaam verlopen.</p>	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
26	Acc 4.9	<p>Huren en pachten</p> <p>De accountant adviseert de procedures nader aan te scherpen ter waarborging van de volledigheid van opbrengsten. Belangrijke aandachtspunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volledigheid van het objectenregister • invoeren van een contractenregistratie • uitvoeren IC op juiste en tijdige actualisatie contracten • uitvoeren maandelijkse IC op de aansluiting tussen de opbrengsten volgens de financiële administratie en de subadministratie (Wish2) 		<p>Voor de huren en pachten heeft de afdeling Stadszaken van de gemeente Haarlem een verbeterplan ingezet.</p> <p>De aanbevelingen van de accountant neemt de afdeling Stadszaken op in het bestaande verbeterplan.</p>	<p>Intern:</p> <p>De procedures zijn nog niet aangescherpt. De actie ligt bij de afdeling om dit in het 4^e kwartaal aan de accountant ter toetsing op te leveren.</p> <p>Tevens dient de herinrichting van de systemen in lijn met procedure en bevoegdheden nog plaats te vinden.</p>	☹
27	Acc 4.1 0.3	<p>Naleving geldende wet- en regelgeving, Europese aanbesteding</p> <p>De accountant adviseert een tijdige en volledige implementatie van de attentie- en actiepunten zoals opgenomen in het inkoopbeleid.</p>		<p>Het college stemt ermee in dat de aanbevelingen van de accountant worden betrokken binnen de ingezette marsroute voor de inkoopfunctie.</p>	<p>Intern:</p> <p>In 2012 is verder invulling gegeven aan de 15 actiepunten uit het collegebesluit inkoopbeleid 2010-2014. Het project professionalisering van de inkoopfunctie zal eind 2012 afgerond zijn. De actiepunten zijn dan uitgevoerd en opgenomen in reguliere werkprocessen. Momenteel zijn 11 van de 15 punten afgerond.</p> <p>Naast reguliere werkzaamheden wordt additionele inspanning gedaan om inhuur van externen verder te reduceren. Middels het afsluiten van raamcontracten wordt gestreefd naar meer inkoopvoordeel.</p> <p>Daarbij wordt in het kader van Haarlem Presteert Beter het bestel- en facturatieproces verder geoptimaliseerd.</p> <p>Gezien de organisatieontwikkelingen wordt tevens de benodigde</p>	☺

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
					inkoopcapaciteit en de organisatie van de inkoopactiviteiten nader bepaald.	
28	Acc 4.1 1	<p>SISA C3 Brede doeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (GSB/SIV)</p> <p>De gemeente Haarlem heeft een positief resultaat gerealiseerd op de inburgering. Dit voordelig resultaat is in de jaarrekening van 2011 verwerkt.</p>		<p>In voorgaande jaren nam de gemeente Haarlem uit voorzichtigheidsoverwegingen het resultaat pas op het moment dat subsidie definitief was vastgesteld. In het licht van strikte toepassing van het stelsel van baten en lasten, heeft de accountant aangegeven dat het resultaat in 2011 dient te worden genomen en niet de vaststellingsbeschikking mag worden afgewacht.</p> <p>In 2012 wordt deze systematiek integraal doorgevoerd.</p>	<p>Intern:</p> <p>In de richtlijn hard close en jaarrekening krijgt het budgetbeheer van de SiSa regelingen extra aandacht. Doordat centrale aansturing en coördinatie nog niet zijn ingevoerd, is er geen zekerheid dat de nieuwe systematiek wordt gevolgd.</p>	☹
29	Acc 4.1 1	<p>SISA G5 Wet Participatiebudget</p> <p>De accountant constateerde dat er gedurende het jaar voorschotten aan derden worden uitbetaald zonder dat vastgesteld is dat de prestaties daadwerkelijk zijn geleverd. Hierdoor heeft ten tijde van het jaarrekeningtraject veelal een controle achteraf moeten plaatsvinden of de prestaties ook daadwerkelijk zijn geleverd. Dit heeft de doorlooptijd van de controle geen goed gedaan. Wij adviseren u nadere afspraken met de instellingen te maken zodat periodiek (bijvoorbeeld per kwartaal) de controle kan plaatsvinden.</p>		<p>In het jaar 2012 zal in het proces waarbij de hoofdafdeling SZW afhankelijk is van informatie van derden, nadrukkelijker worden gestuurd op het tijdiger verkrijgen van informatie die inzicht geeft in de realisatie van prestaties en de besteding van de gelden. Bij derden wordt in 2012 tussentijdse informatie opgevraagd, zodat gedurende het jaar inzicht wordt verkregen in de realisatie van de prestaties en de daarbij behorende bestedingen door derden. In de jaarrekening en de SISA-bijlage kan de informatie over besteding en prestatielevering vervolgens tijdiger worden verwerkt, waarmee correcties achteraf niet meer noodzakelijk zijn.</p> <p>Het college bevestigt dat de afwikkeling van de accountantscontrole van deze SISA-regeling een maand in beslag heeft</p>	<p>Intern:</p> <p>In de richtlijn hard close en jaarrekening krijgt het budgetbeheer van de SiSa regelingen extra aandacht. Doordat centrale aansturing en coördinatie nog niet zijn ingevoerd, is er geen zekerheid dat de nieuwe systematiek wordt gevolgd.</p> <p>In de algemene subsidieverordening is voor grotere subsidies geregeld dat tussentijds informatie (augustus) moet worden geleverd. De kleinere instellingen verantwoorden zich eenmaal per jaar.</p> <p>De algemene subsidieverordening biedt nog niet de mogelijkheid om voor de totstandkoming van de jaarrekening reeds zicht te hebben op de geleverde prestaties door gesubsidieerde instellingen. Eindverantwoording met</p>	☹

Nr.	Bron	Aanbeveling uit rapporten van de rekenkamercommissie en de accountant 2011	Resultaten zichtbaar voor de raad	Aandachtspunten 2012 en 2013 (reactie college rapport accountant en rekenkamercommissie 2011)	Status	
				genomen. In het verbeterprogramma 2012 zal gezien de financiële risico's aandacht uitgaan naar centrale coördinatie en kaderstelling voor alle subsidiedossiers.	accountantsverklaring vindt plaats in mei, terwijl deze informatie voor aanvang van de accountantscontrole op 1 maart benodigd is voor verwerking in de jaarrekening en SiSa verantwoording.	

Bijlage 1: Overzicht openstaande moties, amendementen en toezeggingen

In plaats van een overzicht met alle openstaande moties, amendementen en toezeggingen wordt in de bestuursrapportages een overzicht van de voortgang in het proces weergegeven.

In mei 2010 is de nieuwe applicatie voor de Beleidsbestuurlijke Planning (BBP) in gebruik genomen. Sindsdien worden alle aangenomen moties en amendementen en alle toezeggingen in commissievergaderingen en raadsvergaderingen als actiepunt in de BBP opgenomen. Per actiepunt worden een aantal kenmerken opgenomen waaronder de datum van ontstaan, de plandatum en de afdoeningsdatum, de verantwoordelijke portefeuillehouder, de verantwoordelijke afdeling en de betrokken commissie. Ook de inhoudelijke afdoening wordt in de BBP geregistreerd. Na accordering van de afdoening in de commissievergadering wordt het actiepunt definitief 'afgedaan' in de BBP. Het BBP dient zo als het 'geheugen van de raad'.

Voortgangsrapportage (inhoudelijk)

De inhoudelijke afdoening van een actiepunt wordt altijd door een commissie geaccordeerd. Afhankelijk van het onderwerp gebeurt dit door kennis te nemen van een afdoeningsformulier of brief bij het actiepunt van de portefeuillehouder of door agendering van een B&W-besluit of een raadsstuk over het betreffende onderwerp. Daarnaast worden de openstaande actielijsten per commissie eenmaal in de 3 maanden besproken in de vergadering.

Voortgangsrapportage (cijfermatig)

Op basis van de informatie uit de BBP is onderstaand overzicht opgesteld (dit overzicht wordt bij iedere bestuursrapportage geactualiseerd). Per raadscommissie is aangegeven:

- het aantal openstaande actiepunten, verdeeld naar soort (amendement, motie, termijnagenda en toezegging),
- het aantal openstaande actiepunten, verdeeld naar ontstaansdatum (uit de vorige collegeperiode, in de periode mei 2010 t/m dec 2010, in de periode januari 2011 tot 1 september 2011, in de periode 1 september 2011 – 1 april 2012, in de periode van 1 april - 1 augustus 2012)
- het aantal actiepunten dat in de periode van mei 2010 tot 1 september 2012 is afgedaan.
- het aantal actiepunten, waarbij de afdoening in behandeling is bij de commissies (afdoening wordt/is geagendeerd in de vergaderingen van september 2012).

Aantal/soort	Bestuur	Beheer	Ontwikkeling	Samenleving	Totaal
Aantal openstaande punten:	41	74	95	55	265
verdeeld naar soort:					
Amendement	-	1	-	-	1
Motie	12	16	17	7	52
Termijnagenda	14	18	44	10	86
Toezeggingen	15	38	34	37	124
RKC-aanbeveling	-	1	-	1	2
verdeeld naar ontstaansdatum;					
vorige collegeperiode:	2	8	3	-	13
mei 2010 – jan 2011	3	8	14	2	27
jan 2011 – sept 2011	6	24	18	10	58
sept 2011 – april 2012	20	29	58	32	139
april 2012 – sept 2012	10	5	2	11	28
Totaal aantal afgedane actiepunten	120	168	174	213	675
Aantal actiepunten met afdoening in behandeling	3	11	5	2	21
Totaal	164	253	274	270	961

Stand per 27 augustus 2012

Bijlage 2: Lijst van aan- en verkopen onroerend goed gemeente

In 2012 zijn de volgende aan- en verkopen gedaan van strategisch en niet-strategisch bezit. Voor aan- en verkopen boven de € 100.000 bent u eerder geïnformeerd via de lichte / zware voorhangprocedure welke inhoudt dat de commissie / raad vooraf heeft ingestemd met de aan- of verkoop. Over aan- en verkopen onder de € 100.000 legt het college achteraf middels deze bijlage bij de bestuursrapportage verantwoording af.

Aankopen <i>lokatie/pand</i>	Strategisch bezit totaal netto (koopsom) x € 1.000	Niet-strategisch bezit totaal netto (koopsom) x 1.000
geen		
Totaal		
Verkopen <i>lokatie/pand</i>	Strategisch bezit totaal netto (koopsom) x € 1.000	Niet-strategisch bezit totaal netto (koopsom) x 1.000
diverse grondjes		76
Totaal		76

Bijlage 3: 3^e Suppletoire begroting 2012

Wordt separaat nagezonden.